

T.C.
KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI
(KUDAKA)

2022 YILI
ÇALIŞMA
PROGRAMI

TRA1

2022

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	8
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR	9
2.1. TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TURSOP)	9
2.1.1. Amaç	9
2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	10
2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	13
2.1.4. Proje ve Faaliyetler	14
2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	21
2.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	23
2.1.7. İzleme ve Değerlendirme	23
2.2. TRA1 DÜZEY 2 BÖLGESİ'NDE ET, SÜT VE ARICILIK SEKTÖRLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (ESAS SOP)	26
2.2.1 Amaç	26
2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	26
2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	29
2.2.4. Proje ve Faaliyetler	31
2.2.5. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	36
2.2.6. İzleme ve Değerlendirme	37
2.3. TABİİ KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TAKSOP)	39
2.3.1. Amaç	39
2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	39
2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	41
2.3.4. Proje ve Faaliyetler	42
2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması	45
2.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri	45
2.3.7. İzleme ve Değerlendirme	46
3. KURUMSAL GELİŞİM	48
3.1. Amaç	48
3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	48
3.3. Çıktı Hedefleri	48
3.4. Proje ve Faaliyetler	48
3.5. Zaman Planlaması	54
4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI	55

4.1. Araştırma Analiz ve Raporlama Faaliyetleri.....	55
4.1.3. TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) Hazırlık Çalışmaları	58
4.1.4. Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları.....	59
4.2. Kapasite Geliştirme.....	61
4.2.1. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdam ve Gelişim.....	61
4.3. Yatırım Destek Faaliyetleri.....	65
4.3.1. Erzurum Yatırım Destek Faaliyetleri	65
4.3.2. Erzincan Yatırım Destek Faaliyetleri	69
4.3.3. Bayburt Yatırım Destek Faaliyetleri	72
4.4. Ajans Destekleri.....	75
4.4.1. Ajansın Geçmiş Yıllara Ait Mali Destek, Teknik Destek, GÜdümlü Proje Desteği ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Uygulamaları	75
4.4.2. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	78
4.4.3. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	81
4.4.4. 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı	84
4.4.5. Fizibilite Desteği	87
4.4.7. GÜdümlü Proje Geliştirme Faaliyeti.....	90
4.4.8. 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı.....	91
5. SONUÇ VE DEğERLENDİRME.....	93
6. EKLER.....	95
EK 1/B Proje Listesi	95
EK 1/D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu	95
EK 1/E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu.....	95
EK 1/F Genç İstihdamı Teması Faaliyetleri	95

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: Nüfusun Hizmetler Sektöründe Çalışan Dağılımı	10
Tablo 2: 2020 ve 2021 Yılları Turist Sayısı	11
Tablo 3: Turizmin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	13
Tablo 4: Turizmin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri.....	14
Tablo 5: Turizmin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması.....	21
Tablo 6: TURSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması	22
Tablo 7: Turizmin Geliştirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri	23
Tablo 8: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	29
Tablo 9: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri	30
Tablo 10: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması	35
Tablo 11: ESASSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması	36
Tablo 12: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri	37
Tablo 13: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Programı Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	41
Tablo 14: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Programı Sonuç Göstergeleri	42
Tablo 15: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması	45
Tablo 16: TAKSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması	45
Tablo 17: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri.....	46
Tablo 18: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	48
Tablo 19: Kurumsal Gelişim İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri.....	49
Tablo 20: Kurumsal Gelişim Tanıtım ve İletişim Faaliyetleri	50
Tablo 21: 2022 Yılı Hizmet içi Eğitim Programı.....	51
Tablo 22: Kurumsal Gelişim Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	52
Tablo 23: Kurumsal Gelişim Diğer Proje ve Faaliyetler.....	53
Tablo 24: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri Zaman Planlaması	54
Tablo 25: Yerel Kalkınma Fırsatları Araştırma, Analiz ve Raporlama Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	56
Tablo 26: Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştay Bütçe Bilgileri	56
Tablo 27: Etki Analizi Raporu Çıktı Göstergeleri	57
Tablo 28: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları	58
Tablo 29: TRA1 Düzey 2 Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları.....	59
Tablo 30: TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) Hazırlık Çalışmaları Çıktı Göstergeleri	59
Tablo 31: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları Çıktı Göstergeleri.....	60
Tablo 32: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları	61
Tablo 33: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	63
Tablo 34: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdama Yönelik Eğitimler Bütçe Bilgileri	63
Tablo 35: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	64
Tablo 36: Öğrencilikten Teknik Personelliğe Geçiş Eğitimleri Bütçe Bilgileri	65
Tablo 37: Erzurum Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	67
Tablo 38: Yerel Kalkınma Fırsatları Erzurum Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri.....	68
Tablo 39: Erzincan Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri.....	71

Tablo 40: Yerel Kalkınma Fırsatları Erzincan Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri	71
Tablo 41: Bayburt Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri	73
Tablo 42: Yerel Kalkınma Fırsatları Bayburt Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri.....	74
Tablo 43: Geçmiş Yıllara Ait Proje Uygulamaları.....	75
Tablo 44: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Proje Destek Tutarları	76
Tablo 45: Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Proje Destek Tutarları	77
Tablo 46: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı Çıktı Göstergeleri	80
Tablo 47: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı Sonuç Göstergeleri	80
Tablo 48: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	81
Tablo 49: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 Çıktı Göstergeleri	83
Tablo 50: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 Sonuç Göstergeleri	83
Tablo 51: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği-2 Programı	84
Tablo 52: Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı Çıktı Göstergeleri	86
Tablo 53:2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı Sonuç Göstergeleri	87
Tablo 54: 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı	87
Tablo 55: 2022 Yılı Fizibilite Desteği Programı.....	88
Tablo 56: Erzurum E-Spor Akademisi GÜdümlü Projesi Çıktı Hedefleri	89
Tablo 57: Erzurum E-Spor Akademisi GÜdümlü Projesi Bütçe Bilgileri.....	90
Tablo 58: 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Çıktı Hedefleri	92
Tablo 59: 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Bütçe Bilgileri.....	92

YÖNETİCİ ÖZETİ/SUNUŞ

Ajansımızın 2022 yılı faaliyetleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Kalkınma Ajansları 2022 Yılı Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları çerçevesinde planlanmaktadır. İlgili belgede 2020 yılı Çalışma Programları ile birlikte kabul edilen Sonuç Odaklı Programların (SOP) uygulamasına 2022 yılında da devam edileceği belirtilmektedir. Bu doğrultuda Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (TURSOP), TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (ESASSOP) ve Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı (TAKSOP) 2022 yılı faaliyetleri Çalışma Programında ele alınmıştır.

Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (TURSOP) kapsamında bölgenin turizm sektöründe farklılaşan ve değer yaratan ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, pazarlanması ve sunuma hazır hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Turizmde hedef pazar analizi ile pazarlama stratejisinin hazırlanması, doğa ve macera sporları etkinliklerinin bölgeye çekilmesi, turizm değerlerinin tur operatörleri, basın mensupları, sektörde etkin kişi-kurum ve kuruluşlara tanıtılması, tanıtım materyallerinin hazırlanması, sektörde beşeri sermayenin ve altyapının geliştirilmesi için teknik destek, mali destek, finansman desteği ve güdümlü proje desteği sağlanması bu amaca ulaşmak için planlanan faaliyetlerden bazılarıdır.

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (ESASSOP) kapsamında bölgede et, süt ve arıcılık sektörlerinden elde edilen gelirin ve bu sektörlerdeki katma değer artırılması amaçlanmaktadır. ESASSOP kapsamında sektörel araştırma ve fizibilite çalışmalarının yapılması, iyi uygulama örneklerinin ve ilgili sektör temsilcilerinin ziyaret edilmesi, sektörde beşeri sermayenin geliştirilmesi için teknik destek ve yönetim danışmanlığı verilmesi öngörülmektedir.

Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın (TAKSOP) amacı ise TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde bulunan tabii kaynakların etkin kullanımının sağlanması, katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesinin teşvik edilmesi, bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve sektördeki firmaların ulusal/uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması şeklinde belirlenmiştir. İlgili SOP çerçevesinde ilde öne çıkarılması gereken ürünlere yönelik araştırma çalışmalarının yürütülmesi ve fizibilite çalışmalarının yapılması ile teknik gezi düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Ajansın kurumsal gelişimi açısından ihtiyaç duyulan çalışmalara ise Kurumsal Gelişim başlığı altında yer verilmiştir. Kurumsal Gelişim kapsamında Bilgi ve Belge Yönetim Sisteminin

Kurulması ile Birim Yönergeleri ve İş Tanımlarının Güncellenmesi faaliyetleri yürütülecektir. Ayrıca Ajans personeline yönelik eğitim faaliyetleri, bilgi ve tecrübe paylaşımı toplantılarına katılım sağlanması, basın ve medya ilişkilerinin geliştirilmesi, Yönetim Kurulu toplantılarının organize edilmesi planlanmaktadır.

Sonuç Odaklı Programlar ve Kurumsal Gelişim başlıkları kapsamında değerlendirilmeyen ancak bölge kalkınması açısından önem arz eden çalışmalar Yerel Kalkınma Fırsatları olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda yapılacak başlıca çalışmalar, SOP'lar dışında bölgede potansiyel arz eden alanlarda yeni rapor ve analiz çalışmalarının yapılması, yatırımcılar için tanıtım materyallerinin hazırlanması, firmalara çeşitli alanlarda danışmanlık sağlanması, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nın yerel düzeyde koordinasyonunun yapılması, ülke raporları hazırlanması, bölge dışında yaşayan bölge kökenli kişilere yönelik yatırım tanıtım toplantılarının düzenlenmesi gibi faaliyetler planlanmaktadır.

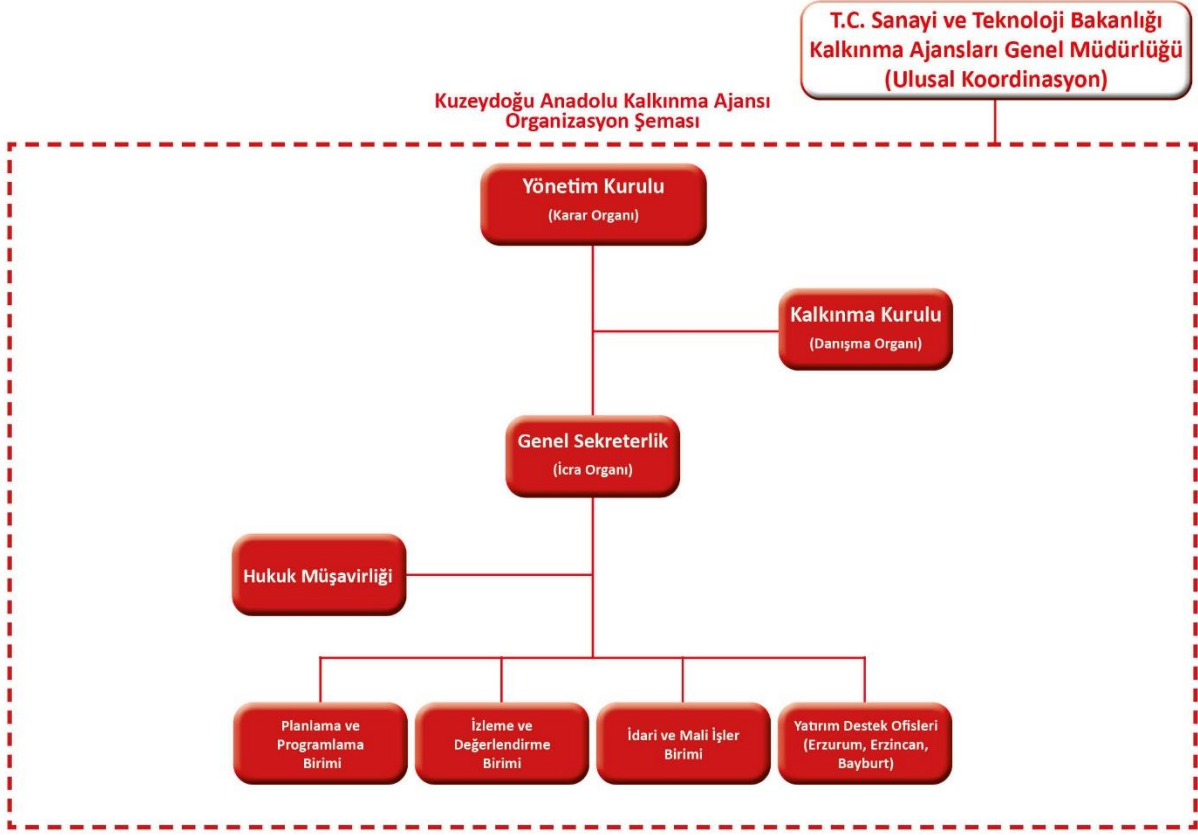
Bilindiği üzere Ajansımız, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda faaliyetlerini yürütmektedir. Bakanlığımız tarafından Kalkınma Ajansları ve Bölge Kalkınma İdareleri için ortak bir tema belirlenmektedir. Bu kapsamda 2022-2023 yılları teması "Genç İstihdamı" olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda oluşturulacak uygulama çerçevesi kapsamında bölgemizde gençlerin aktif bir şekilde istihdama katılımının sağlanmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

1. GİRİŞ

22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinden sorumlu olmak üzere kurulan Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2010 yılı itibarıyla faaliyetlerine başlamıştır.

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2022 yılı Çalışma Programı, 4 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184’üncü maddesinde “Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak” olarak belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere, aynı Kararnamenin 194/1-a ve 196/1-b maddeleri ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 21’inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır. Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı, 2022 yılı faaliyetlerini, TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2014-2023), ulusal ölçekli plan ve stratejik dokümanlar ile bölge açısından potansiyel arz eden alanlar esas alınarak belirlenen sonuç odaklı programlar, kurumsal gelişim ve yerel kalkınma fırsatları kapsamında gerçekleştirecektir. Çalışma Programı hazırlanırken Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan 2022 yılı Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları ile Kalkınma Ajansları Sonuç Odaklı Program Hazırlama ve Uygulama Rehberi temel alınmıştır.

Şekil 1: Ajans Organizasyon Şeması

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TURSOP)

2.1.1. Amaç

2.1.1.1. Genel Amaç

Bölgenin turizm sektöründe farklılaşan ve değer yaratan ürün ve hizmetleri geliştirmek, pazarlamak ve sunuma hazır hale getirmek

2.1.1.2. Özel Amaçlar

1. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde turizm sektörünün hizmet kalitesini ve hizmet çeşitliliğini artırmak
2. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin turizm sektörüne yönelik tanıtım, pazarlama ve destinasyon markalaşması çalışmalarını yapmak
3. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin turizm kapasitesinin artırılabilmesi amacıyla yeni özel sektör yatırımlarını bölgeye çekmek ve sektöre yönelik girişimciliği geliştirmek

2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Küresel ekonominin en büyük endüstri kollarından biri olan turizm, ekonomik büyümeyi tetikleyen itici güçlerin başında gelmektedir. Toplumların sosyal ve kültürel gelişiminde önemli yer tutan sektör, yaşam kalitesinin yükseltilmesinde de etkilidir. Bilindiği üzere TRA1 Düzey 2 Bölgesi ekonomisi, gelişmişlik düzeyi, altyapısı bakımından büyüme ve çevresine hizmet sunma potansiyeli taşımaktadır. Bu potansiyelin geliştirilmesi hususunda turizm bölge için büyük bir önem arz etmektedir. Turizm sektörünün sahip olduğu yapısal özellikler birçok farklı alanda istihdam potansiyeli yaratmasına sebep olmakta bu yönüyle de onu diğer sektörlerden farklı kılmaktadır. Sektör kendisinden kaynaklanan ve ona bağımlı iş kolları yaratırken bir yandan da ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetleri vererek kendini besleyen alanlarda istihdam yaratmaktadır. Aşağıdaki tabloda yer aldığı haliyle nüfusun hizmetler sektöründe çalışan bölümü oldukça büyük bir orana tekabül etmekte ve bunun önemli bir bölümü turizm sektörüne dâhil edilen hizmetler olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 1: Nüfusun Hizmetler Sektöründe Çalışan Dağılımı

<i>Yıllar</i>		<i>Tarım</i>	<i>Sanayi</i>	<i>İnşaat</i>	<i>Hizmetler</i>	<i>Toplam</i>
2020	I. Çeyrek	15,5	21,0	5,2	58,3	100
	II. Çeyrek	19,0	20,5	5,2	55,4	100
	III. Çeyrek	19,6	19,8	6,3	54,3	100
	IV. Çeyrek	16,7	21,1	6,3	55,9	100
2021	I. Çeyrek	16,7	21,7	5,9	55,6	100
	II. Çeyrek	17,8	21,4	6,2	54,6	100

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi verilerine göre COVID-19 pandemisinin etkileri ile Seyahat ve Turizm sektörü, 2020'de yaklaşık 4,5 trilyon ABD doları kayıp yaşamıştır. GSYİH'ye katkısı 2019'a kıyasla %49,1'lik şaşırtıcı bir düşüş yaşamıştır. Sektörde şu anda dünya çapında 272 milyonu aşkın kişi için istihdam sağlanmaktadır. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi verilerine göre Türkiye'de sektör 2020 yılında ekonominin %5' ini oluşturmakta, turizm sektörü 2.189.005 çalışanı ile toplam istihdamın %8,1'ine denk gelmektedir. Turizm, 54 farklı iş kolunu beslemesi ile bölgesel ve ulusal kalkınma ve gelişme hedeflerine ulaşmada önemli sektörlerden birisi konumundadır.

Bölgemiz tarihi ve kültürel değerleri; ev sahipliği yaptığı kış, sağlık, spor ve alternatif turizm türleri; termal kaynakları ve avantajlı konumu nedeniyle çok yönlü ve oldukça geniş bir

yelpazede değer ve varlık potansiyeli sunmaktadır. Bölgede turizmin insanlara daha fazla istihdam ve geçim imkânı sunabilen ve ayrıca diğer sektörleri de destekleyen lokomotif bir sektör haline gelmesi hedeflenmekte, bir turizm destinasyonu olması adına da çalışmalar sürdürölmektedir.

“KUDAKA İnovasyona Dayalı Bölgesel Turizm Stratejisi ve Eylem Planı” nda bölgeye ait 430 turizm varlık ve değeri tespit edilmiştir. Turizmden elde edilen gelirin artırılması tüm bu çeşitlilik ile farklı turizm tiplerinin ve sektörde istihdam edilen insan kaynağının geliştirilmesine bağlıdır. Temelde bir hizmet endüstrisi olan turizm sektörü insan ilişkileri, iletişim ve hizmet sunum becerileri üzerinde kuruludur. Destinasyonların olumlu reklamlarının ve olumsuz yönlerinin çok hızlı şekilde ve küresel boyutta yayılabildiği dikkate alındığında, sektörde çalışan her seviyedeki insan gücünün nitelik ve becerilerinin daha ileri bir seviyede olması için stratejide belirlenen öncelikli alanlar tasarlanarak uygulamaya konulması hedeflenmektedir.

Pandeminin turizm sektörünü önemli ölçüde etkilediği 2020 yılı ilk altı ayı boyunca bölgenin en büyük ili olan Erzurum’u 4.187 yabancı turist ve 557.839 geceleme sayısı ile 149.395 yerli turist ziyaret etmiştir. 2021 yılının ilk altı ayına ait veriler incelendiğinde ise Erzurum’a 4.436 yabancı, 153.221 yerli turist geldiği görölmektedir. Uluslararası bir kış turizmi destinasyonu olma hedefiyle yapılan büyük yatırımlar göz önüne alındığında gelen turist sayılarının beklenenin altında gerçekteşiği görölmekte pandemi süresince gerçekteştirilen kısıtlamalar sebebiyle de istihdama katılım oranının da düştüğü gözlemlenmektedir.

Tablo 2: 2020 ve 2021 Yılları Turist Sayısı

Yıllar	2020	2021
Yabancı Turist Sayısı	4.187	4.436
Yerli Turist Sayısı	149.395	153.221
Toplam	153.582	157.657

Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinden oluşan TRA1 Bölgesi’nin mevcut turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi, yerel halkın turizm gelirlerinden daha fazla pay alması ve sektörde istihdam edilen kişi sayısının ve niteliğinin arttırılması için turizmin tüm alt sektörleriyle geliştirilmesine yönelik olarak

kurgulanmıştır. **On Birinci Kalkınma Planı**'nda; turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi vurgulanan hususlar arasında yer almaktadır. Ajansımız hizmet kalitesinin yükseltilmesi hususunda ise ilgili planda yer alan gençlerin işgücü piyasasına aktif katılımının sağlanması ve istihdam edilmelerinin kolaylaştırılması için özel sektör-üniversite işbirliklerinin yürütülmesi adına faaliyetler yürütmeyi planlamaktadır. Ayrıca Türkiye Turizm Stratejisi 2023, TRA1 Düzey 2 Bölge Planı ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi İnovasyona Dayalı Turizm Stratejisi ve Eylem Planı gibi ulusal ve bölgesel kaynakları referans alarak TRA1 Düzey 2 Bölgesi'ndeki öncelikli turizm alanlarında (kış, kültür, doğa-macera, sağlık), farklılaşan ve değer yaratan turizm ürünlerinin geliştirilmesi, pazarlamaya ve sunuma hazır hale getirilmesi; turizm değerlerinin yurt içinde ve yurt dışında etkin şekilde tanıtımının, pazarlanmasının ve destinasyon markalaşmasının sağlanması; turizm değer zincirinde özel sektörün, girişimciliğin ve insan kaynağının geliştirilmesi ve sektöre genç istihdamın katılım oranının artırılması; çevre bölgeler ve merkezler ile tematik turizm koridorlarının oluşturulması adına çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir.

Ön Risk Değerlendirmesi

TURSOP'un uygulanması kapsamında karşılaşılabilecek muhtemel riskler şunlardır:

- (1) Bölgenin sunuma ve pazarlamaya hazır hâle getirilen kış, spor, sağlık ve alternatif turizm değerlerinin etkin ve sürdürülebilir olmayan markalaşma ve hedef kitle/pazar belirleme politikalarından ötürü, ulusal ve uluslararası düzeyde doğru bir şekilde tanıtılamaması
- (2) Bölgede faaliyet gösteren işletmelerin sahip oldukları hizmet sunum kapasitelerinin yeterli ölçüde geliştirilmemesi
- (3) Pandemi sonrasında gerçekleşen talep değişimlerine cevap verilememesi
- (4) Deprem, sel, yangın, çığ, toprak kayması, yıldırım düşmesi gibi genel nitelikli doğal afetler; genel salgın hastalıklar gibi mücbir sebep teşkil edecek hususlar, bu ve mevzubahis diğer olası sebeplerle ekonomik ve mevsimsel krizlerin ortaya çıkması
- (5) Pandemi sürecinin bilhassa turizm olmak üzere hizmetler sektörüne olumsuz etkilerinin sürmesi

2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 3: Turizmin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan Rapor Sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Düzenlenen uluslararası spor organizasyonu sayısı	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen tanıtım organizasyonu/ faaliyeti sayısı	Adet	5	Ajans Sosyal Medya Paylaşımları, Basın Haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen spor etkinliği sayısı	Adet	5	Ajans Sosyal Medya Paylaşımları, Basın Haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yöresel ürün tanıtımına yönelik düzenlenen etkinlik sayısı	Adet	3	Ajans Sosyal Medya Paylaşımları, Basın Haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Hazırlanan/basılan turizm materyali sayısı	Adet	1500	Faturalar, Doküman Örnekleri
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen festival sayısı	Adet	3	Ajans Sosyal Medya Paylaşımları, Basın Haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen fotoğrafçılık organizasyonu sayısı	Adet	3	Ajans Sosyal Medya Paylaşımları, Basın Haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen toplantı/ paydaş ziyareti sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu Toplantı Raporları Ziyaret Fotoğrafları
Ajans Destekleri (Teknik Destek Programı)	Eğitime katılan kişi sayısı	Kişi	300	Eğitim Katılım Çizelgeleri, Teknik Destek Nihai Raporları
Ajans Destekleri (Teknik Destek Programı)	Düzenlenen eğitim sayısı	Adet	20	Eğitim Katılım Çizelgeleri, Teknik Destek Nihai Raporları
Ajans Destekleri (Teknik Destek Programı)	Danışmanlık hizmeti verilen kurum/kuruluş sayısı	Adet	10	Teknik Destek Nihai Raporları
Ajans Destekleri (Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi)	Mali destek verilen kurum/kuruluş sayısı	Adet	25	Mali Destek Nihai Raporları

Altyapı Programı 1 ve 2)				
Ajans Destekleri (Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 1 ve 2)	Mali destek sağlanan proje sayısı	Adet	15	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS Verileri

Tablo 4: Turizmin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1, 2, 3	Bölgeyi ziyaret eden turist sayısındaki artış	Yüzde	20	Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri, TÜİK verileri
1, 2, 3	Bölgedeki turizm tesislerinde yatak kapasitesi artış oranı	Yüzde	10	Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri, TÜİK verileri, Proje nihai raporları
1,2	Bölgede düzenlenen uluslararası spor organizasyonu sayısındaki artış oranı	Yüzde	10	Basın haberleri, Ajans Faaliyet Raporu
1, 2	Bölgeye spor turizmi kapsamında gelen kişi sayısı	Kişi	3000	Gençlik Spor İl Müdürlükleri ve İl Kültür Turizm Müdürlükleri
1, 2	Spor turizmi için bölgeyi seçen takım/sporcu sayısı	Takım	75	Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Otel Yönetimleri
1, 2	Bölgede tescil edilmiş coğrafi işaretli ürün/el sanatı sayısındaki artış	Adet	5	TPE verileri

2.1.4. Proje ve Faaliyetler

2.1.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Erzincan İli Kamp-Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması

Turizmi besleyen ana ulaşım arterlerinin kesişim noktasında yer alan coğrafi konumu, komşu illere kıyasla daha ılıman özellikler taşıyan iklimi, başta ülkemizin en önemli yaylalarından olan Dumanlı Yaylası olmak üzere Beytahtı, Ekşisu ve Ergan Dağı gibi kamp-karavan turizmine uygun turizm değerleri ve karanlık-aydınlık kanyonları ile Erzincan ilinin, COVID-19 pandemisi sürecinde dünyadaki seyre paralel olarak ülkemiz turizminde de ağırlığı büyük ölçüde artan kamp ve karavan turizmi bağlamında güçlü bir potansiyele sahip olduğu değerlendirilmektedir. Sözü edilen değerlendirmenin somut ve objektif altlığının oluşturulması

amacıyla “Erzincan İli Kamp-Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu” hazırlanacaktır. Raporun hazırlık sürecinde gerekmesi halinde alanında uzman paydaşların teknik bilgisinden ve tecrübelerinden yararlanmak üzere hizmet alımı gerçekleştirilecektir.

2.1.4.2. İşbirliği ve Koordinasyon

KUDAKA Erzurum WCT Uluslararası Özel Curling Turnuvasının Düzenlenmesi

Büyük bir kış turizmi potansiyeline sahip Erzurum’da 2011 yılında düzenlenen ve kış olimpiyatlarından sonra en büyük kış sporları organizasyonu olan Dünya Üniversiteler Kış Oyunları (UNIVERSIADE) kapsamında ilimize yapılan kış sporları altyapıları arasında Curling Tesisi de yer almaktadır. Buna ek olarak ilimizin kış sporları, kış turizmi altyapısı ile Sporcu Performans Ölçüm Merkezi gibi diğer olanaklarının uluslararası sporculara tanıtımı amacıyla WCT (Dünya Curling Turu) 2022 yılı etkinliğinin Ajansımız ve Türkiye Curling Federasyonu işbirliğiyle Erzurum’da düzenlenmesi planlanmaktadır. Federasyon ve Ajansımız arasında yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde organizasyon giderlerinin bir kısmı Ajansımız ve federasyonca karşılanacaktır.

2.1.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

Bölge Tanıtım Organizasyonlarının Düzenlenmesi

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi 2012-2023 İnovasyona Dayalı Bölgesel Turizm Stratejisi ve Eylem Planının “Turizm Ürünlerinin Yurt İçi ve Dışında Etkin Şekilde Tanıtımı, Pazarlanması ve Destinasyon Markalaşmasının Sağlanması” başlığı altında 4 No’lu eylem olarak yer alan; ulusal ve uluslararası tur operatörleri, basın-medya temsilcileri, havayolu firmaları ile işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Faaliyetler Erzurum ili için özellikle kış turizmi, kongre ve incentive turizmi, tarih ve kültür turizmi, macera ve doğa sporları turizmi, sağlık turizmi, alternatif turizm türleri alanlarında; Erzincan ilinde tarih ve kültür turizmi, macera ve doğa turizmi, alternatif turizm türleri ile eko turizm alanlarında; Bayburt ilinde ise tarih ve kültür turizmi, macera ve doğa turizmi alanlarında faaliyetler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bayburt dünyanın en tehlikeli yollarından biri olarak gösterilen Derebaşı Virajlarına ev sahipliği yapmaktadır. Bu yol gerek ulusal gerek uluslararası basında ünlenmiş ve haberlere konu olmuştur. Ancak bu yolun Bayburt turizmine katkısı çok düşük seviyede kalmıştır. Bu nedenle Derebaşı Virajlarının bilinirliğini arttırmak ve söz konusu yolu turizme kazandırmak amacıyla D915 üzerinde Derebaşı Virajlarını kapsayacak şekilde aksiyon sporlarına yönelik organizasyon düzenlenmesi planlanmaktadır.

Yukarıda bahsi geçen faaliyetlerin özellikle tanınmış blogger, vlogger, sosyal medya fenomenleri, alanlarında ünlü medyatik kişiler ya da sporcular eşliğinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca Erzincan’da, ilin sahip olduğu turizm değerlerinin geniş kitlelere tanıtılması amacıyla bir kısa film festivali düzenlenmesi planlanmaktadır. Böylelikle bölgenin kış turizmi, kongre, incentive turizmi, tarih ve kültür turizmi, macera ve doğa sporları turizmi, eko-turizm ve sağlık turizmi değerlerinin, yüksek irtifa sporcu kamp merkezlerinin ve bu merkezlerde sunulan hizmetlerin ulusal ve uluslararası alanda tanıtılması sağlanacaktır.

Bölgede Turizme Hizmet Eden Spor Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Tanıtımına Yönelik Etkinliklerin Yapılması

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’nde turizm değer zincirindeki çalışma gruplarının katkılarıyla bölgeye ait 430 turizm varlık ve değeri tespit edilmiştir. Spor turizmi açısından da önem arz eden bu değer ve varlıklar, bölgenin sahip olduğu yüksek irtifa ve dört mevsim turizm için zengin ürün çeşitliliğine işaret etmektedir.

Bölge illerindeki spor etkinlikleri potansiyelinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılması için kayak, snow-board, futbol, wingsuit, paraşütle atlama, paragliding, rafting, off-road, buz tırmanışı alanlarında faaliyet gösteren sporcuların, profesyonellerin, tur operatörlerinin ve basın-medya temsilcilerinin katılım sağlayacağı etkinlikler-festivaller düzenlenecektir. Etkinliklerde yerel yönetimler ve bağlı kuruluşları (Ejder 3200), sivil toplum kuruluşları (KEMAV) ve Türk Hava Yolları ile işbirliği içerisinde çalışılacaktır.

Bölgeye Özgü Yöresel Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Etkinlikler Düzenlenmesi

Yöresel ürünlerin pazarlanması kırsal kalkınmaya katkı sağlayan stratejik enstrümanlardan biridir. Söz konusu ürünler; geleneksel üretimi teşvik etmesi, geleneksel yaşam kültürünü ve bu kültürün sunduğu ürünleri koruması ve bunları tanıtarak bölgeye turist çekmede etkili olması itibarıyla bölgesel turizm ve destinasyon pazarlamasında önemli bir işlev üstlenmektedir. Bölgede buna yönelik özellikle coğrafi işaret alma potansiyeli taşıyan ve coğrafi işarete sahip ürünlerin tanıtımının sağlanması ve pazarlanması noktasında önem arz eden aşağıda detayları verilecek gastronomi festivali, tanıtım etkinlikleri, tanıtım filmi çekimi alanlarında faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Gastro Erzurum Yemek Festivali düzenlenecektir.

Erzurum ilinde düzenlenmesi planlanan Gastro Erzurum Festivali kapsamında özellikle bölgeye özgü yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerin kullanılarak yemek hazırlama yarışmaları düzenlenecek, Erzurum mutfağı atölye çalışmaları düzenlenecek, gastronomi alanında önde

gelen isimlerin katılım ve katkılarının sağlanacağı etkinlik ile ilin gastronomi değerlerinin bilinirliği arttırılacaktır. Faaliyet kapsamında finansman ile koordinasyon iş ve işlemleri için Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Ticaret Borsası, Esnaf ve Sanatkârlar Odası ile Erzurum Recep Tayyip Erdoğan Fuar Alanı Yönetimi olmak üzere ildeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde olunacaktır.

Bölgenin Turizm Değerlerinin Tanıtılmasına Yönelik Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması

Bölgedeki turizm değerlerini (kış sporları tesisleri, tarihi ve kültürel varlıklar, doğa ve macera sporları unsurları, Yüksek İrtifa Sporcu Kamp Merkezi) ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtmak amacıyla hedef kitlelerin ilgisini çekecek nitelikte görsel öğelerle ön plana çıkaran profesyonel tanıtım materyalleri (turistik haritalar, bölge ve il haritası, kent rehberleri, turizm ürün ve etkinlik broşürleri, katalog-kitapçıklar, videolar, belgeseller) hazırlanacaktır. Tüm bu dokümanlar basılı olarak, USB ortamında veya dijital platformlar aracılığıyla organizasyonlarda ilgililer ile paylaşılacaktır.

Alışveriş Festivali

Ajansımız tarafından hazırlanan Erzurum Kış Turizmi Değerlendirme Raporu'na göre yıl boyunca ili ziyaret eden yabancı turistlerin %80'i İran veya Azerbaycan'dan gelen turistlerden oluşmaktadır. Bu oran kayak sezonunda ortalama %60'ı bulmaktadır. Yabancı turistler harcamalarının %57'sini konaklamaya, %21'ini alışverişe, %7'sini yeme içmeye, %6'sını eğlenceye ve geri kalan %9'unu ise diğer ihtiyaçlarına ayırmaktadırlar. Yabancı turistler konaklama dışında en çok harcamayı alışveriş ve kişisel ihtiyaçlar için yapmaktadır. Kişisel bakım ürünleri, giyim, ayakkabı, tütün, oto kiralama bu kalem altında en çok tercih edilen ürünlerdir. Bu anlamda yabancı turistlerin alışveriş için yaptığı harcamaların miktarını artırmak ve şehrin bu potansiyeline dikkatleri çekmek amacıyla, İran ve Azerbaycanlı turistlerin Nevruz tatilinde (yeni yıl) (21 Mart-1 Nisan) tarihleri arasında şehirde bir alışveriş festivali düzenlenecektir. Festival organizasyonunda Erzurum Valiliği, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, Erzurum Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği, özel sektör temsilcileri ve Erzurum'da faaliyet gösteren alışveriş merkezlerinin yönetimleri ile finansal ve organizasyonel olarak işbirliği içerisinde çalışılacaktır.

Festival planlaması paydaş kurum ve kuruluşlar ile birlikte oluşturulacak olan festival komitesi tarafından yapılacak, organizasyonlar Ajans uzmanlarının koordinasyonunda diğer kurum temsilcilerinin de yer aldığı komite tarafından hayata geçirilecektir. Festival kapsamındaki

etkinlikler hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilecek olup, gerekli mali kaynak Ajansın yanı sıra paydaş kurum/kuruluşlarca sağlanacaktır.

Erzurum Kış/Buz Festivali

Turizm sezonunu uzatmak, turizmi çeşitlendirmek, turizme olan talebi artırmak ve yeni gelir kaynakları yaratmak için düzenlenen etkinlikler turizm pazarında hızla büyüyen bir alandır. Bu tarz etkinliklerin; destinasyonların çekiciliğini ve farkındalığını artırıcı, yeni alt yapı ve hizmetlerin oluşturulması ya da mevcut hizmetlerin ve alt yapının geliştirilmesi için harekete geçirici bir etkisi vardır. Bunların yanı sıra etkinliklerin; destinasyona medyanın ilgisini çekmek, güçlü ve aktif imajlar oluşturarak kültürel temalar yaratıp destinasyon markalaşmasına yardımcı olmak, tek bir seyahatin yeterli olduğunu düşünen insanları tekrarlayan ziyaretler için teşvik etmek gibi destinasyona sağladığı bazı faydalar da vardır. Dünya üzerinde pek çok ülke, yerel ve ulusal festivalleri sayesinde her yıl on binlerce turist çekmektedir. İspanya'da Pamplona Festivali, Brezilya'da Rio Karnavalı, Fransa'daki çeşitli film festivalleri bunlara örnek gösterilebilir. Erzurum'un kış sporları alanında uluslararası tanınırlığını ve ekonomik kazanımlarını arttırabilmesi açısından, her yıl organize edilecek ve 1 ay sürecek bu nitelikteki bir organizasyonla, hem sayısı giderek artacak olan ziyaretçilere Türkiye'de olmayan ve dünyada sayılı merkezde organize edilen alternatif bir etkinlik sunulmuş olacak, hem de ekonomik olarak bölge büyük bir kazanım sağlayacaktır. Bu anlamda Erzurum Valiliği, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, özel sektör kuruluşları temsilcileri ile birlikte kış/buz festivali planlanacak ve düzenlenecektir. Kar ve buzdan heykel yapma aktiviteleri, kar raftingi yarışmaları, en büyük/en çok kardan adam rekoru denemesi, çocuklar için oyun alanları etkinlik içerisinde yer alması planlanan aktivitelerden bazılarıdır.

Düzenlenecek olan etkinliklerin ayrıntılı planlaması yapılarak bir etkinlik takvimi oluşturulacaktır. Etkinlikler hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilecek olup, gerekli mali kaynak Ajans ve ilgili diğer paydaşlar tarafından karşılanacaktır.

Aydıntepe Yeraltı Şehrindeki Kapalı Alanların Turizme Kazandırılmasına Yönelik İhtiyaç Tespit Çalışması

Aydıntepe Yeraltı Şehri 3 bin yıl önce hiçbir yapı malzemesi kullanılmadan ana kayanın işlenmesi ile oluşturulmuştur. Tahmini büyüklüğü ile Türkiye'nin enleri arası girme potansiyeli bulunan şehrin içerisinde çeşitli havuzlar, depolar ve galeriler bulunmaktadır. Hristiyanlığın ilk dönemlerinde Roma zulmünden kaçmak üzere 10 binin üzerinde insanın yaşadığı düşünülen şehir yerli ve yabancı turistleri Bayburt'a çekmekte büyük bir fırsat teşkil etmektedir.

Hâlihazırda kapalı olan yeraltı şehri çok ufak bir bölümü faal iken 20-30 bin arası ziyaretçiyi karşılamaktadır. Kapalı olan alanların bir bölümünde yer yer çökmeler mevcut olup restorasyona ihtiyaç bulunmaktadır. İlgili alanların restore edilip tekrar ziyarete açılabilmesi için Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulundan gerekli izin ve onayın alınması gerekmektedir. Bu nedenle Yeraltı Şehrinin restorasyon ve onarım işine dair bir fizibilite raporu hazırlanacaktır. İlgili raporun Ajans Fizibilite Desteği Programı kapsamında paydaşlarla işbirliği halinde hazırlanması öngörülmektedir. Takip eden süreçlerde kapalı bölümlerinin bulunmasına rağmen büyük oranda ziyaretçisi olan yeraltı şehrinin keşfinin tamamlanarak Bayburt İl Kültür Turizm Müdürlüğü, KUDAKA, Bayburt Valiliği ile Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcileri nezdinde görüşmeler yapılacaktır. Ajansımızın bu süreçte aktif rol alması ile birlikte yeraltı şehrinin turizme kazandırılmasına yönelik gündem oluşturulmuş olacaktır.

Erzurum, Erzincan ve Bayburt İllerinde Foto Safari Organizasyonlarının Düzenlenmesi

TRA1 Düzey 2 Bölgesi illeri zengin tarihi ve turistik değerleri ve farklı doğası ile fotoğraf sanatçıları için oldukça geniş bir çalışma sahasına sahiptir. Ayrıca iklimin illere göre değişkenlik arz etmesi sayesinde bölge aynı mevsimde farklı görsellerin elde edilebilmesi imkânı sunmaktadır. Bu kapsamda illerin sahip olduğu değerlerin öne çıkarılması amacıyla Erzurum, Erzincan ve Bayburt Valilikleri himayesi ve finansal desteği ile Ajans koordinasyonunda foto safari organizasyonları düzenlenecektir. Faaliyet kapsamında doğa, tarih ve kültür gibi turizm değerlerine ait fotoğrafların çekimi bir yarışma ortamı içerisinde gerçekleştirilecektir. Yarışmada dereceye giren adaylar Valiliklerin finansmanı ile ödüllendirilecektir ve yarışmanın çıktısı olarak da faaliyet süresince elde edilen görseller telif hakkı ile birlikte Ajansa ve Valiliğe sunulacaktır.

Erzurum İli Gökyüzü Gözlem Etkinliği

Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 22-24 Temmuz 2022 tarihlerinde “Erzurum İli Gökyüzü Gözlem Etkinliği” faaliyetinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Erzurum; astronomi, astrofizik, uzay bilimleri ve teknolojileri alanlarında uluslararası düzeyde projelerin ve ortak çalışmaların yürütüleceği büyük bir gözlemevi olarak kurulan Doğu Anadolu Gözlemevi (DAG) Projesine de ev sahipliği yapmaktadır. Gökyüzü Gözlem Etkinliğinin ilin astronomi alanında ön plana çıkmasına katkı sağlaması öngörülmektedir. Etkinlikle ilgili olarak Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ulusal Gözlemevi ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı ile işbirliği yapılacaktır. Etkinliğin Konaklı Ejder3200 kayak merkezinde yapılması planlanmaktadır.

2.1.4.4. Ajans Destekleri

2.1.4.4.1. Teknik Destek Programı

KUDAKA tarafından “TRA1 Düzey 2 Bölgesi’ndeki yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerine ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 7/A maddesinde belirtilen başvuru sahiplerinin yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmalarına destek sağlamak” amacıyla Teknik Destek Programı yürütülecektir. Program kapsamında sektörde öne çıkan seyahat acenteleri, kamu konaklama tesisleri, yöresel ürün üreticileri gibi kurum, kuruluş ve firmalar teknik destek programlarına yönlendirilerek söz konusu paydaşların ihtiyaç duydukları eğitim ve danışmanlıkları Ajans desteği ile almaları sağlanacaktır.

Programın TURSOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 1: Turizmin Geliştirilmesi

- a) İşletmelerin; yönetim ve işletme uygulamalarının iyileştirilmesi, pratik sorunlarının çözüme kavuşturulması, organizasyon performansının artırılması ile yeni iş fırsatlarının ortaya çıkarılması, kooperatifleşmenin özendirilmesi, gençlerin işgücüne aktif katılımlarının sağlanması aşamasında faydalı olacak eğitim ve danışmanlık hizmetleri
- b) Turizm sektöründe çalışan yönetici ve personel ile bölgeye gelen ziyaretçilerle doğrudan temas halinde olan insan kaynağına yönelik eğitim programları
- c) Turizm sektörünün yardımcı hizmetlerinde faaliyet gösteren farklı meslek gruplarına yönelik olarak eğitim programları
- d) Turizm sektöründeki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkacak insan kaynağı açığına yönelik gençlerin de sürece dâhil edilmesini öngören eğitim ve meslek edindirme kurslarının düzenlenmesi
- e) Bölgede bulunan özellikle coğrafi işaretli ürünlerin gastronomi turizmine kazandırılması, yöresel ve doğal ürünlerin üretiminin geliştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri

2.1.4.4.2. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2

2021 yılında Bölgede faaliyet gösteren kooperatifler ile kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilere yönelik Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2’ ilan edilmiştir. Programın değerlendirme süreci 2021 yılında başlatılmış olup 2022 yılı başında bu sürecin

sonuçlandırılması planlanmaktadır. Programın uygulama süreci 2022 yılında başlayacak olup genel amacı “Bölgede girişimciliğin geliştirilmesi ve mevcut işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücünün artırılması” olup özel amacı ise “Bölgede et-süt-arıcılık, tabii kaynaklar ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler ile imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde ihtiyaç duyulan fiziki ve teknolojik altyapının oluşturulması veya iyileştirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, uluslararası standartlara uygun katma değeri yüksek üretim yapılması, ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılması” dır. Programın TURSOP’a ilişkin önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 1: Turizm sektöründe girişimciliği geliştirmek, mevcut işletmelerin hizmet kalitesini yükseltmek ve sektörde kaynak verimliliğini sağlamak

Öncelik 1: Alternatif turizm alanlarının turizme kazandırılması için altyapının oluşturulması,

2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 5: Turizmin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2022		2023	
	1	2	1	2
Erzincan İli Kamp-Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X	X		
KUDAKA Erzurum WCT Uluslararası Özel Curling Turnuvasının Düzenlenmesi	X	X		
Bölge Tanıtım Organizasyonlarının Düzenlenmesi	X	X	X	X
Bölgede Turizme Hizmet Eden Spor Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Tanıtımına Yönelik Etkinliklerin Yapılması	X	X	X	X
Bölgede Yöresel Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Etkinlikler Düzenlenmesi	X	X	X	X
Bölgenin Turizm Değerlerinin Tanıtılmasına Yönelik Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	X	X	X	X
Alışveriş Festivali	X		X	
Erzurum Kış/Buz Festivali	X		X	
El Sanatları Festivali	X			
Aydıntepe Yeraltı Şehrindeki Kapalı Alanların Turizme Kazandırılmasına Yönelik İhtiyaç Tespit Çalışması	X	X		
Erzurum, Erzincan ve Bayburt İllerinde Foto Safari Organizasyonlarının Düzenlenmesi	X	X		
Erzurum İli Gökyüzü Gözlem Etkinliği		X		
Teknik Destek Programı	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X

Tablo 6: TURSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması

2022												
Proje / Faaliyet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Erzincan İli Kamp-Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
KUDAKA Erzurum WCT Uluslararası Özel Curling Turnuvasının Düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bölge Tanıtım Organizasyonlarının Düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bölgede Turizme Hizmet Eden Spor Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Tanıtımına Yönelik Etkinliklerin Yapılması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bölgede Yöresel Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Etkinlikler Düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bölgenin Turizm Değerlerinin Tanıtılmasına Yönelik Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	X	X	X	X	X	X						
Alışveriş Festivali	X	X	X	X	X	X						
Erzurum Kış/Buz Festivali	X	X	X	X	X	X						
Aydıntepe Yeraltı Şehrindeki Kapalı Alanların Turizme Kazandırılmasına Yönelik İhtiyaç Tespit Çalışması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Erzurum, Erzincan ve Bayburt İllerinde Foto Safari Organizasyonlarının Düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Erzurum İli Gökyüzü Gözlem Etkinliği						X	X					
Teknik Destek Programı	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

2.1.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

TURSOP faaliyetleri Genel Sekreterlik tarafından takip ve koordine edilecektir. Faaliyetler, mahiyetlerine uygun şekilde ilgili birimler tarafından yürütülecektir. SOP kapsamında Ajans desteklerine yönelik faaliyetler Planlama ve Programlama Birimi ile İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından uygulanacaktır. Tanıtım ve yatırım destek, işbirliği ve koordinasyon, araştırma, analiz ve programlama faaliyetleri ise ilgisine göre yatırım destek ofisleri veya Planlama ve Programlama Birimi tarafından gerçekleştirilecektir.

Genel Sekreter başkanlığında üç aylık dönemler haline toplantılar düzenlenerek, paylaşımı yapılan iş ve görevlerde hangi aşamada bulunduğu hususu ile yapılacak faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için atılması gereken adımlar değerlendirilecektir.

2.1.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından, sürecin planlanması ve takibinden Ajans Planlama ve Programlama Birimi sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek tüm destek programlarının uygulanmasından PPB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB sorumludur. İDB, mali destek programlarına ilişkin program kapanış raporunu da hazırlayacaktır.

Tablo 7: Turizmin Geliştirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Proje / Faaliyet	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Erzincan İli Kamp-Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	Erzincan YDO	01.01.2022 30.06.2022	20.000,00
İşbirliği ve Koordinasyon	KUDAKA Erzurum WCT Uluslararası Özel Curling Turnuvasının Düzenlenmesi	PPB, YDO'lar	01.01.2022 30.06.2022	120.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölge Tanıtım Organizasyonu ve Faaliyetlerinin Düzenlenmesi	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	865.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölgede Turizme Hizmet Eden Spor Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Tanıtımına Yönelik Etkinliklerin Yapılması	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	500.000,00

Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölgede Yöresel Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Etkinlikler Düzenlenmesi	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	400.000,00	
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bölgenin Turizm Değerlerinin Tanıtılmasına Yönelik Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	63.692,30	
Tanıtım ve Yatırım Destek	Erzurum Kış/Buz Festivali	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.03.2022	500.000,00	
Tanıtım ve Yatırım Destek	Aydın-tepe Şehrindeki Alanların Kazandırılmasına Yönelik Çalışması	Yeraltı Kapalı Turizme İhtiyaç Tespit	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	10.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Erzurum, Erzincan ve Bayburt İllerinde Foto Safari Organizasyonlarının Düzenlenmesi	YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	150.000,00	
Tanıtım ve Yatırım Destek	Erzurum İli Gökyüzü Gözlem Etkinliği	Erzurum YDO	23.06.2022 31.07.2022	6.658.999,60	
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	PPB, İMİB	01.01.2022 31.12.2022	745.058,90	
Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	5.453.580,05 ^{*1}	
Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	3.275.966,68 ²	
Ajans Destekleri (Finansman Desteği)	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	1.000.000,00 ³	

¹ Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2020, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanmaktadır. Program için 2022 yılı bütçesinden 13.453.580,05 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 5.453.580,05 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 4.000.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 4.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

² Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2022 yılı bütçesinden 9.559.391,89 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 3.275.966,68 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.283.425,21 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

³ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2020 yılı bütçesinden 1.300.000,00 TL, 2021 yılı bütçesinden 1.600.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 3.600.000 TL ve 2023 bütçesinden 3.100.000,00 TL olmak üzere toplam 9.600.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 2.500.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı

Ajans Destekleri (Finansman Desteği)	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	1.750.000,00 ⁴
			Toplam	21.512.297,53

Programı; 2.500.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 2.500.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 2.100.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

⁴ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2021 yılı bütçesinden 1.000.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 7.000.000,00 TL ve 2023 yılı bütçesinden 7.000.000 TL olmak üzere toplam 15.000.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 3.750.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.750.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 3.750.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.750.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

2.2. TRA1 DÜZEY 2 BÖLGESİ'NDE ET, SÜT VE ARICILIK SEKTÖRLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (ESAS SOP)

2.2.1 Amaç

2.2.1.1. Genel Amaç

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerinden elde edilen gelirin ve bu sektörlerdeki katma değer artırılması

2.2.1.2. Özel Amaçlar

1. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerinde beşeri sermayenin ve insan kaynakları altyapısının güçlendirilmesi
2. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerinde kalite standardizasyonu sağlanmış ve maliyeti düşürülmüş girdi miktarının artırılması
3. TRA1 Düzey 2 Bölgesi et, süt ve arıcılık sektörlerinde üretilen nihai ürünlerin nitelik ve niceliğinin artırılması ve bu ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte etkin bir şekilde pazarlanmasının sağlanması

2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Hayvancılık sektörü, Türkiye ekonomisinde; nüfus ve istihdam, beslenme, tarımsal üretim, yurt içi tüketim, tarımın sanayiye olan katkısı, milli gelir ve ödemeler dengesi açısından önemini koruyan bir sektör konumundadır.

Tasarlanan Sonuç Odaklı Program ile TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerine fizibilite etüdü çalışmaları, nitelikli eğitimleri içeren teknik destek çalışmaları, sektördeki yetiştiricilerin ve üreticilerin mal/hizmet sunumuna yönelik kapasite ve kalitelerinin artırılması amacıyla destek programları ve sektördeki ortak sorunlara kalıcı çözümler sunması beklenen güdümlü projeler ile müdahale edilmesi ve sektörün ekonomik anlamda oluşturacağı katma değer sürdürülebilir olarak artırılması planlanmaktadır.

Programın hedef grubu; TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerinde faaliyet gösteren ve geçimlik hayvancılık faaliyeti olarak tanımlanan ölçeğin üzerinde kapasiteye sahip olan yetiştiriciler ve üreticilerdir.

Program; Türkiye Cumhuriyeti 11. Kalkınma Planı'nda yer alan 408 numaralı "Hayvancılık geliştirilecektir." içerikli politikaya bölgesel düzeyde hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, Bölgesel

Gelişme Ulusal Stratejisi'nde yer alan "4.6.1 Tarım, hayvancılık ve kırsal alanda yapısal dönüşümün temellerinin iyileştirilmesi" ve Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi'nde yer alan "Stratejik Amaç 1: Kırsal Ekonominin Geliştirilmesi ve İstihdam İmkânlarının Artırılması" politikaları ile doğrudan ilgilidir.

Program; TRA1 Düzey 2 Bölge Planı'nda yer alan vizyonun (yüksek irtifa ve bozulmamış doğal yapıdan kaynaklanan ayırt edici özelliklere sahip tarımsal ürün miktarını artırmış; ürettiğini işleyerek değerinde pazarlayan; kaliteli ve çeşitli hizmet sunumu ile iç ve dış yakın coğrafyası için çekim merkezi olmuş; yaşanabilirliği yüksek bir bölge olmak) gerçekleşmesine katkı sağlayacaktır.

Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; TRA1 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı'nın; "başta nitelikli ve ayırt edici özellikteki ürünler olmak üzere tarımsal üretimin miktar ve kalitesinin artırılması ve Bölgede üretilen hammaddenin işlenerek katma değerli ürün haline getirilmesi" başlıklı gelişme ekseninin yanı sıra; "kaliteli, yeterli ve sürekli tarımsal üretim için teknik altyapının iyileştirilmesi", "bölgeye işleme ve imalat sanayi yatırımlarının çekilmesi" ve "katma değeri yüksek ürünlerin değerinde pazarlanması" öncelikleri ile doğrudan ilgilidir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda Sonuç Odaklı Program kapsamında müdahale alanları ise şu şekildedir:

- Sektörde üreticinin teknik kapasitesinin ve niteliğinin artırılması,
- Sektörde girişimciliğin ve girişim sayısının artırılması,
- Sektörde tarımsal hammaddenin üretilmesi, toplanması, taşınması ve işlenmesine yönelik alt yapı ve organizasyon eksikliklerinin giderilmesi,
- Sektörde ayırt edici ürün üretiminin ve yenilikçi uygulamaların bölgede yaygınlaştırılması,
- Sektörde dış ticaret kapasitesinin geliştirilmesi,
- Sektörde markalaşma kültürünün geliştirilmesi ve marka ürünler oluşturulması,
- Sektörde alternatif pazar ağlarının ve pazarlama yöntemlerinin geliştirilmesi,
- Sektörde genç istihdamının teşvik edilmesi

Sonuç Odaklı Programın tamamlayıcı olarak katkı sağlayacağı mevcut uygulamaya aşağıda maddeler halinde değinilmiştir:

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde, kamu yatırımları ve destek programları aracılığıyla programa konu sektörlerde güçlü bir altyapı oluşturulmuştur. Bu çerçevede, bölge illerinde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri vasıtasıyla alan bazlı tarımsal destekler, hayvancılık, tarım sigortaları, kırsal kalkınma, düve alımı; kırsal kalkınma destekleri kapsamında tarıma dayalı yatırımlar, Bölge Kalkınma İdareleri kapsamındaki illerde hayvancılık yatırımları (inşaat ve hayvan alımı), ekonomik yatırımlar, toplu basınçlı sulama sistemleri ve makine-ekipman alımları alanlarında destek programları uygulanmaktadır.

TRA1 Düzey 2 Bölgesi illerinden Erzurum ve Erzincan'da mevcut olan TKDK Koordinatörlükleri aracılığıyla ilgili sektörlerle; "tarım ve hayvancılık sektörlerine yönelik yatırımları artırmak", "tarım ve sanayi entegrasyonunu geliştirmek", "kırsal alanda yeni iş olanaklarını artırarak göçü önlemek", "kırsal alandaki nüfusun gelir düzeyini yükseltmek", "standartları yüksek işletmelerin sayısını artırmak, "AB pazarına erişimi kolaylaştırmak" hedefli projeler kapsamında çeşitli destekler sağlanmaktadır.

T.C. Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından 2013 yılında Bayburt ilinde uygulanan Bayburt ilinde Et ve Süt Sektörlerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı ile Bayburt iline 1,8 milyon TL'lik Ajans desteği sağlanmış ve bu kapsamda toplamda 3,8 milyon TL'lik bir yatırım gerçekleştirilmiştir. Ajansın Destek Programlarında imalat sanayiye ilişkin olarak etin ve sütün işlenmesi çerçevesindeki desteklerin sürdürülmesi planlanmaktadır.

Sonuç Odaklı Program kapsamında yer alan ve programın amacına ulaşması açısından önemli bir yer tutan Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Sistemi Kurulumu Güdümlü Projesi'nin uygulanmasına 2021 yılı içerisinde başarıyla devam edilmiştir. Altyapısı sağlam süt odaklı yetiştiriciliğin, zincirleme olarak et odaklı yetiştiricilik altyapısını da güçlendireceği öngörülmektedir. Böylece, ildeki et ve süt sektörlerinin ekonomik katma değerinin arttırılmasına katkıda bulunmaktadır. Bölge illerinde uygulanan Süte Değer Projesi, Erzincan Yöresel Peynir İmalatı Projesi, Erzincan İli Süt İşleme Tesisi Projesi ve Bayburt İli Tarım Yerleşkesi Projesi isimli projelerle TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin hayvancılık altyapısı büyük ölçüde güçlendirilmiş olacaktır.

Bununla birlikte, TRA1 Bölgesi; coğrafi yapısı, geniş mera alanları ve florası bakımından Türkiye'de önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple Türkiye'deki gezginci arıcılık faaliyetlerinin önemli kısmı, TRA1 Bölgesi'nde yapılmaktadır. İklim koşulları incelendiğinde bölge illerinin arıcılık faaliyetlerine oldukça uygun olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bölgenin topoğrafik yapısı da arıcılığa oldukça elverişlidir. Bölgede ikincil arı ürünlerinin (arı sütü, polen, propolis) katma

değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi, bölgenin arıcılıkta sahip olduğu potansiyelin etkin bir şekilde değerlendirilmesi açısından önem arz etmektedir. SOP kapsamında bu doğrultuda uygulanacak faaliyetlerle 11. Kalkınma Planı'nda yer alan 408.7 numaralı "Arıcılıkta damızlık ihtiyacı karşılanacak, ürün çeşitliliği artırılacaktır." ve 409.3 numaralı "Ürün çeşitliliği ve markalaşma ile uluslararası rekabet edebilirliğin artırılması desteklenecektir." şeklindeki tedbirlere katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Ön Risk Değerlendirmesi

Sonuç Odaklı Programın uygulanması kapsamında karşılaşılabilecek muhtemel riskler şu şekildedir:

- Program kapsamındaki faaliyetlerin paydaşlarca yeterince benimsenmemesi
- Pandemi sürecinde muhtemel yeni varyantların ortaya çıkması halinde alınabilecek genel tedbirlerin SOP kapsamındaki faaliyetleri olumsuz etkilemesi ve programlar kapsamındaki projelerin uygulama süreçlerini geciktirmesi
- İlgili sektörlerde yaşanabilecek pazarlama problemleri
- Girdi fiyatlarının iktisadi dalgalanmaların etkisiyle beklenenden fazla artması

2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2022 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 8: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma Analiz ve Programlama	Rapor	Adet	1	Raporlar, Toplantı Tutanakları
Araştırma Analiz ve Programlama	Fizibilite	Adet	2	Yayınlanan Fizibiliteler, Ajans Faaliyet Raporları
İşbirliği ve Koordinasyon	Düzenlenen-Katılım Sağlanan İşbirliği Toplantısı Sayısı	Adet	5	Toplantı Tutanakları, Fotoğraflar, Faaliyet Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Gerçekleştirilen İyi Uygulama Ziyareti Sayısı	Adet	1	Fotoğraflar, Faaliyet Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırımcı Ziyareti/Ağırlama Faaliyeti Sayısı	Adet	6	Faaliyet Raporu, Fotoğraflar

Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen festival sayısı	Adet	1	Faaliyet Raporu, Fotoğraflar
Ajans Destekleri (Teknik Destek)	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	4	Katılımcı Çizelgeleri, Nihai Raporlar, Fotoğraflar
Ajans Destekleri (Teknik Destek)	Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	200	Katılımcı Çizelgeleri, Nihai Raporlar, Fotoğraflar
Ajans Destekleri (Teknik Destek)	Teknik Destek Sağlanan Kurum/Firma Sayısı	Adet	5	Nihai Raporlar, Ajans Faaliyet Raporları
Ajans Destekleri (GPD)	İlgili Sektörlerde Uygulanmakta Olan Güdümlü Proje Sayısı	Adet	2	Proje Nihai Raporları
Ajans Destekleri (Mali Destek Programları, Finansman Desteği)	Mali Destek Sağlanan Proje Sayısı	Adet	15	Program Kapanış Raporu, Ajans Faaliyet Raporu, Etki Değerlendirme Raporu

Tablo 9: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Sektörde Eğitim Verilen Kişi Sayısı	Kişi	200	Eğitim Katılımcı Çizelgeleri, Teknik Destek Projeleri Nihai Raporları
2	Bölgede Üretilen Kaba Yem Miktarındaki Artış	Oran	%10	Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Verileri
2	İlgili Sektörlerde Alınan Standardizasyon Belgesi Sayısı	Adet	6	TÜRKAK Onaylı Kalite Belgeleri, TSE Onaylı Standart Belgeleri

3	Soğuk Zincir Sistemine Katılan Üretici Sayısı	Kişi	1.000	Soğutma Tankı Tahsis Sözleşmeleri, Müstahsil Belgeleri ⁵
3	Bölgedeki Süt İşleme Tesislerinde Kullanılan Toplam Kapasite	Ton	20.000	Kapasite Raporları ⁶
3	İlgili Sektörlerde Modernize Edilen/Kapasitesi Arttırılan İşletme Sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporu
3	İlgili Sektörlerde Üretilen Yeni Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	6	Proje Nihai Raporları
3	İlgili Sektörlerde İstihdam Edilen Kişi Sayısındaki Artış	Oran	%20	TÜİK, TİM ve DAİB Kayıtları ⁷
3	Program Kapsamında Desteklenen Firmaların Cirolarındaki Ortalama Artış	Oran	%15	İlgili Firmaların Mali Tabloları ⁸

2.2.4. Proje ve Faaliyetler

2.2.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporunun Hazırlanması

Günde 6-8 saat güneş ışığına ve ilkbahar ile yaz başlangıcı döneminde ortalama 20-30 derece sıcaklığa ihtiyaç duyan lavanta bitkisi, hâlihazırda Refahiye ilçesi başta olmak üzere Erzincan ilinde yetiştirilmektedir. Lavanta balı ise, lavanta hasadının yapıldığı bölgelere yerleştirilen arı

⁵ Sonuç Odaklı Program kapsamında uygulanan/uygulanacak olan “Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Kurulumu Projesi”, “Süte Değer Projesi”, “Erzincan İli Süt İşleme Tesisi Projesi” ve “Erzincan İli Yöresel Peynir İmalatı Projesi” isimli güdümlü projelerin yanı sıra yine Program kapsamında Ajans tarafından 3 yıl içerisinde uygulanacak olan teknik ve mali destek programları aracılığıyla Bölgede asgari 1.000 işletmenin soğuk zincir sistemine dâhil olması beklenmektedir.

⁶ Erzurum, Erzincan, Bayburt İleri Tarım ve Orman Müdürlüklerinden alınan bilgilere göre, 2020 yılı sonu itibarı ile Bölge illerinde et ve süt sektörlerinde faaliyet gösteren süt işleme tesislerinin bildirilen kapasite kullanım oranları yaklaşık %30’dur. SOP Uygulama Döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından söz konusu tesislerin toplam kapasite kullanım oranlarının asgari %15 artması beklenmektedir.

⁷ Erzurum, Erzincan, Bayburt İleri Tarım ve Orman Müdürlüklerinden alınan bilgilere göre, 2020 yılı sonu itibarı ile Bölge illerinde et ve süt sektörlerinde çalıştığı bildirilen kişi sayısı yaklaşık 600 kişidir. SOP Uygulama Döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından ilgili sektörlerde asgari 120 kişilik ilave istihdam gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

⁸ Ajans tarafından 2013 yılında et ve süt sektörlerine yönelik olarak uygulanan mali destek programının kapanış raporu ve söz konusu programı da kapsayan etki analizi çalışmaları incelendiğinde, uygulanan benzer programların destek yararlanıcılarının cirolarında asgari %10’luk bir artış meydana getirdiği tespit edilmiştir. Söz konusu veriler ışığında, SOP Uygulama Döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından Ajanstan finansal destek alan işletmelerin cirolarında asgari %10’luk bir artış olacağı öngörülmektedir.

kovanlarındaki arıların, lavanta bitkisindeki nektarı toplamalarıyla oluşan hoş kokulu, açık renk bir baldır. Sahip olduğu ayırt edici aroma ile lavanta balının arı ürünleri pazarından aldığı pay her geçen gün artmaktadır. Erzincan ilindeki arı ürünlerinin katma değerli ürünlere dönüştürülmesi bağlamında somut bir ön çalışma olarak “Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporu” hazırlanacaktır. Raporun hazırlık sürecinde Erzincan Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ile işbirliği yapılacak olup gereken hallerde uzmanların teknik bilgisinden ve tecrübelerinden yararlanmak üzere hizmet alımı gerçekleştirilecektir.

2.2.4.2. Kapasite Geliştirme

Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Kurumsal Kapasitenin Artırılması

TRA1 Düzey 2 Bölgesi’nde et, süt ve arıcılık sektörlerinde üretilen ürünlerin değer zincirindeki yerlerini güçlendirmek ve ulusal/uluslararası pazarlardaki rekabet edebilirlikleri ile pazar paylarını artırmak amacıyla üretim, işleme ve pazarlama süreçlerini iyileştirmeye yönelik proje ve faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi (DAP BKİ) desteğiyle projeler yürütülecektir. Bu çerçevede Erzurum ili Karayazı ilçesinde soğuk süt zincirinin geliştirilmesi ile Erzincan tulum peynirinde ürün standardizasyonun sağlanması ve markalaşma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu başlıklarda DAP BKİ’ye sunulacak olan projelerin eş finansmanları Ajans bütçesinden karşılanacaktır. Projelerin hedef kitlesi Erzurum ilinde süt üreticileri, Erzincan ilinde ise tulum peyniri üreticileri olacaktır.

2.2.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

Bayburt İlinde Bal Üretimine Arttırılmasına Yönelik İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi

Çekya Kalkınma Ajansı, Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine dayanarak Gürcistan üzerinde çok amaçlı bir program yürütmektedir. Program tema olarak Tarım ve Ormanlaşma ana başlığı altında “Hedef 2: Açlığı Bitirme, Tarımda Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gelişmeyi Sağlama” ve “Hedef 15: Ekosistemi Koruma ve Bio-çeşitliliği Güvence altına Alma” konuları işlenmektedir. Bu amaçla Gürcistan’da arıcılığı geliştirmek amacıyla 5 yıllık çok detaylı bir program yürütülmüş ve arıcılık üzerine 6 büyük proje gerçekleştirilmiştir. Projelerin tamamı Gürcistan’ın Tiflis şehrinde gerçekleştirilmiş olup Tiflis’in coğrafya olarak Bayburt’a çok benzer özelliklere sahip olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle yakın ve benzer coğrafyada yer alan Gürcistan’da uygulanmakta olan Arıcılığın Sürdürülebilir Gelişimi

Programı'na yönelik saha ziyaretinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Faaliyet kapsamında Bayburt Arıcılar Birliği ve Bayburt Üniversitesi ile işbirliği yapılacaktır. Faaliyetin hedef kitlesi Bayburt ilindeki bal üreticileri olacaktır.

Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Katma Değerli Ürün İmalatı Gerçekleştiren İşletmelere/Kooperatiflere Yönelik Sektör Ziyaretleri

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Erzurum ili için et ve süt yönlü büyükbaş hayvancılık, Erzincan ili için et ve süt yönlü küçükbaş hayvancılık, Bayburt ile için ise arıcılık sektörlerinde yer alan paydaşların kalite-standardizasyon, ürün çeşitlendirme/farklılaştırma ve markalaşma-pazarlama konularında iyi uygulama örneklerini yerinde görmelerini sağlamak amacıyla Türkiye'de öne çıkan işletmelere/kooperatiflere ve bölgelere saha ziyareti düzenlenecektir. Bu kapsamda ziyaret edilmesi planlanan işletmeler/kooperatifler, daha ziyade İzmir, Mersin, Burdur, Konya ve Amasya illerinde faaliyet göstermektedir. Ajansın eşgüdümünde gerçekleştirilmesi planlanan söz konusu ziyaretler için bölge illerindeki ilgili odalar ve borsalar ile işbirliği yapılacaktır.

Yatırımcılara Yönelik Ziyaretler ve Ağırılama Faaliyetleri

Sektöre yeni yatırımların yapılması ve sektördeki mevcut yatırımların genişletilmesi amacıyla yatırımcı ziyaretleri ve ağırılama faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bu doğrultuda, paydaşlarla yapılacak görüşmelerle belirlenecek olan bölge yatırımcıları yerlerinde ziyaret edilecektir. Aynı kapsamda, başta bölge kökenli yatırımcılar olmak üzere İstanbul ve Ankara illerindeki önde gelen et ve süt sektörü yatırımcıları yerlerinde ziyaret edilecektir.

2.2.4.4. Ajans Destekleri

2.2.4.4.1. Teknik Destek Programı

Program kapsamında, TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde et, süt ve arıcılık sektörlerinde faaliyet göstermekte olan yetiştiricilere ve üreticilere; kaynak verimliliği perspektifini de dikkate alacak şekilde tarımsal verimliliği arttırıcı uygulamalar, tarımsal atıkların geri kazanımı ve değerlendirilmesi, hijyen-sanitasyon, bakım-besleme, sürdürülebilir üretim ve tüketim, enerji tasarrufu/verimliliği, eko-verimlilik (temiz üretim), markalaşma-pazarlama ve benzeri konularda teknik destek sağlanacaktır. Teknik destek kapsamında gençlerin istihdama katılımını kolaylaştırıcı nitelikteki projeler öncelikli olarak desteklenecektir. Programın ESASSOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 2: TRAI Düzey 2 Bölgesi'nde Et ve Süt Sektörlerinin Geliştirilmesi

- a) Sektördeki işletmelere yönelik kurumsallaşma, müşteri ilişkileri yönetimi, e-ticaret ve dijital pazarlama, tedarik zinciri yönetimi, tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi, kurumsal kaynak planlaması ve toplam kalite yönetimi gibi konularda danışmanlık hizmeti
- b) Tarımsal verimliliği artırıcı uygulamalar, tarımsal atıkların geri kazanımı ve değerlendirilmesi, hijyen-sanitasyon, bakım-besleme, sürdürülebilir üretim ve tüketim, enerji tasarrufu/verimliliği, eko-verimlilik (temiz üretim), markalaşma-pazarlama, akıllı tarım ve dijital tarım konularında eğitim programları
- c) Bölgede bulunan özellikle coğrafi işaretli ürünlerin gastronomi turizmine kazandırılması, yöresel ve doğal ürünlerin üretiminin geliştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri
- d) Özellikle kırsal alanda gençlere, istihdama katılımı kolaylaştırıcı niteliklerin kazandırılması

2.2.4.4.2. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2

Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 kapsamında, bölgede et-süt-arıcılık, tabi kaynaklar ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler ile imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde ihtiyaç duyulan fiziki ve teknolojik altyapının oluşturulması veya iyileştirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, uluslararası standartlara uygun katma değeri yüksek üretim yapılması, ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılması hedeflenmektedir. Program aracılığıyla, sektörde faaliyet gösteren et, süt ve arı ürünleri üreten ya da işleyen işletmelerin finansmana erişim imkânları arttırılmış olacaktır. Söz konusu program 2021 yılında ilan edilmiş olup değerlendirme süreçleri 2022 yılı başında tamamlanacaktır.

Programın ESASSOP'a ilişkin önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 2: Doğal kaynakların işlenmesi ile et, süt ve arı ürünleri imalatında yeni yatırımları gerçekleştirmek, mevcut işletmelerin fiziki ve teknolojik altyapısını iyileştirmek, ürün çeşitliliğini arttırmak ve kaynak verimliliğini sağlamak

2.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 10: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2022		2023	
	1	2	1	2
Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X			
Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Kurumsal Kapasitenin Artırılması	X	X		
Bayburt İlinde Bal Üretimine Arttırılmasına Yönelik İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	X	X	X	
Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Katma Değerli Ürün İmalatı Gerçekleştiren İşletmelere/Kooperatiflere Yönelik Sektör Ziyaretleri	X	X		
Yatırımcılara Yönelik Ziyaretler ve Ağırlama Faaliyetleri	X	X	X	X
Teknik Destekler	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X

Tablo 11: ESASSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması

2022												
Proje / Faaliyet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X	X	X	X								
Fizibilite Çalışmaları	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Kurumsal Kapasitenin Artırılması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bayburt İlinde Bal Üretimine Arttırılmasına Yönelik İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Katma Değerli Ürün İmalatı Gerçekleştiren İşletmelere/Kooperatiflere Yönelik Sektör Ziyaretleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yatırımcılara Yönelik Ziyaretler ve Ağırlama Faaliyetleri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Teknik Destekler	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

2.2.5. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

ESASSOP faaliyetleri Genel Sekreterlik tarafından takip ve koordine edilecektir. Faaliyetler, mahiyetlerine uygun şekilde ilgili birimler tarafından yürütülecektir. SOP kapsamında Ajans desteklerine yönelik faaliyetler Planlama ve Programlama Birimi ile İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından uygulanacaktır. Tanıtım ve yatırım destek, işbirliği ve koordinasyon, araştırma, analiz ve programlama faaliyetleri ise ilgisine göre yatırım destek ofisleri veya Planlama ve Programlama Birimi tarafından gerçekleştirilecektir.

Genel Sekreter başkanlığında üç aylık dönemler haline toplantılar düzenlenerek, paylaşımı yapılan iş ve görevlerde hangi aşamada olduğu hususu ile yapılacak faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için atılması gereken adımlar değerlendirilecektir.

2.2.6. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından, sürecin planlanması ve takibinden Ajans Planlama ve Programlama Birimi sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek tüm destek programlarının uygulanmasından PPB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB sorumludur. İDB, mali destek programlarına ilişkin program kapanış raporunu da hazırlayacaktır.

Tablo 12: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma Analiz ve Programlama	Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	Erzincan YDO	01/01/2022 31/04/2022	25.000,00
Kapasite Geliştirme	Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Kurumsal Kapasitenin Artırılması	PPB, YDO'lar	01/01/2022 31/12/2022	400.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Bayburt İlinde Bal Üretimini Arttırılmasına Yönelik İyi Uygulama Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	Bayburt YDO	01/01/2022 31/12/2022	50.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinde Katma Değerli Ürün İmalatı Gerçekleştiren İşletmelere/Kooperatiflere Yönelik Sektör Ziyaretleri	YDO'lar	01/01/2022 31/12/2022	50.000,00
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırımcılara Yönelik Ziyaretler ve Ağırılama Faaliyetleri	YDO'lar	01/01/2022 31/12/2022	50.000,00
Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı	PPB, İMİB	01/01/2022 31/12/2022	600.000,00

Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı	PPB ve İDB	01/01/2022 31/12/2022	4.000.000,00 ⁹
Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2	PPB ve İDB	01/04/2022 31/12/2022	3.283.425,21 ¹⁰
Ajans Destekleri (Finansman Desteği)	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	PPB, İDB	01/10/2022 31/12/2022	1.000.000,00 ¹¹
Ajans Destekleri (Finansman Desteği)	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	PPB, İDB	01/07/2022 31/12/2022	1.750.000,00 ¹²
TOPLAM				11.208.425,21

⁹ Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2020, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanmaktadır. Program için 2022 yılı bütçesinden 13.453.580,05 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 5.453.580,05 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 4.000.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 4.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

¹⁰ Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2022 yılı bütçesinden 9.559.391,89,00 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 3.275.966,68 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.283.425,21 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

¹¹ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2020 yılı bütçesinden 1.300.000,00 TL, 2021 yılı bütçesinden 1.600.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 3.600.000 TL ve 2023 bütçesinden 3.100.000,00 TL olmak üzere toplam 9.600.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 2.500.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 2.500.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 2.500.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 2.100.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

¹² Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2021 yılı bütçesinden 1.000.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 7.000.000,00 TL ve 2023 yılı bütçesinden 7.000.000 TL olmak üzere toplam 15.000.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 3.750.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.750.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 3.750.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.750.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

2.3. TABİİ KAYNAKLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TAKSOP)

2.3.1. Amaç

2.3.1.1. Genel Amaç

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde bulunan tabii kaynakların etkin kullanımının sağlanması, katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesinin teşvik edilmesi, bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve sektördeki firmaların ulusal/uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması.

2.3.1.2. Özel Amaçlar

1. TRA1 Bölgesi'ndeki yatırım potansiyeli olan tabii kaynakların (doğaltaş, karbondioksit gazı, perlit, krom, mermer, güneş enerjisi, biyokütle, jeotermal) ekonomiye kazandırılması,
2. Tabii kaynaklarla ilgili AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji kullanım seviyesinin yükseltilmesi,
3. Tabii kaynaklar sektöründe istihdamın, insan kaynağı altyapısının, teknik bilgi ve becerinin ve üretim kapasitesinin geliştirilmesi,
4. Tabii kaynaklar sektörüne bölge içinden ve bölge dışından yeni yatırımcıların kazandırılması.

2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TRA1 Düzey 2 Bölgesi illeri (Erzurum, Erzincan, Bayburt) son yıllarda bölgede yer alan tabii kaynaklarını çıkarmaya, işlemeye ve katma değerli bir hale getirerek pazarlamaya yönelik asgari altyapısını oluşturmuş ve bu sektörlerde öne çıkmaya başlamıştır.

MTA'nın 2006 yılında Bayburt ilinde yaptığı kısmî rezerv tespit çalışmasına göre Bayburt ili 180 milyon metreküp ekonomik kıymete sahip görünür doğaltaş rezervine sahip olup bu değer ülkemiz ekonomisi açısından kayda değer bir nitelik taşımaktadır. Bu çalışmanın ardından Bayburt Valiliğinin öncülüğünde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının program otoritesi olduğu "Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı"na proje başvurusu yapılmış ve buradan sağlanan yaklaşık 9,8 Milyon Avro destek ile Bayburt Doğaltaş Üretim ve Pazarlama Merkezi projesi uygulanmıştır. Bu merkez 1 Nisan 2017 tarihinde resmi olarak faaliyetlerine başlamıştır. Merkez, bir ortak kullanım tesisi rolü ile çalışmakta ve bölge illerindeki taş ocakları ile madencilik atölyelerine ebatlama ve fason işler konusunda makul ücretlerde hizmet sunarak bu işletmelerin rekabet düzeylerinin artmasına katkı sağlamaktadır.

Ayrıca TRA1 Bölge Planı'nda ifade edildiği üzere; Bölge Kuzey Anadolu ve Doğu Anadolu fay hatlarının kesişim noktasında yer aldığı için Erzincan, Çat (Erzurum), Hınıs (Erzurum) ve Karaçoban (Erzurum) 1. derece deprem kuşağında kalmaktadır. Bu özelliği nedeniyle doğal

maden suyu ve jeotermal kaynaklar bakımından zengindir. Bu zenginliğin termal turizmin dışında sanayi gazları sektöründe kullanılması ekonomik olarak önem arz etmektedir.

Öte yandan büyükbaş hayvan varlığının fazla olması (2020 verilerine göre Erzurum 869.009 büyükbaş hayvan sayısı ile bu alanda Türkiye’de ikinci sıradadır) nedeniyle hayvansal atıklardan ısı, elektrik ve gübre elde edilmesi adına TRA1 Bölgesi önemli bir bio-kütle potansiyeli taşımaktadır.

Bölgenin rekabet edebilirliğinin artırılması için katma değerli ürün üretilmesini mümkün kılacak sanayi altyapısının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda bölgeye işleme ve imalat sanayi yatırımlarının çekilmesi, bölgenin sermaye birikiminin bölge içerisinde yatırıma dönüştürülmesi, AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji kullanım seviyesinin yükseltilmesi ve katma değeri yüksek ürünlerin değerinde pazarlanması öncelikli müdahale alanlarıdır.

Bölgedeki mevcut rezervler, bölgenin konumu, mevcut sektörel altyapı, yapılan analiz ve araştırma çalışmaları sonucunda tabii kaynaklar sektörünün bölge ekonomisinde önemli bir yere ve gelişme potansiyeline sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bölgede bu sektörün gelişmesine katkı sağlamak amacı ile hazırlanan Sonuç Odaklı Program, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı Bölge Planı ana eksenini ile Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi ve On Birinci Kalkınma Planı’nda belirlenen tedbirlerle ve politikalarla doğrudan örtüşmektedir. Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile uluslararası rekabet gücüne sahip, yüksek katma değerli ürünler üreten, ihracat kapasitesi yüksek ve ülke ekonomisine katkı sağlayacak nitelikte işletmelerin ortaya çıkmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca Sonuç Odaklı Programın bu müdahaleleri ile ulusal ve bölgesel planların aşağıdaki hedef, amaç ve önceliklerine katkı sağlanacaktır;

- İmalat sanayiinde rekabet gücünün ve verimliliğin geliştirilmesi suretiyle yüksek katma değerli üretim ve ihracatın artırılması temel amaçtır. (On Birinci Kalkınma Planı, 2. Planın Hedefleri ve Politikaları / 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, İmalat Sanayi, Amaç, 296)
- Madencilik sektöründe hammadde arz güvenliğinin sağlanması, madenlerin yurt içinde işlenerek katma değerinin artırılması yoluyla ülke ekonomisine katkısının geliştirilmesi temel amaçtır. (On Birinci Kalkınma Planı, 2. Planın Hedefleri ve Politikaları / 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, 497)
- Firma ve işletme ölçeklerinin büyütülmesi özendirilecektir. (On Birinci Kalkınma Planı, 2. Planın Hedefleri ve Politikaları / 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, 501)

- Sektördeki firmaların teknik ve mali yapılarının güçlendirilmesine yönelik tedbirler alınacaktır. (On Birinci Kalkınma Planı, 2. Planın Hedefleri ve Politikaları / 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, 501.2.)
- Madencilikte katma değer artırılması amacıyla, madencilik ürünlerinin yurt içinde işlenmesine ve uç ürün geliştirilmesine öncelik verilecek, madencilikte kullanılan makine ve ekipmanların yerli üretimi desteklenecektir. (On Birinci Kalkınma Planı, 2. Planın Hedefleri ve Politikaları / 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, 502)
- Başta madenler olmak üzere bölgenin yer altı kaynaklarının işlenerek endüstriye kazandırılması sağlanacak, katma değer ve ürün çeşitliliğinin artırılması desteklenecektir. (Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, 492)

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2013-2024 Bölge Planı'nda "Bölgede üretilen hammaddenin işlenerek katma değerli ürün haline getirilmesi" ana eksenlerden biri olarak belirlenmiştir. Bu ana eksen altında "bölgenin AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji kullanım seviyesinin yükseltilmesi", "bölgeye işleme ve imalat sanayi yatırımlarının çekilmesi" ve "katma değeri yüksek ürünlerin değerinde pazarlaması" öncelikleri yer almaktadır.

Ön Risk Değerlendirmesi

Sonuç Odaklı Programın uygulanması kapsamında karşılaşılabilecek muhtemel riskler şu şekildedir:

- Sektörde faaliyet gösteren işletmelerin program amacını yeterince içselleştirememesi ve faaliyetler düzeyinde beklenen katkının yeterince sağlanamaması
- Sektörün küresel ve ulusal düzeyde daralmaya girmesi
- Pandemi sürecinde muhtemel yeni varyantların ortaya çıkması halinde alınabilecek genel tedbirlerin SOP kapsamındaki faaliyetleri olumsuz etkilemesi ve programlar kapsamındaki projelerin uygulama süreçlerini geciktirmesi

2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu SOP kapsamında 2022 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 13: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Programı Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Programlama	Araştırma Raporu	Adet	2	Analiz Raporu
Araştırma, Analiz ve Programlama	Fizibilite Raporu	Adet	2	Fizibilite Raporu

İşbirliği ve Koordinasyon	Düzenlenen/Katılım Sağlanan Teknik Gezi	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri (Teknik Destek)	Teknik Destek Sağlanan Proje Sayısı	Adet	5	Nihai Raporlar, Ajans Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri (Teknik Destek -Yönetim Danışmanlığı)	Teknik Destek Kapsamında Yönetim Danışmanlığı Verilen Firma Sayısı	Adet	3	Raporlar ve Satın Alma Evrakları
Ajans Destekleri (Mali Destek Programı 1,2 Finansman Desteği Programı 1,2)	Mali Destek Sağlanan Proje Sayısı	Adet	20	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS

Tablo 14: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Programı Sonuç Göstergeleri

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Sektörde Üretilen Yeni Ürün Çeşidi	Adet	10	Firma Ürün Katalogları
4	Sektörde Yeni Faaliyete Geçen İşletme Sayısı	Adet	5	Ticaret ve Sanayi Odası Sicil Kayıtları
3,4	Sektörde İstihdam Edilen Kişi Sayısındaki Artış	Kişi	120	SGK Kayıtları, İl Sanayi Durum Raporları ¹³
1,2,3	Sektör İhracatındaki Artış Oranı	Yüzde	20	TİM Verileri

2.3.4. Proje ve Faaliyetler

2.3.4.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

Bayburt Kehribarının Ekonomiye Kazandırılmasına Yönelik Araştırma Raporunun Hazırlanması

Ülkemizde nadir bir toprak bileşeni olan kehribarın bilinen tek yatağı Bayburt'ta bulunmaktadır. İlde bulunan yatak, kehribarın en değerli sınıfı olan La sınıfı bileşenlere sahiptir. La sınıfı olan kehribarın dünya ihracatının %60'ını Polonya karşılamakta ve bu tip kehribar Avrupa kültüründe ağrı kesici, huzur verici bir araç olarak geleneksel tıpta kullanılmaktadır. Bunun yanında yatakta bulunan daha düşük değerli Lb ve Lc sınıfı olan kehribarlar ise Çin'de dini ritüellerde bir araç olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde ise kehribar genel olarak aksesuar olarak kullanılmaktadır.

¹³ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca hazırlanan İl Sanayi Durum Raporlarına göre Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde 2018 yılı itibarıyla Madencilik ve Taşocakçılığı Sektöründe toplam 1119 kişi istihdam edilmektedir, SOP uygulama döneminin başarıyla tamamlanmasının akabinde ilgili sektörde ilave 120 kişilik istihdam artışı beklenmektedir.

Dünya’da özellikle Polonya, Rusya ve Dominik Cumhuriyeti kehribar ihracatında etkili ülkelerdir. Niş alanlarda kullanım ve katma değer yaratma imkânı olan kehribar az sayıda tedarikçisi olduğu için rekabet edilebilirliği kolay bir sektördür. Bayburt kehribarının ulusal ve uluslararası piyasalara entegre olmasının ve ekonomimize kazandırılmasının önünü açmak, üretim, tasarım ve pazarlama imkânlarının tespiti, potansiyel pazarların ortaya çıkarılması amacıyla Ajans uzmanları tarafından bir sektör analizi yapılması planlanmaktadır.

Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu’nun Hazırlanması

Asidik karakterli volkanik bir cam olan perlit, Dünya’da ve Türkiye’de inşaat, tarım, sanayi, metalürji ve benzeri birçok sektörde değerli bir girdi olarak kullanılmaktadır. Perlitin hafif ancak hacimce büyük bir maden olmasından ötürü, perlit genleştirme ve işleme tesislerinin perlit rezervlerine yakın yerlere kurulması ekonomik sürdürülebilirlik ve ticari kârlılık açısından büyük önem arz etmektedir. 7,7 milyar tonluk rezerv ile Dünya perlit rezervlerinin yaklaşık % 74’üne sahip olan Türkiye’nin rezerv açısından önemli bölgelerinden birisi Erzincan ili sınırları içerisinde yer alan Mollaköy sahasıdır. İlde iki önemli sanayi tesisinde perlit işlenmekte ve işlenmiş perlit hem ulusal pazarlara hem de uluslararası pazarlara sunulmaktadır. Erzincan ilinin özellikle katma değerli perlit madeni ürünleri bakımından potansiyelini ortaya koyabilmek amacıyla “Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu” hazırlanacaktır. Raporun hazırlık sürecinde, gereken hallerde, alanında uzman paydaşların teknik bilgisinden ve tecrübelerinden yararlanmak üzere hizmet alımı gerçekleştirilecektir.

2.3.4.3. Ajans Destekleri

2.3.4.3.1. Teknik Destek Programı

SOP kapsamında tabii kaynakları çıkararak, işleyen ve katma değerli hale getirerek bunları piyasaya arz eden sektörlerdeki işletmelerin ihtiyaç duyduğu kurumsallaşma, inovasyon yönetimi, AR-GE ve tasarım, müşteri ilişkileri yönetimi, toplam kalite yönetimi, test-analiz, e-ticaret, dış ticaret, dijital pazarlama gibi konularda eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilecektir. Ayrıca ihtiyaç duyan firmalara kalite yönetim sistemi kurulması için danışmanlık sağlanacaktır. Bunlara ilaveten, sektör işletmelerine yönelik olarak kaynak verimliliği çalışmaları kapsamında temiz üretim, yalın üretim, enerji verimliliği uygulamaları, atıkların geri kazanımı ve değerlendirilmesi gibi konularda da yönetim danışmanlığı hizmeti sağlanacaktır. Danışmanlık hizmetinin sunulması çerçevesinde bölgedeki ilgili sektörde faaliyet gösteren firmalara Ajans uzmanları tarafından ziyaretler gerçekleştirilerek ihtiyaç analizi yapılacaktır. İhtiyaç analizinde ortaya çıkan talepler doğrultusunda eğitim ve

danışmanlık konuları belirlenecek ve ilgili firmalar bu ihtiyaçların giderilmesi amacıyla Teknik Destek Programı'na yönlendirilecektir. Bu kapsamda firmaların ihtiyaç duyduğu konularda danışmanlık, hizmet alımı yolu ile firmalara sunulacaktır. Danışmanlık faaliyetlerine Ajans personelinin aktif katılımı sağlanarak personelin de bu konularda yetkin hale getirilmesi gözetilecektir.

Programın TAKSOP kapsamındaki önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 3: TRAI Düzey 2 Bölgesi'nde Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi;

- a) Tabii kaynakları çıkararak, işleyen ve katma değerli hale getirerek bunları piyasaya arz eden sektörlerdeki işletmelerin ihtiyaç duyduğu kurumsallaşma, inovasyon yönetimi, AR-GE ve tasarım, müşteri ilişkileri yönetimi, toplam kalite yönetimi, test-analiz, e-ticaret, dış ticaret, dijital pazarlama, girişimcilik, proje hazırlama gibi konularda eğitim ve danışmanlık hizmetleri

2.3.4.3.2. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2

Bölgede tabii kaynakların değerlendirilmesi ile ilgili olarak gerekli altyapının oluşturulması veya iyileştirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, uluslararası standartlara uygun ve katma değeri yüksek üretim yapılması, ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılması amacıyla SOP kapsamında Finansman Desteği Programı-2 uygulanmaktadır. Program aracılığıyla, ana faaliyet alanı tabii kaynaklar ve enerji (doğalgaz, karbondioksit gazı, perlit, krom, mermer, enerji üretim ve dağıtım, güneş, biyokütle, jeotermal) olan ve bu kaynakları ekonomiye kazandırmayı amaçlayan, bu kaynaklarla ilgili AR-GE, yenilikçilik ve teknolojik gelişim planlayan ve ana girdisi bu kaynaklar olan mevcut ve potansiyel sektör işletmelerinin yeni fonlara erişim imkânları artırılmış olacaktır. Programa yönelik değerlendirme süreçleri 2021 yılında başlatılmış olup uygulama süreçleri 2022 yılında gerçekleştirilecektir. Programın TAKSOP'a ilişkin önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 2: Doğal kaynakların işlenmesi ile et, süt ve arı ürünleri imalatında yeni yatırımların yapılması, mevcut işletmelerin fiziki ve teknolojik altyapısının iyileştirilmesi, ürün çeşitliliğinin artırılması ve kaynak verimliliğinin desteklenmesi

2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 15: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2022		2023	
	1	2	1	2
Bayburt Kehribarının Ekonomiye Kazandırılmasına Yönelik Araştırma Raporunun Hazırlanması	X	X		
Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X	X		
Teknik Destek (Yönetim Danışmanlığı)	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X

Tablo 16: TAKSOP Faaliyetleri 2022 Yılı Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2022											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bayburt Kehribarının Ekonomiye Kazandırılmasına Yönelik Araştırma Raporunun Hazırlanması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Teknik Destek (Yönetim Danışmanlığı)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

2.3.6. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı faaliyetleri Genel Sekreterlik tarafından takip ve koordine edilecektir. Faaliyetler, mahiyetlerine uygun şekilde ilgili birimler tarafından yürütülecektir. SOP kapsamında Ajans desteklerine yönelik faaliyetler Planlama ve Programlama Birimi ile İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından uygulanacaktır. Tanıtım ve yatırım destek, işbirliği ve koordinasyon, araştırma, analiz ve programlama faaliyetleri ise ilgisine göre yatırım destek ofisleri veya Planlama ve Programlama Birimi tarafından gerçekleştirilecektir.

Genel Sekreter başkanlığında üç aylık dönemler haline toplantılar düzenlenerek, paylaşımı yapılan iş ve görevlerde hangi aşamada olduğu hususu ile yapılacak faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için atılması gereken adımlar değerlendirilecektir.

2.3.7. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un Dönemsel İlerleme Raporlarının ve SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasından, sürecin planlanması ve takibinden Ajans Planlama ve Programlama Birimi sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek tüm destek programlarının uygulanmasından PPB, izlenmesinden ve değerlendirilmesinden İDB sorumludur. İDB, mali destek programlarına ilişkin program kapanış raporunu da hazırlayacaktır.

Tablo 17: Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP 2022 Yılı Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Araştırma, Analiz ve Programlama	Bayburt Kehribarının Ekonomiye Kazandırılmasına Yönelik Araştırma Raporunun Hazırlanması	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Araştırma, Analiz ve Programlama	Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporunun Hazırlanması	PPB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	40.000,00
Ajans Destekleri	2022 Yılı Teknik Destek Programı	PPB, YDO'lar, İMİB	01.01.2022 31.12.2022	600.000,00
Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	4.000.000,00 ¹⁴
Ajans Destekleri	Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2	PPB, İDB	01.04.2022 31.12.2022	3.000.000,00 ¹⁵

¹⁴ Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2020, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanmaktadır. Program için 2022 yılı bütçesinden 13.453.580,05 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 5.453.580,05 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 4.000.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 4.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

¹⁵ Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı 2, 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2022 yılı bütçesinden 9.559.391,89,00 TL bütçe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Bu bütçenin 3.275.966,68 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.283.425,21 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.000.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında kullanılacaktır.

Ajans Destekleri	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	PPB, İDB	01/01/2022 31/12/2022	1.000.000,00 ¹⁶
Ajans Destekleri	Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	PPB, İDB	01/07/2022 31/12/2022	1.750.000,00 ¹⁷
TOPLAM				10.390.000,00

¹⁶ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2020 yılı bütçesinden 1.300.000,00 TL, 2021 yılı bütçesinden 1.600.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 3.600.000 TL ve 2023 bütçesinden 3.100.000,00 TL olmak üzere toplam 9.600.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 2.500.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 2.500.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 2.500.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 2.100.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

¹⁷ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2021 yılı bütçesinden 1.000.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 7.000.000,00 TL ve 2023 yılı bütçesinden 7.000.000 TL olmak üzere toplam 15.000.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 3.750.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.750.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 3.750.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.750.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

3. KURUMSAL GELİŞİM

3.1. Amaç

Ajansın fiziki, teknik ve beşeri altyapısını çalışma verimini arttıracak şekilde geliştirmek

3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kalkınma Ajansları ile ilgili mevzuat hükümlerinde ve Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2021 Yılı Çalışma Programı'nda öngörülen hedeflere ulaşılması amacıyla kurumsal altyapının güçlendirilmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi ve hizmet içi eğitimlere devam edilmesi, Yönetim Kurulu toplantılarının organize edilmesi, iç kontrol mekanizmasının geliştirilerek sürdürülebilirliğinin ve uygulanabilirliğinin sağlanması, muhasebe iş ve işlemlerinin gerçekleştirilerek sürdürülebilirliğin sağlanması, Ajansın ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetlerin satın alma faaliyetlerinin yürütülmesi ve dış denetim hizmetinin alınması için gerekli çalışmaların yapılması gibi faaliyetler bu başlıkta açıklanmıştır.

3.3. Çıktı Hedefleri

Kurumsal Gelişim kapsamında 2022 yılında yapılacak faaliyetlere ilişkin çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 18: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İşbirliği ve Koordinasyon	Düzenlenecek Tecrübe Paylaşımı Toplantısı ve Organizasyonları	Adet	10	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Personele Verilen Eğitim Sayısı	Adet	5	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Eğitim Alan Ajans Personeli Sayısı	Kişi	30	Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Katılım Sağlanan Bilgi, Tecrübe Paylaşımı Toplantıları	Adet	10	Faaliyet Raporu
Ajans Destekleri	Hazırlanan Etki Analizi Raporu	Adet	1	Faaliyet Raporu

3.4. Proje ve Faaliyetler

3.4.1. İşbirliği ve Koordinasyon

Yönetim Kurulu Organizasyonları

Ajansın her 2 ayda bir düzenli olarak gerçekleştirdiği Yönetim Kurulu toplantılarının 2022 yılı içerisinde 6 defa yapılması planlanmaktadır.

Tecrübe Paylaşımı Toplantıları ve Organizasyonlarının Düzenlenmesi

Ajansımızca 2021 yılı içerisinde farklı konularda Ajans paydaşlarına, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına, Kalkınma Ajanslarına, bölge içi ve bölge dışı katılımcılara yönelik tecrübe paylaşımı toplantıları ve organizasyonlar yapılacaktır. Ayrıca yatırımcılara yönelik bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

Tablo 19: Kurumsal Gelişim İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Yönetim Kurulu Organizasyonları	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	75.000,00
Tecrübe Paylaşımı Toplantıları ve Organizasyonlarının Düzenlenmesi	Tüm Birimler	01.01.2022 31.12.2002	50.000,00
TOPLAM			125.000,00 TL

3.4.2. Tanıtım Faaliyetleri

Ajans İletişim, Tanıtım ve Görünürlük Faaliyetleri

Ajansımızca 2022 yılı içerisinde Ajans destek ve etkinliklerinin tanıtımı için çeşitli faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Ajans kurumsal kimliğinin görünürlüğünün sağlanması için kurumsal nitelikte kırtasiye malzemesi alımı yapılacaktır. Ajans personelinin kullanımı ve toplantılarda paydaşlara verilmek üzere kalem, notluk, defter, çanta gibi ürünlerin tedarik edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. 2022 yılı içerisinde bu tür kurumsal nitelikli temel kırtasiye ve promosyon malzemeleri alımı yapılacaktır. Ayrıca Ajansın genelini ilgilendiren tanıtım materyallerinin basımı yapılacaktır. Gerek bölgesel gerek ulusal düzeydeki kurumsal dergi ya da bültenlerde yayımlanmak üzere, Ajansa ve Ajans faaliyetlerine ilişkin bilgi notları ve reklamlar hazırlanacaktır.

Ajansımızca 2022 yılı içerisinde KUDAKA Kurumsal Stratejik Planı (2022-2026) hazırlığı öngörülmektedir.

Ajansın, faaliyetlerini geniş kesimlere ulaştırmak için kullandığı en önemli iletişim ve tanıtım araçlarından olan kurumsal internet sitesi (www.kudaka.ka.gov.tr) ile bölge tanıtımında kullanılması öngörülen Kuzeydoğu Anadolu Turizm Portalı, TRA1 Düzey 2 Bölge Planı “Bölgede Turizmin Değer Zincirindeki Tüm Alt Sektörlerle Beraber Yüksek Sosyoekonomik Faydayı Sağlaması” önceliği doğrultusunda; Ajansın ve bölgenin ihtiyaçlarına ve yeni gelişmelere uygun olarak tasarım ve teknolojik altyapı yönünden geliştirilecek ve internet

sitelerinin içeriği, yayın dili sosyal medya uygulamalarını da kapsayacak şekilde geliştirilecek ve düzenli olarak güncellenecektir.

Küresel, ulusal ve bölgesel düzeyde güncel gelişmelerin yakından takip edilebilmesi amacıyla sektörel, kültürel, iktisadi ve sosyal konularda; yerel, ulusal ve uluslararası yayınlar satın alınacak ve gerekli görülen süreli yayınlara abone olunacaktır. Yerel ve ulusal medyada Ajans ve bölge ile ilgili kalkınma odaklı tüm haber ve görsellerin takip edilmesi ve arşivlenmesi amacıyla medya takip hizmeti alınacaktır. Bu çerçevede elde edilen veriler ışığında gerekli raporlama ve analizler yapılacaktır.

Basın temsilcileri ziyaret edilecek; basın toplantıları düzenlenecek ve Genel Sekreter ya da ilgili uzmanların TV ve radyo programlarına konuk olması ile medyanın Ajansa dair güncel gelişme ve faaliyetlerden haberdar olması sağlanacaktır.

Ayrıca Ajans destek ve faaliyetlerinin ulusal ve uluslararası alanda daha görünür hale gelmesini sağlamak amacıyla iletişim, tanıtım ve görünürlük faaliyetleri yürütülecektir.

Tablo 20: Kurumsal Gelişim Tanıtım ve İletişim Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Tanıtım, Kurumsal Kırtasiye ve Promosyon Malzemeleri Tedariki	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	200.000,00
Kurumsal Stratejik Plan Hazırlanması	PPB	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Ajans İletişim, Tanıtım ve Görünürlük Faaliyetleri	PPB	01.01.2022 31.12.2022	500.000,00
TOPLAM			700.000,00

3.4.3. Kapasite Geliştirme

İnsan Kaynakları Planlaması

Genel Sekreterin görüşü ve Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda belirlenmiş olan insan kaynakları rejimi ve politikasının temel amacı; Ajansın görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için alanında uzmanlaşmış, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan niteliklere sahip personelin istihdamını ve bu personelin niteliklerinin geliştirilmesini ve sürdürülebilirliğini sağlamaktır.

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansına (KUDAKA) 15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer

Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 29.05.2019 tarihli ve 30788 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği ve 31280 sayılı ve 20 Ekim 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde; TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin (Erzurum- Erzincan-Bayburt) kalkınmasına hizmet etmek isteyen, dinamik, analitik düşünebilen, takım çalışmasına yatkın, kendine güvenen, iletişime açık, yenilikçi, üretken, çözüm odaklı, değişen çalışma koşullarına uyum sağlayabilen ve seyahat engeli olmayan; 1 (bir) Hukuk Müşaviri, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) puanı ile 3 (üç) ve iş tecrübesi ile 1 (bir) olmak üzere toplamda 4 (dört) Uzman Personel ve KPSS Puanı veya iş tecrübesi ile 1 (bir) Destek Personeli alımı yapılması planlanmaktadır.

Eğitim Faaliyetleri

Personelin bilgi, beceri ve niteliklerinin bölgesel ve kurumsal önceliklere göre stratejik bir yaklaşımla geliştirilmesine hizmet edecek eğitim faaliyetleri, personelin görev alanlarıyla ilgili temel bilgi ve yeterlilikleri edinmelerinin sağlanmasının yanı sıra; kurs ve iş başı eğitim imkânlarıyla Ajans personelinin becerilerinin arttırılması hedeflenmektedir. Ajansın görev ve hizmetlerinin gerektirdiği niteliklere uygun olarak insan kaynaklarını geliştirmek ve faaliyetlerin etkili ve etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak üzere; Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 23. Maddesi uyarınca Ajans personelinin gelişimine yönelik temel ve hizmet içi eğitim programları ile motivasyon faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Hizmet içi eğitim programı aşağıdaki şekilde planlanmış olup ihtiyaca göre revize edilecektir:

Tablo 21: 2022 Yılı Hizmet içi Eğitim Programı

Eğitim Konusu	Süresi
Kamu İhale Mevzuatı Eğitimi	4 Gün
PCM Eğiticilerin Eğitimi	4 Gün
Sunum ve Moderasyon Teknikleri Eğitimi	2 Gün
Sosyal Medya Okuryazarlığı Eğitimi	1 Gün
Risk Analizi ve Risk Yönetimi Eğitimi	2 Gün
Toplam	13 Gün

Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı Toplantılarına Katılım ve Görev Yollukları

Yurt içinde, yurt dışında ve bölgemizde personelin gelişimi ile Ajansın ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımına katkı sağlayacak tecrübe paylaşım toplantıları, bilgilendirme toplantıları, konferanslar, seminerler, teknik inceleme amaçlı iş gezileri gibi organizasyonlara katılım sağlanacaktır.

Ajans personeline bölge içi ve bölge dışındaki görevlendirmeler kapsamında görev yollukları ödenecektir.

Yetkinlik ve Hedef Bazlı Performans Sistemi

Kalkınma Ajanslarında istihdam edilmekte olan personelin performans değerlendirmesini yapmak üzere 2022 yılı başı itibarıyla Kalkınma Ajansları Personelinin Performans Değerlendirilmesine Dair Temel Esasların yürürlüğe gireceği bildirilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek hizmet alımı için Ajans bütçesinden kaynak ayrılmıştır.

Tablo 22: Kurumsal Gelişim Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Ajans Personeline Yönelik Eğitim Faaliyetleri	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
Personel Ödemeleri	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	18.000.000,00
Görev Yollukları	Tüm Birimler	01.01.2022 31.12.2022	200.000,00
Bilgi, Tecrübe Paylaşımı Toplantılarına Katılım	Tüm Birimler	01.01.2022 31.12.2022	75.000,00
Yetkinlik ve Hedef Bazlı Performans Sistemi	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	36.307,70
TOPLAM			18.361.307,70

3.4.4. Diğer Proje ve Faaliyetler

Ajansımızca hâlihazırda iki mali destek programı ve bir finansman desteği programı yürütülmektedir. 2022 yılında mali destek programına yönelik herhangi bir planlamanın gerçekleştirilmesi durumunda ilgili program/programlara yönelik bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri, teknik yardım masasının oluşturulması, proje değerlendirme ve sonuçların ilan edilmesi giderleri için bütçeye yer verilecektir.

Ayrıca bir önceki dönemlere yönelik etki analizi çalışmaları yapılacaktır.

Genel Yönetim Faaliyetleri

Ajansın 2022 yılında faaliyetlerini sürdürebilmesi için bazı destek hizmetlerine ve satın almalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda;

- Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesi için gerekli olan yeni yazılım ve donanımların alımı gerçekleştirilecek ve güncellenmesi sağlanacaktır.
- Ajans bünyesinde bilgi iletişim teknolojileri altyapısının sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli bakım faaliyetleri yürütülecek, bu kapsamda hizmet alımı yapılacaktır.
- Ajansta oluşacak ihtiyaçları gidermek amacıyla demirbaş, ofis ekipmanı, kırtasiye ve sarf malzemeleri temini için gerekli satın almalar yapılacaktır.
- Ajans; ulaşım, güvenlik, temizlik, münferit ve küçük nitelikli bakım ve onarımlar gibi ihtiyaç duyulan hizmetleri hizmet alımı yoluyla temin edecektir.
- Ajans faaliyetleri kapsamında posta, kargo, kurye, internet ve telefon giderleri gibi iletişim hizmetleri karşılanacaktır.
- Ajans hizmet binasının ve Yatırım Destek Ofislerinin hizmet mekânlarının bakım, onarım, kira ve elektrik, su, doğalgaz gibi giderleri karşılanacaktır.
- Ajans dış denetim faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla müşavirlik hizmet alımı yapılacaktır.
- Ajansımızın hukuk işlerinin yapılması için avukatlık hizmet alımı yapılacaktır.
- Ajansımızın özellikle proje izleme ve değerlendirme faaliyetleri için ihtiyaç duyulması halinde bilirkişi hizmet alımı yapılacaktır.

Tablo 23: Kurumsal Gelişim Diğer Proje ve Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2022 Yılında Planlanacak Mali Destek Programlarına Yönelik Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri, Teknik Yardım Masasının Oluşturulması, Proje Değerlendirme Giderleri ve Program Sonuçlarının İlanı Edilmesi	PPB	01.01.2022 31.12.2022	150.000,00
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımı	Tüm Birimler	01.01.2022 31.12.2022	300.000,00
Temsil ve Tanıtım Giderleri	Tüm Birimler	01.01.2022	60.000,00

		31.12.2022	
Menkul Mal ve Gayri Maddi Hak Alımı Giderleri	İMİB, İDB, PPB	01.01.2022 31.12.2022	150.000,00
Temizlik Malzemesi Hizmet Alımı	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	150.000,00
Şoförsüz Binek Araç Hizmet Alımı	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	640.000,00
Bakım ve Onarım Giderleri	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	79.801,15
Diğer Hizmet Alımları	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	370.000,00
Komisyon Giderleri	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	5.000,00
Mahkeme Harç ve Giderleri	İMİB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
Proje İzleme Süreçlerine İlişkin Bilirkişi Hizmet Alımı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
TOPLAM			2.004.801,15

3.5. Zaman Planlaması

Tablo 24: Kurumsal Gelişim Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje / Faaliyet	2022		2023	
	1	2	1	2
Yönetim Kurulu Organizasyonları	X	X	X	X
Tecrübe Paylaşımı Toplantıları ve Organizasyonlarının Düzenlenmesi	X	X	X	X
Tanıtım, Kurumsal Kırtasiye ve Promosyon Malzemeleri Tedariki	X	X	X	X
Mali Destek Programları Tanıtımı	X		X	
Ajans İletişim, Tanıtım ve Görünürlük Faaliyetleri	X	X	X	X
Ajans Personeline Yönelik Eğitim Faaliyetleri		X		X
Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı Toplantılarına Katılım	X	X	X	X
Birim Yönergeleri ve İş Tanımlarının Güncellenmesi				
2022 Yılı MDP Kapsamında Yapılacak Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri, Teknik Yardım Masasının Oluşturulması, Proje Değerlendirme ve Sonuçları İlanı Edilmesi	X		X	
Proje İzleme Süreçlerine İlişkin Bilirkişi Hizmet Alımı	X	X	X	X

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1. Araştırma Analiz ve Raporlama Faaliyetleri

4.1.1. 2022 Genç İstihdamı Temasına Yönelik Araştırma Faaliyetleri

4.1.1.1. Amaç

Bilindiği üzere kalkınma ajanları ortak bir tema çerçevesinde çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda 2022-2023 yılları teması “Genç İstihdamı” olarak belirlenmiştir. Genç istihdamı konusunda bölgesel çapta gerçekleştirilmesi planlanan “Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı” kapsamında oluşturulacak çalışma gruplarında ele alınan hususlar dikkate alınarak çalıştayın çıktıları raporlanacaktır. İlgili çalışmanın takvim yılında takip eden dönemlerde gerçekleştirilecek faaliyetlere altlık oluşturması amaçlanmaktadır. İlgili faaliyet kapsamında Bölge Üniversitelerinin Kariyer Merkezleri, İŞKUR, Bölge OSB Müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları, Teknokentler, Bölge Esnaf ve Sanatkâr Odaları Birlikleri ile işbirliği halinde olunması öngörülmektedir.

4.1.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

15-24 yaş aralığında bulunan gençlerin işgücüne katılım oranı azalan bir eğilim sergilemektedir. 2020 Mart ayında ILO tarafından yayınlanan Genç İstihdamında Küresel Trendler raporuna göre 1999-2019 yıllarında genç nüfusunun 1 milyardan 1,3 milyara yükselmiş olmasına rağmen, aktif işgücü piyasalarında yer alan gençlerin sayısı 568 milyondan 497 milyona düşmüştür. Araştırmalara göre milyonlarca genç hayatlarında belirli ilerlemeler kaydetmek için daha az getirili ve beklentilerini sınırlı sayıda karşılayan geçici, gönüllü olmayan yarı zamanlı ya da gündelik işler arasında seçimlerini gerçekleştirmektedir. Genç kadınlar ise iş hayatındaki problemlerden önce başta toplumsal cinsiyet rollerine yönelik birçok güçlükle mücadele etmektedir. Tüm bunlara ek olarak çalışan adayları ile iş arasındaki beceri uyumsuzluğu sorunu mezun çalışan adaylarının işe geçiş süreçlerini zorlaştırmaktadır. İş hayatında olan gençlerin bir kısmı ise kayıt dışı istihdam problemi ile karşılaşmakta, sosyal güvenceden yoksun olarak çalışmak durumunda kalmaktadır. COVID-19 pandemisi ise nitelikli gençlerin eğitime ve iş imkânlarına erişimini güçleştirerek genç istihdamı sorununun daha da derinleşmesine sebep olmuştur. COVID-19 salgını ile ne istihdamda ne de eğitimde olan gençlerin oranının %27,1'e çıktığı gözlemlenmektedir. Erzurum'da ise işsizlik oranı %10,1'e ulaşarak iki haneli rakamlara çıkmıştır. Söz konusu veriler doğrultusunda Ajansımız genç işsizliği sorununa yönelik olarak ilgili tarafları bir araya getirerek sorunların tespiti ve çözümü yönünde gerekli adımların atılmasını sağlayacaktır.

4.1.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Çalıştay kapsamında genç istihdamında yaşanan problemler yukarıda belirtilen sektör temsilcileri ve gençlerden oluşan iki farklı hedef grup ekseninde ortaya konacaktır. Çalıştayın çıktıları raporlanarak ilgili rapor doğrultusunda çalışma programına yeni faaliyetlerin de eklenmesi planlanmaktadır.

Tablo 25: Yerel Kalkınma Fırsatları Araştırma, Analiz ve Raporlama Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İşbirliği ve Koordinasyon	Gerçekleştirilen Çalıştay Sayısı	Adet	1	Ajans yıllık faaliyet raporu, Basında çıkan haberler
Araştırma, Analiz ve Programlama	Hazırlanan Araştırma Raporu/Analiz Çalışması Sayısı	Adet	1	Ajans yıllık faaliyet raporu

Tablo 26: Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı Bütçe Bilgileri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı	PPB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
TOPLAM			50.000,00

4.1.1.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Ajans tarafından daha önce kurgulanmış toplantı ya da çalıştaylar tamamen katılımçılık esası doğrultusunda hazırlanmış ve tüm süreçlere ilgili paydaşların katılım ve katkıları sağlanmıştır. Katılımçılık prensibi doğrultusunda bölgede ihtiyaç duyulan alanlarda geliştirilecek rapor, analiz ve araştırma faaliyetlerinde yine tüm paydaşlar sürece dâhil edilecek ve katkıları alınacaktır. Düzenlenmesi planlanan çalıştaylar kapsamında sektör temsilcilerinin yer aldığı komisyonlar kurulacaktır.

4.1.1.5. İzleme ve Değerlendirme

Düzenlenmesi planlanan çalıştaylarda sektörel bazda oluşturulacak komisyonlarda sekretaryaya görevini Ajans uzmanları yürütecektir. Ajans uzmanları koordinasyon ve izleme süreçlerinde de yer alacaktır.

4.1.2. Etki Analizi Çalışması

4.1.2.1. Amaç

Ajansımız Ulusal ve Bölgesel Planlar ile TRA1 Düzey 2 Bölge Planı gibi önemli dokümanlar doğrultusunda öncelikler belirleyerek Mali Destek Programları uygulamaktadır. 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında ilgili programlar kapsamında desteklenen projelerin, ihtiyaçları karşılama üzerine etkisinin görülmesi amacıyla bir etki analizi raporunun hazırlanması planlanmaktadır. İlgili faaliyetin hizmet alımı yolu ile gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

4.1.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ajansımız 2013 Yılı Kâr Amacı Gütmeyenler İçin Turizmin Geliştirilmesi Mali Destek Programı, 2014 Yılı Yerel Kapasitenin Arttırılması ile İktisadi Kalkınma Mali Destek Programları, 2015 Yılı İktisadi Kalkınma ile Yerel Kapasitenin Arttırılması Mali Destek Programları, 2016 Yılı Tarımsal Üretim Altyapısının Geliştirilmesi ile Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programları ile bölge öncelikleri doğrultusunda programlar yürüterek bölge kalkınmasına farklı sektörlerde altyapı destekleri sağlamıştır. Söz konusu programlar kapsamında desteklenen projelerin hitap ettiği sektörlerle yönelik yürütülecek rapor çalışması ile istihdam, üretim gibi alanlara hangi ölçülerde etkilerde bulunduğu ve ilgili programların bölgeye somut katkıları ortaya konmuş olacaktır.

4.1.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında uygulanmış olan mali destek programlarının etkilerinin ölçülerek analiz edileceği 4 adet rapor hazırlanacaktır.

Tablo 27: Etki Analizi Raporu Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İzleme ve Değerlendirme	Hazırlanan Rapor Sayısı	Adet	4	Raporlar

4.1.2.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Ajans destek programları kapsamında desteklenen projelerin bölgedeki etkilerini ölçmek amacıyla ilgili öncelikler doğrultusunda destek almış yararlanıcılar ile işbirliği içerisinde çalışmalar yürütülecektir.

4.1.2.5. İzleme ve Değerlendirme

Ajans tarafından hazırlanan ya da danışmanlık hizmeti satın alınarak hazırlatılan etki analizi raporu Ajanstaki ilgili uzman ya da uzmanlar tarafından kontrol edilecek, gerekli düzeltmeler yapılacak/yaptırılacak, Ajans Genel Sekreteri veya Ajans Yönetim Kurulu tarafından istenebilecek düzenlemeler yapıldıktan sonra nihai hale getirilen raporlar ilgisine göre kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Tablo 28: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Etki Analizi Raporu	İDB	01.01.2022 30.06.2022	135.000,00
		TOPLAM	135.000,00

4.1.3. TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) Hazırlık Çalışmaları

4.1.3.1. Amaç

Yüksek irtifa ve bozulmamış doğal yapıdan kaynaklanan ayırt edici özelliklere sahip tarımsal ürün miktarını artırmış; ürettiğini işleyerek değerinde pazarlayan; kaliteli ve çeşitli hizmet sunumu ile iç ve dış yakın coğrafyası için çekim merkezi olmuş; yaşanabilirliği yüksek bir bölge olmak amacıyla 2024-2028 arasındaki 5 yıllık süreci kapsayacak bir planın hazırlanması amaçlanmaktadır.

4.1.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Hazırlık süreci 2022-2023 yılları arasında sürdürülecek olan TRA1 Düzey 2 Bölge Planı; mevcut durumun analiz edilmesi, bu analizden elde edilen sonuçlara dayalı olarak yeni bir bölge vizyonunun tespit edilmesi ve nihayetinde bu vizyona ulaştıracak temel amaçların, önceliklerin ve tedbirlerin ortaya çıkarılması şeklinde bir kurgu ile oluşturulacaktır.

Plan hazırlığı sürecinde bölgeye dışarıdan bir bakışla ulusal ve uluslararası literatür, plan, strateji, istatistik, tez, makale ve projeler ile içeriden bir bakışla Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan raporlar, Ajansın proje bazlı desteklediği araştırma raporları ve stratejilerden yararlanılacaktır. Saha verileri ilgili kurumların veri tabalarından temin edilecek, ayrıca ilçeler özelinde yapılan çalıştay ve toplantılar ile sanal ortamda doldurulması planlanan anket formlarından elde edilecek bilgi ve verilerden de yararlanılacaktır.

4.1.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) ilkesel olarak ulusal stratejileri bölge ölçeğinde tamamlayıcı, bölgesel ölçekte sosyal ve ekonomik kalkınmaya eşit önem veren,

sürdürülebilirliği temel alan, yerel katılımı, aktörler arası işbirliklerini güdüleyen ve yerindenliği vurgulayan bir belge olarak tasarlanacaktır. Çalışma sonucunda 1 adet mevcut durum analizi, 1 adet bölge planı ve 1 adet bölge planı özeti hazırlanacaktır. Plan hazırlık sürecinde kısıtlı düzeyde olmak üzere analiz, gösterim, tasarım, harita ve şemalar, anket vb. çalışmalar ve eğitim ihtiyaçları için hizmet alımı yapılabilecektir.

Tablo 29: TRA1 Düzey 2 Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
TRA1 Düzey 2 Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları (2024-2033)	PPB ve YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	600.000,00
TOPLAM			600.000,00

Tablo 30: TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) Hazırlık Çalışmaları Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Raporlama	Gerçekleştirilen Toplantı/Çalıştay Sayısı	Adet	10	Toplantı/Çalıştay Raporları
Araştırma, Analiz ve Raporlama	Hazırlanan Rapor/Analiz Sayısı	Adet	1	Bölge Planı ve Mevcut Durum Analizi Raporları

4.1.4. Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları

4.1.4.1. Amaç

Bölgenin potansiyelini ortaya çıkaracak, rekabet gücünü artıracak ve bölge kalkınmasına katkı sağlayacak alanlarda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ajans yönetiminin belirlediği/belirleyeceği öncelikler doğrultusunda araştırma raporları ve analiz çalışmaları gerçekleştirilecektir. Araştırma ve analiz çalışmalarına ek olarak bölge istatistikleri ekonomik bültenler şeklinde derlenerek Ajans web sitesinden yayımlanacaktır. Söz konusu çalışmalar Ajans marifetiyle yürütülebileceği gibi gerekmesi halinde hizmet alımı yöntemi de kullanılacaktır.

4.1.4.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek Ajansın görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. Ajans, kurulduğu günden bu yana Bölge Planı ve sektörel stratejiler doğrultusunda

bölgenin çeşitli potansiyellerinin açığa çıkarılması, fırsatların değerlendirilmesi, sektörlerin mevcut durumlarının tespiti amacıyla araştırma raporları ve analiz çalışmaları yürütmüştür. Bundan sonraki dönemde de bu çalışmalara devam edilecektir. Araştırma ve analiz çalışmalarının sürdürülmesi önümüzdeki yıllarda hazırlanacak sonuç odaklı programlara da altlık oluşturacaktır. Ayrıca bu çalışmalar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen 2022 yılı teması ve önceliklerine yönelik olarak yapılacak faaliyetlerin planlama ve uygulamasına da katkı sağlayacaktır.

4.1.4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sonuç odaklı programlar dışında bölge kalkınması açısından önem arz eden, geleceğe yönelik çalışmalara yön verecek ve fırsatlar ortaya koyacak nitelikte sektörel ya da tematik araştırma raporları ve analiz çalışmaları bu yerel kalkınma fırsatının çıktıları olacaktır. Yıl içerisinde SOP'lar dışında en az 2 adet araştırma raporu veya analiz çalışmasının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Tablo 31: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma, Analiz ve Raporlama	Hazırlanan Rapor/Analiz Sayısı	Adet	2	Raporlar/Analizler

4.1.4.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Bölgenin kalkınmasına yönelik öncelikli ekonomik ve sosyal alanlarda hazırlanacak araştırma raporları ile analiz sonuçları diğer kurum ve kuruluşların çalışmalarına veri oluşturacaktır. Ayrıca raporlama ve analiz çalışmaları sırasında ihtiyaç duyulan alanlarda kalkınma ajansları başta olmak üzere diğer kurum/kuruluşlarla koordinasyon içerisinde çalışılacaktır. Bunun yanı sıra yapılacak çalışmalarda ilgili kurum/kuruluşların faaliyetleri de göz önünde bulundurularak tamamlayıcılık ve etkinlik sağlanacaktır.

4.1.4.5. İzleme ve Değerlendirme

Ajans tarafından hazırlanan ya da danışmanlık hizmeti satın alınarak hazırlatılan araştırma raporları ile analiz çalışmaları Ajanstaki ilgili uzman ya da uzmanlar tarafından kontrol edilecek, gerekli düzeltmeler yapılacak/yaptırılacak, Ajans Genel Sekreteri veya Ajans Yönetim Kurulu tarafından istenebilecek düzenlemeler yapıldıktan sonra nihai hale getirilen raporlar ilgisine göre kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Tablo 32: Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Diğer Araştırma ve Analiz Çalışmaları	PPB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
		TOPLAM	50.000,00

4.2. Kapasite Geliştirme

4.2.1. TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdama Yönelik Eğitimler

4.2.1.1. Amaç

Bilindiği üzere 2022 yılının teması Genç İstihdamı olarak belirlenmiştir. İlgili temaya yönelik olarak Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde OSB'ler, Teknokentler, Ticaret ve Sanayi Odaları ile gerçekleştirilecek görüşmeler sonucunda sektörlerin istihdam talebi ve niteliği belirlenecektir. Bu doğrultuda bilişim sektörü başta olmak üzere uzman yetiştirmek, ilgili sektörlerdeki personel ihtiyacını karşılamak, girişimci keşfi yaparak bölgede nitelikli “start-up”ların oluşmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

4.2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

15-24 yaş aralığında bulunan gençlerin işgücüne katılım oranı azalan bir eğilim sergilemektedir. 2020 Mart ayında ILO tarafından yayınlanan Genç İstihdamında Küresel Trendler raporuna göre 1999-2019 yıllarında genç nüfusu 1 milyardan 1,3 milyara yükselmiş olmasına rağmen, aktif işgücü piyasalarında yer alan gençlerin sayısı 568 milyondan 497 milyona düşmüştür. Araştırmalara göre milyonlarca genç, hayatlarında belirli ilerlemeler kaydetmek için daha az getirili ve beklentilerini sınırlı sayıda karşılayan geçici, gönüllü olmayan yarı zamanlı ya da gündelik işler arasında seçimlerini gerçekleştirmektedir. Genç kadınlar ise iş hayatındaki problemlerden önce başta toplumsal cinsiyet rollerine yönelik birçok güçlükle mücadele etmektedir. Tüm bunlara ek olarak çalışan adayları ile iş arasındaki beceri uyumsuzluğu sorunu mezun çalışan adayların işe geçiş süreçlerini zorlaştırmaktadır. İş hayatında olan gençlerin önemli bir kısmı ise kayıt dışı istihdam problemi ile karşılaşmakta, sosyal güvenceden yoksun olarak çalışmak durumunda kalmaktadır. COVID-19 salgını ise nitelikli gençlerin eğitime ve iş imkânlarına erişimini güçleştirerek genç istihdamı sorununun daha da derinleşmesine sebep olmuştur. COVID-19 salgını ile ne istihdamda ne de eğitimde olan gençlerin oranının %27,1'e çıktığı gözlemlenmiştir. Bölge illerinden Erzurum'da işsizlik oranı %10,1'e ulaşarak iki haneli rakamlara çıkmıştır.

Dünya genelinde bilgi ve iletişim teknolojileriyle ilgili ciddi bir açık olduğu değerlendirilmektedir. Yeni teknolojilerde uzmanlaşmış kişiler yetiştirebilmenin ekonomik ve

sosyal değeri konusu büyük önem arz etmektedir. Bu durum insan kaynağı konusunun, sadece bu beşeri sermayenin yetiştirilmesi ve yönlendirilmesi gereğini ortaya koymaktadır. İlgili faaliyet kapsamında bölgemizdeki ve ülkemizdeki taleplere yönelik analizler gerçekleştirilerek bilişim alanları (grafik tasarım uzmanı, ara yüz tasarımcısı, mobil uygulama yazılım uzmanı, sosyal medya uzmanı, animasyon uzmanı, siber güvenlik uzmanı) belirlenecektir. Takip eden süreçte söz konusu sektörde bölgede, ülkede ve dünyadaki ihtiyaç alanlarına yönelik ihtiyaç analizleri gerçekleştirilecektir. Ardından ilgili alanlarda uzman adayları seçimi aşamasına geçilecektir. Bu aşamada üniversite ve teknokent gibi paydaşlarla kişilik analiz sınavı hazırlanacak ve adaylara uygulanacaktır. İlgili sınavda başarılı olan öğrenciler eğitime katılmaya hak kazanacaklardır. Eğitimler TRA1 Düzey 2 Bölgesi illerinde ayrı ayrı ve belirli periyotlarla organize edilecektir.

İstihdama Yönelik Eğitimler gençlerin iş hayatına geçişte yaşadıkları deneyim eksikliğinden kaynaklı sorunların çözümüne katkı sağlamak amacıyla kamu kurumları ve özel sektör firmalarıyla iş birliği hâlinde oluşturulacaktır. Bu programların içeriği kişilerin niteliğine göre farklı başlıkları kapsayacaktır. Bu çerçevede WEF (The World Economic Forum) tarafından 2025 yılı için geleceğin mesleklerinde en önemli 10 yetenek olarak tanımlanan alanlar (analitik düşünme ve inovasyon, aktif öğrenme ve öğrenme stratejileri, kompleks problem çözme, eleştirel düşünme ve analiz, yaratıcılık, özgünlük ve inisiyatif, liderlik ve sosyal etki, teknoloji kullanımı, teknolojik tasarım ve programlama, dayanıklılık (rezilyans), strese tahammül ve esneklik, muhakeme, problem çözme ve kavrayış yeteneği) başta olmak üzere bölgedeki gençlere istihdama yönelik eğitimler verilecektir.

Ayrıca, üniversitelerin son sınıf öğrencilerine yönelik özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, topluluk önünde konuşma, sunum teknikleri, yabancı dil gibi eğitimlerin verildiği eğitim programları ile gençlerin iş hayatına hazırlanması sağlanacaktır.

Gençlerin öğrenim döneminde uygulamalı eğitim ve staj programlarının yoğunluğunun ve verimliliğinin artırılması ve bu amaç doğrultusunda sektörle uzun süreli iş birliklerinin yapılması sağlanacaktır.

Gençlere, kalkınma ajansları ile işletme arasında imzalanan bir protokol çerçevesinde işletmelerde ya da model fabrika vb. ortamlarda iş deneyimi kazandırılması sağlanacaktır.

Kurumsal özel sektör firmaları ile iş birliği protokolü yapılarak, işbaşı eğitim veya çıraklık programları düzenlenecektir.

Özel sektördeki gelişmelerin öğrencilere daha hızlı ve etkili bir şekilde aktarılabilmesi için mesleğinde isim yapmış yerli ya da yabancı saha deneyimi olan ustaların meslek okullarında kısa süreli eğitim/tecrübe aktarımı/teknik gezi/iş başı buluşmaları gibi faaliyetlerin düzenlenmesi sağlanacaktır.

İş insanlarının günümüz iş gücünde başarı için hangi becerilerin gerekli olduğu ve talep edildiği yönünde gençlere yönlendirilmede bulunmaları sağlanacaktır.

Bunların yanı sıra akademik başarı puanlarına göre objektif kriterler üzerinden belirlenecek olan ortaöğretim/yükseköğretim son sınıf öğrencisi gençlerin mezuniyet alanlarına uygun iyi uygulama örneklerini (mal ve hizmet üretim tesislerini) yerinde ziyaret etmeleri sağlanacaktır. Ayrıca bölgedeki gençlerin ülkemizin yüksek prestije sahip bazı kurumlarında (TÜBİTAK/SAGE-MAM-RUTE-BİLGEM, ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN, TUSAŞ/TEİ, Savunma Sanayii Başkanlığı/STM, Bilişim Vadisi vb.) çalışan genç rol modeller ile tecrübe paylaşımı kapsamında buluşmaları sağlanacaktır.

4.2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 33: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İşbirliği ve Koordinasyon	İlgili Paydaşlarla Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	5	Toplantı Raporları, Ajans Yıllık Faaliyet Raporu
Kapasite Geliştirme	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	50	Eğitim Katılımcı Listeleri Ajans Yıllık Faaliyet Raporu

Tablo 34: TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdama Yönelik Eğitimler Bütçe Bilgileri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdama Yönelik Eğitimler	PPB	01.01.2022 31.12.2022	500.000,00
TOPLAM			500.000,00

4.2.2 Öğrencilikten Teknik Personelliğe Geçiş Eğitimleri

4.2.2.1. Amaç

Dünyadaki teknolojik ve dijital dönüşüm süreçlerinden uzak kalan mesleki/teknik eğitim ve öğretim kurumları öğrenci ve mezunlarını yeni üretim trendleri ile buluşturmak.

4.2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin sosyo-ekonomik gelişmişliğinin daha ileri bir seviyeye taşınması amacıyla istihdamın teknik ve pratik bilgilerle donanmış, nitelikli bireyler eliyle artırılması büyük bir önem taşımaktadır. Bu sebeple bölgede hâlihazırda eğitimlerini sürdürmekte olan, bu alanda eğitimlerini sürdürmek isteyen ya da yeni mezun meslek adayları olan gençler bu değişimin aktörleri olacaktır.

Bölgedeki istihdamı ve katma değeri arttırmanın en önemli yollarından birisi de girişimcilik faaliyetleridir. İşsizliğin azaltılması, bölgesel ve ulusal kalkınmanın sağlanması hususunda yaratıcı bireylerin sahip oldukları kapasite ve işgücü potansiyellerini bir girişimle ortaya koymaları önemli bir husustur. Sahip olduğu donanımı bölgesi ve ülkesi adına kullanabilen, duyarlı, nitelikli bireylerin bu tarz faaliyetlere yönlendirilmesi bölgenin sahip olduğu potansiyeli arttırarak değerlendirmesi yolunda önemli bir adım olacaktır. Bölgemizde gerçekleştirilen saha ziyaretlerinde paydaşlar, mesleki/teknik eğitim ve öğretim kurumları öğretmenleri ve öğrencilerinin, dünyadaki teknolojik ve dijital dönüşüm süreçlerinin istenilen düzeyde parçası olamadıklarına yönelik bir soruna değinmişlerdir. Bu soruna yönelik gerçekleştirilen istişare görüşmelerinde mesleki ve teknik eğitim kurumlarındaki öğrencilerin, özellikle organize sanayi bölgelerindeki işletmelerde kullanılan ve mesleki ve teknik eğitim kurumlarındaki dijitalleşme ve teknoloji kullanım düzeyinin yaklaşık 10 yıl ilerisinde seyreden altyapıdan yararlanmalarını mümkün kılacak güçlü bir işbirliği ağı oluşturulması ihtiyacı tespit edilmiştir. Ajansımız, 2022 faaliyet yılında ilgili hususa yönelik hâlihazırda eğitim görmekte olan öğrenciler ile mezun gençleri firmalar ile buluşturarak gençlerin ilgili altyapı imkânlarından yararlanmalarını sağlayacaktır.

4.2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 35: Yerel Kalkınma Fırsatları Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İşbirliği ve Koordinasyon	İlgili Okullar ve Firmalar Arasında Düzenlenen Toplantı Sayısı	Adet	5	Toplantı Raporları, Ajans Yıllık Faaliyet Raporu

Kapasite Geliştirme	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	12	Eğitim Katılımcı Listeleri
---------------------	--------------------------	------	----	----------------------------

Tablo 36: Öğrencilikten Teknik Personelliğe Geçiş Eğitimleri Bütçe Bilgileri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Öğrencilikten Teknik Personelliğe Geçiş Eğitimleri	PPB	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
TOPLAM			50.000,00

4.2.2.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Faaliyet kapsamında meslek liseleri, firmalar, organize sanayi müdürlükleri ile işbirliği protokolleri imzalanacaktır. Okul yönetimleri ile firmalar bir araya getirilerek ihtiyaçlara yönelik eğitim planı çıkarılacaktır. İlgili eğitimlerin takip ve koordinasyonu Planlama ve Programlama Birimi ve YDO'lar eliyle yürütülecektir.

4.2.2.5. İzleme ve Değerlendirme

Planlama ve Programlama Birimi ve Yatırım Destek Ofisleri söz konusu faaliyet kapsamında kurumlar arası koordinasyonu sağlayacak, ilgili eğitimlerde gerekli izlemeleri gerçekleştirecek veya düzenlenecek olan eğitimlerin ardından geri bildirimleri alacaktır.

4.3. Yatırım Destek Faaliyetleri

4.3.1. Erzurum Yatırım Destek Faaliyetleri

4.3.1.1. Amaç

Erzurum ilinde yatırım ortamının iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve yeni yatırımların çekilmesi ana amacıyla; mevcut yatırım ve yatırımcıların desteklenmesi, cari olarak öne çıkan sektörlerde ihtiyaç duyulan beşeri ve fiziki sermayenin nicelik ve nitelik olarak artırılması ve potansiyel yatırım alanları ve yatırımcıların tespiti, yönlendirilmesi, teşviki ve desteklenmesi kapsamında kaynak temini, yatırım analizi, yatırıma destek, koordinasyon, yatırım izleme ve takibi, tanıtım, eğitim/danışmanlık, raporlama odaklı çalışmalar yapmak.

4.3.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Erzurum ilindeki mevcut yatırım potansiyelinin ekonomik anlamda güçlü katma değer üreten somut çıktılara dönüşmesi hedefinin başlangıç aşamasında, başta Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. ortaklığında, “*Erzurum İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması*” isimli analiz çalışması olmak üzere çeşitli analiz çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmaların ortaya çıkardığı gelişme eksenleri ve uygun yatırım alanları göstermiştir ki ilimizde öncelikle Organize Sanayi Bölgelerine ve diğer bölgelere yatırım çekme, istihdam yaratma, yatırımcıya bölgeyi tanıtmaya, bölge adına analiz çalışmaları, teşvik konusunda bilgilendirme ve yatırımcıları teşvik etme, makro ekonomik etkileri önem arz eden ithalat/ihracat ve dış pazar/dış yatırımcı noktaları üzerine analiz ve ziyaret/kabuller öncelik teşkil eden müdahale alanlarımız olarak öne çıkmıştır. Bu kapsamda 2021-2022 yılları içerisinde ilimize yeni yatırımcı çekmek ve ilimizin girişimcilik potansiyelini geliştirmek üzere gerek bölgemizdeki mevcut yatırımcılara ve gerek projelerle gerekse bölgemize çekilen yeni yatırımcılara yol göstermek üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 yılı Çalışma Programı Usul ve Esaslarında önerilen hedefler doğrultusunda bu yönde çalışmalar yapılması planlanmıştır.

4.3.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Söz konusu amaç ve arka plan ve müdahale gerekçesi kapsamında Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) ile Çalışan ve Üreten Gençler Programı'nın (ÇUGP) yerelde koordinasyonu; faaliyetler kapsamında ise araştırma, analiz ve programlama alt başlığında fizibilite, ülke raporlamaları ve diğer çalışmalar, tanıtım ve yatırıma destek ile işbirliği ve koordinasyon alt başlıklarında ise temel fonksiyon olan teşvik öğelerinin tanıtımı, öğretimi ve kullandırılması ve bölgesel tanıtıma katkı yapılması amacıyla eğitimler, danışmanlık, ziyaretler, kabuller ve çalıştay katılımları gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda;

- Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında 2020 ve 2021 yıllarında ETÜ Kristal Girişimcilik Merkezi, Erzurum 1.OSB Elektrik Enerjisi Nakil Hattı, Erzurum İş Geliştirme Merkezi (GirişimPark), Erzurum Mobilya Sektörü İnovasyon ve Teknoloji Merkezi, Erzurum 2. OSB Doğalgaz ve Su Altyapısının Oluşturulması, Erzurum İli Tekstil Kent 2.Etap, Erzurum Aziziye Belediyesi Biokütle Enerji Destekli Jeotermal Domates Serası, Palandöken Belediyesi Hayvan Atığı Biyogaz Dönüşüm Tesisi projeleri tasarlanmış, uygulamaya konulmuş ve uygulama aşamasında koordine edilmiştir. 2022 yılında ise bu projelerden devam edenlerin ve Erzurum Büyükşehir Belediyesi Sıfır Atık Çalışmaları ile Kent Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlama Projesi'nin koordinasyonu planlanmaktadır. 2022 yılında

ayrıca CMDP programı kapsamında yeni projelerin tasarlanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

- Çalışan ve Üreten Gençler Programı kapsamında (ÇUGP) Erzurum İli Tekstilkent 3. Etap ve Ayakkabıkent projelerinin koordinasyon faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
- Erzurum ilindeki yatırımcıların ihtiyaç duyacağı en az 2 adet sektörel araştırma raporu/fizibilite raporu hazırlanacak/hazırlatılacaktır.
- Ajansın uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve yabancı yatırımcı çekmesi için yakın coğrafyasına yönelik İran ve Rusya ülkelerine yönelik en az 1 ülke raporu hazırlanacaktır.
- Erzurum ilindeki mevcut yatırımcıların sektörel tecrübelerini ve verimliliklerini artırmak, iyi uygulama örneklerini yerinde göstermek adına en az 1 adet sektörel tecrübe paylaşımı ve araştırma ziyareti gerçekleştirilecektir.
- Erzurum ilindeki mevcut yatırımcıların sorun ve ihtiyaçları konusunda bilgi sahibi olunması, öneriler geliştirerek yatırımcıların doğru ve zamanında yönlendirilmesi amacıyla düzenli olarak saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir.
- Erzurum ilindeki işletmelere yönelik olarak en az 2 adet eğitim programı düzenlenecektir.
- Ajansın ortağı olduğu bsnEA Konsorsiyumu tarafından yürütülen COSME Avrupa İşletmeler Ağı Projesi kapsamında Erzurum'daki işletmelere Avrupa'daki işletmelerle gerçekleştirilebilecek işbirliği ve ortak çalışmalara ilişkin bilgilendirme, eğitim ve sisteme tanıtıcı veri girişi faaliyetleri düzenlenecektir.

Tablo 37: Erzurum Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajans Destekleri	Koordine edilen ve tamamlanan CMDP Projesi Sayısı	Adet	4	Ara, İzleme ve Nihai Raporlar
Ajans Destekleri	Koordine edilen ve tamamlanan ÇÜGP Projesi Sayısı	Adet	2	Ara, İzleme ve Nihai Raporlar
Araştırma Analiz ve Programlama	Ön/Fizibilite Raporu Sayısı	Adet	2	Raporlar

Araştırma Analiz ve Programlama	Ülke Raporu Sayısı	Adet	2	Raporlar
Araştırma Analiz ve Programlama	Rapor Sayısı	Adet	1	Rapor
İşbirliği ve Koordinasyon	Sektörel Ziyaret Sayısı	Adet	1	Ziyaret Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	Firma Ziyareti Sayısı	Adet	20	Ziyaret Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	COSME AB Projesi	Adet	1	Final Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırım Teşvik Belgesi Sayısı	Adet	2	Yatırım Teşvik Belgesi
Tanıtım ve Yatırım Destek	Eğitim Sayısı	Adet	2	Katılımcı Listesi, Fotoğraflar

4.3.1.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Özellikle yatırım, teşvik ve destek odaklı alanlarda yerel, bölgesel ve ulusal paydaşlarla eşgüdüm ve koordinasyon içerisinde hareket edilecektir.

4.3.1.5. İzleme ve Değerlendirme

Proje süreçlerinin gerçekleştirilmesi doğrudan ve/veya mal/hizmet alımı yöntemi ile planlanan faaliyetlerin izlenmesi, zamanında tamamlanması, söz konusu faaliyetlerden beklenen sonuçların elde edilmesi ve bu sonuçların takibi ve değerlendirilmesi Erzurum Yatırım Destek Ofisi Koordinatör tarafından takip edilecektir.

Tablo 38: Yerel Kalkınma Fırsatları Erzurum Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahminî Maliyet (TL)
Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nın ve Çalışan ve Üreten Gençler Programının yerelde koordinasyon faaliyetlerinin yürütülmesi	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00

Erzurum ilindeki yatırımcıların ihtiyaç duyacağı alanlarda sektörel araştırma raporlarının ve fizibilite raporlarının hazırlanması	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Ajansın uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve yabancı yatırımcı çekmesi için yakın coğrafyasındaki Irak ve Rusya ülkelerine yönelik ülke raporları hazırlanması	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Erzurum ilindeki mevcut yatırımcıların sektörel tecrübelerini ve verimliliklerini artırmak, iyi uygulama örneklerini yerinde göstermek adına sektörel tecrübe paylaşımı ve araştırma ziyaretleri gerçekleştirilmesi	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
İlimizdeki mevcut yatırımcıların sorun ve ihtiyaçları konusunda bilgi sahibi olunması, öneriler geliştirilerek yatırımcıların doğru ve zamanında yönlendirilmesi amacıyla düzenli olarak saha ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi ve ziyaretlerin sonuçlarının altışar aylık periyotlarla Genel Sekreterlik ve Valilik makamlarına raporlanması	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	10.000,00
COSME Avrupa İşletmeler Ağı Projesi kapsamında Erzurum ilindeki işletmelere yönelik bilgilendirme ve eğitim toplantılarının düzenlenmesi	Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	500.000,00
TOPLAM			560.000,00

4.3.2. Erzincan Yatırım Destek Faaliyetleri

4.3.2.1.Amaç

Erzincan Yatırım Destek Ofisi; mevcut yatırımların desteklenmesi, potansiyel yatırımların teşvik edilmesi ve öne çıkan sektörlerde ihtiyaç duyulan beşeri sermayenin geliştirilmesi amacıyla eğitim/danışmanlık, raporlama, tanıtım, koordinasyon, izleme ve yatırım destek odaklı çalışmalarla Erzincan ili yatırım ortamının iyileştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

4.3.2.2.Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Erzincan ilindeki mevcut yatırım potansiyelinin ekonomik anlamda güçlü katma değer üreten somut çıktılara dönüşmesi amacıyla, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve Türkiye

Kalkınma Bankası A.Ş. ortaklığında hazırlanan Erzincan İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması” isimli analiz çalışması 2017 yılında yayınlanmıştır. Söz konusu çalışma ve Ajans 2014-2023 TRA1 Düzey 2 Bölge Planı kapsamında tespit edilen gelişme eksenleri doğrultusunda Erzincan Yatırım Destek Ofisi 2022 yılı faaliyetleri planlanmıştır. Faaliyet amacında belirlenen odak alanlardaki eylemlerin gerçekleştirilmesi ile Erzincan ilinin ve TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin sürdürülebilir kalkınma çabasına katkıda bulunulacaktır.

4.3.2.3.Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Faaliyetler kapsamında;

- İldeki uygun yatırım alanları ve konularının belirlenmesi ile sektörel raporların hazırlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda sektörel rapor, ön fizibilite etüdü veya fizibilite etüdü çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- İzin ve ruhsat işlemleri için Erzincan YDO'ya başvuracak olan yatırımcıların bürokratik işlemlerinin kamu kurumları nezdinde takip ve koordine edilmesi sağlanacaktır.
- Erzincan İŞGEM'e yapılacak başvurularda firma taleplerinin incelenmesi, değerlendirilmesi, izin ve ruhsat işlerinin takip edilmesi sağlanacaktır.
- Teknik Destek, Fizibilite Desteği, Finansman Desteği ve Mali Destek Programları kapsamında gerekli bilgilendirmelerin gerçekleştirilmesi, proje başvurularının alınması ve ihtiyaç halinde izlemeler gerçekleştirilecektir.
- İldeki mevcut yatırımcılarımızın sektörel tecrübelerini ve verimliliklerini artırmak, dış ticaret kapasite ve kabiliyetlerini geliştirmek ve onlara iyi uygulama örneklerini yerinde göstermek adına sektörel tecrübe paylaşımı ve araştırma ziyaretleri yapılacaktır.
- Yatırım Teşvik Sistemi hakkında toplantı ve kurum ziyareti gibi faaliyetlerle bilgilendirmeler yapılacaktır.
- Kamu kurumu, STK ve özel sektör temsilcileri ile görüşmelerin yapılması ve değerlendirme toplantılarının ve ziyaretlerin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
- İlde Ajans adına düzenlenecek olan toplantı, tören ve çalıştay organizasyonlarının koordinasyonu sağlanacaktır.
- Yatırım teşvik belgesi alan yatırımların izlenmesi, ekspertiz işlemlerinin yapılması ve ilgili Bakanlığa rapor edilmesi faaliyetine devam edilecektir.

Tablo 39: Erzincan Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Tanıtım ve Yatırım Destek	Sektörel Çalışma Raporları	Adet	1	Ziyaret Raporları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Değerlendirme Toplantısı Sayısı	Adet	5	Toplantı Tutanağı, Fotoğraflar
Tanıtım ve Yatırım Destek	Tanıtım Materyalleri	Çeşit	2	Materyaller
Tanıtım ve Yatırım Destek	Yatırımcı Ziyareti	Adet	10	YDO Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Teşvik Sistemi Uygulaması Kapsamında Gerçekleştirilen Toplantı/Kurum Ziyareti Sayısı	Adet	2	YDO Faaliyet Raporu
Araştırma Analiz ve Programlama	Araştırma/Fizibilite Raporu	Adet	2	Raporlar
Tanıtım ve Yatırım Destek	Düzenlenen Festival Sayısı	Adet	1	Görseller, YDO Faaliyet Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Kamu, STK, Özel Sektör Temsilcileri ile Yapılan Görüşme/Toplantı Sayısı	Adet	10	YDO Faaliyet Raporu

4.3.2.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Erzincan Yatırım Destek Faaliyetleri kapsamında başta Ajans Planlama ve Programlama Birimi olmak üzere ilgili diğer birimler ile yerel, bölgesel ve ulusal paydaşlarla eşgüdüm ve koordinasyon içerisinde hareket edilecektir.

4.3.2.5. İzleme ve Değerlendirme

Erzincan Yatırım Destek Ofisi tarafından ve/veya dışarıdan mal/hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerin zamanında tamamlanması ve söz konusu faaliyetler bağlamında beklenen sonuçların elde edilmesi süreci Erzincan Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü tarafından takip edilecektir.

Tablo 40: Yerel Kalkınma Fırsatları Erzincan Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahminî Maliyet (TL)
İlin Yatırım Ortamını İlgilendiren Sektörel Raporlar ve Fizibilite Raporlarının Hazırlanması	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	100.000,00

YDO'ya Başvuran Yatırımcıların İzin ve Ruhsat İşlemlerinin Takip ve Koordine Edilmesi	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Erzincan İŞGEM'e Yapılacak Başvuruların Değerlendirilmesi, İzin ve Ruhsat İşlerinin Takip Edilmesi	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Ajansın Destek Programları Kapsamında Gerekli Bilgilendirmelerin Gerçekleştirilmesi	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Sektörel Tecrübe Paylaşımı ve Araştırma Ziyaretlerinin Yapılması	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	80.000,00
Yatırım Teşvik Sistemine İlişkin Bilgilendirmelerin Gerçekleştirilmesi	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Kamu Kurumu, STK ve Özel Sektör Temsilcileri ile Değerlendirme Toplantılarının ve Ziyaretlerin Gerçekleştirilmesi	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
İlde Ajans Adına Düzenlenecek Olan Toplantı, Tören ve Çalıştay Organizasyonlarının Koordinasyonunun Sağlanması	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımların Ekspertiz İşlemlerinin Yapılması	Erzincan YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
TOPLAM			230.000,00

4.3.3. Bayburt Yatırım Destek Faaliyetleri

4.3.3.1. Amaç

Bayburt Yatırım Destek Ofisi mevcut yatırımların desteklenmesi, potansiyel yatırımların teşvik edilmesi ve öne çıkan sektörlerde ihtiyaç duyulan beşeri sermayenin geliştirilmesi amacıyla eğitim/danışmanlık, raporlama, tanıtım, koordinasyon, izleme ve yatırım destek odaklı çalışmalarla Bayburt ili yatırım ortamının iyileştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

4.3.3.2.Arka Plan ve Müdahale Gereçesi

Bayburt ilindeki mevcut yatırım potansiyelinin ekonomik anlamda güçlü katma değer üreten somut çıktılara dönüşmesi hedefinin başlangıç aşamasında, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. ortaklığında, "Bayburt İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması" isimli analiz çalışması yapılmıştır. Söz konusu çalışma, Ajans 2014- 2023 TRA1 Düzey 2 Bölge Planı kapsamında tespit edilen gelişme eksenleri ve uygun yatırım

alanları doğrultusunda Bayburt Yatırım Destek Ofisi 2022 yılı faaliyetleri hazırlanmıştır. Faaliyet amacıyla belirlenen çalışmaların gerçekleştirilmesiyle Bayburt ilinin ve TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nin sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınmasına katkıda bulunulacaktır.

4.3.3.3.Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Faaliyetler kapsamında;

- Bayburt ilinin kalkınması önemli rol üstlenebilecek en az 2 alanda sektörel araştırma raporu hazırlanacaktır.
- Girişimcilere yatırımları öncesinde rehberlik etmesi için Bayburt ilinin yatırım alanlarına yönelik en az 2 adet ön fizibilite raporu hazırlanacaktır.
- Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği hibe programları takip edilerek yerel üretim kapasitesini artırmak amacıyla Bayburt iline söz konusu fonların kazandırılabilmesine yönelik proje hazırlama faaliyetleri yürütülecektir.
- Bayburt ilinde bulunan niş ürünlerin tanıtılması ve pazara sunulmasına yönelik ildeki üreticilere markalaşma ve pazarlama konusunda danışmanlık sağlanacaktır.
- Bayburt ilinde bal üretiminin artırılması, daha verimli üretim metotlarının geliştirilmesi, arıcılık sektörünün gelişmesine katkı sağlanması ve iyi uygulama örneklerinin yerinde görülmesi amacıyla saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 41: Bayburt Yatırım Destek Faaliyetleri Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Araştırma Analiz ve Programlama	Araştırma/Fizibilite Raporu	Adet	4	Raporlar
Tanıtım ve Yatırım Destek	Saha Ziyareti	Adet	1	Ziyaret Raporu
Tanıtım ve Yatırım Destek	Hazırlanan BM-AB Proje Sayısı	Adet	1	Proje Dokümanları
Tanıtım ve Yatırım Destek	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı	Adet	1	Organizasyon Fotoğrafları

4.3.3.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Bayburt Yatırım Destek Ofisi, belirlenen faaliyetleri uygularken Ajans çalışma birimleri ile birlikte yerel, bölgesel ve ulusal paydaşlar ile eşgüdüm ve koordinasyon içerisinde hareket edecektir.

4.3.3.5. İzleme ve Değerlendirme

Bayburt Yatırım Destek Ofisi tarafından bizzat ve/veya mal/hizmet alımı yöntemi ile gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerin zamanında tamamlanması ve söz konusu faaliyetler bağlamında beklenen sonuçların elde edilmesi Bayburt Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü tarafından takip edilecektir.

Tablo 42: Yerel Kalkınma Fırsatları Bayburt Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Sektörel Araştırma Raporları	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Ön Fizibilite Raporları	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Saha Ziyaretleri	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	50.000,00
Proje Hazırlama Faaliyetleri	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
Danışmanlık Faaliyetleri	Bayburt YDO	01.01.2022 31.12.2022	0,00
TOPLAM			50.000,00

4.4. Ajans Destekleri

4.4.1. Ajansın Geçmiş Yıllara Ait Mali Destek, Teknik Destek, GÜdümlü Proje Desteği ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Uygulamaları

Ajansımızca 2019 ve 2020 yıllarında uygulanan GÜdümlü Projelere, 2017, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında uygulanan Mali Destek ve Teknik Destek Programlarına, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında uygulanan Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) ve Cazibe Merkezlerini Destekleme Programına ait projelerin 2022 yılına devreden ödemeleri bulunmaktadır. İlgili projeler 2022 yılı içerisinde tamamlanacak olup izleme faaliyetleri İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından yapılacaktır.

Tablo 43: Geçmiş Yıllara Ait Proje Uygulamaları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı (Turizmin Geliştirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	6.331.333,56
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı (Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	7.400.000,00
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı (Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	5.900.000,00
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı-2 (Turizmin Geliştirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	5.000.000,00
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı-2 (Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	5.000.000,00
Sektörel Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Altyapı Programı-2 (Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi SOP)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	5.000.000,00
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	2.900.000,00
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	İDB	01.01.2022 31.12.2022	1.000.000,00
2019 Yılı GÜdümlü Proje Desteği	İDB	01.01.2022 31.12.2022	3.846.168,37
2019 Yılı Mali Destek Programı (MEG)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	87.064,57

2017 Yılı Mali Destek Programı (YKG-STAG)	İDB	01.01.2022 31.12.2022	548.977,29
2019 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	540.000,00
2020 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	1.921.124,28
2021 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	13.736.000,00
2021 Yılı Teknik Destek Giderleri	PPB	01.01.2022 31.12.2022	735.560,95
Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Hizmetleri	ERZURUM YDO	01.01.2022 31.12.2022	13.477.495,15
Avrupa Birliği ve Diğer Ulusal ve Uluslararası Kuruluşların Mali Destekleri (COSME)	ERZURUM YDO	01.01.2022 31.12.2022	1.927.715,00
Kurumsal Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Destek Programı	PPB, İDB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	3.750.000,00
Çalışan ve Üreten Gençler Programı	PPB, İDB, YDO'lar	01.01.2022 31.12.2022	15.000.000,00
2021 Yılı Fizibilite Desteği Programı	İDB	01.01.2022 31.12.2022	1.801.000,00
TOPLAM			95.902.439,17

Tablo 44: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Proje Destek Tutarları

Referans Kodu	Proje Adı	Yararlanıcı	Güncel Toplam Destek Tutarı
TRA1/19/SOGEPGPD/0008	Tasarım Beceri Atölyeleri İle Hayal Et, Tasarla, Üret	Erzurum İl Milli Eğitim Müdürlüğü	2.700.000,00
TRA1/20/SOGEP/2401/0002	Eğitim ve Üretimle Kalkınıyoruz	Üzümlü Belediye Başkanlığı	2.100.000,00
TRA1/20/SOGEP/0001	Demirözü Belediyesi Yerel Süt İşleme Tesisi	Demirözü Belediye Başkanlığı	1.000.000,00
TRA1/20/SOGEP/2502/0001	Kadınlar İş Başında	Yakutiye Belediye Başkanlığı	900.000,00
TRA1/20/SOGEP/2501/0001	Maksut Efendi Mahallesi Üreten Kadınlar Projesi	Palandöken Belediyesi	1.421.124,28
TRA1/20/SOGEP/2403/0001	Erzincan Tekstil Eğitim ve Tekstil Üretim Atölyesi Projesi	Erzincan Belediyesi	900.000,00
TRA1/21/SOGEP/6905/0001		Bayburt İl Tarım Ve	1.200.000,00

	Bayburt Eko-Köy Projesi	Orman Müdürlüğü	
TRA1/21/SOGEP/6901/0001	Bayburt "Yöresel Turşu" Üretim Tesisi	Bayburt Belediye Başkanlığı	900.000,00
TRA1/21/SOGEP/2401/0001	Tercan Belediyesi Alabalık Yetiştiriciliği Projesi	Tercan Belediyesi	2.250.000,00
TRA1/21/SOGEP/2403/0001	İliç Kadın Mesleki Eğitim Merkezi Ve Yaşam Alanı Projesi	Erzincan İli İliç İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği Başkanlığı	1.116.000,00
TRA1/21/SOGEP/2503/0001	Narman Belediyesi Bitkisel-Hayvansal Gıda Üretim ve Paketleme Tesisi	Narman Belediye Başkanlığı	2.950.000,00
TRA1/21/SOGEP/2501/0001	Süt Toplam ve İşleme Merkezi	Horasan Belediye Başkanlığı	3.850.000,00
TRA1/21/SOGEP/6904/0001	Demirözü Belediyesi Pestil ve Köme Tesisi	Demirözü Belediye Başkanlığı	1.470.000,00
TOPLAM			22.757.124,28

Tablo 45: Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Proje Destek Tutarları

Proje Adı	Yararlanıcı	CMDP Destek Tutarı
Tekstil Fabrikası Projesi ¹⁸	Çat Belediye Başkanlığı	4.712.000,00
Sıfır Atık Çalışmaları ile Kent Ekonomisine ve İstihdama Katkı Sağlama Projesi	Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanlığı	2.080.350,00
Palandöken Belediyesi Hayvan Atığı Biyogaz Dönüşüm Tesisi	Palandöken İlçe Belediye Başkanlığı	10.500.000,00
Erzurum Aziziye Belediyesi Biokütle Enerji Destekli Jeotermal Domates Serası Projesi	Aziziye İlçe Belediye Başkanlığı	6.000.000,00
Erzurum İş Geliştirme Merkezi (Girişimpark) Projesi	Erzurum Valiliği (YİKOB)	7.000.000,00
TOPLAM		30.292.350,00

¹⁸ Tekstil Fabrikası Projesi 2022 CMDP kapsamında uygulanmaktadır. Tablodaki diğer projeler önceki yıllarda başlamıştır.

4.4.2. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı

4.4.2.1 Amaç

TRA1 Bölgesi'nde turizm ve imalat sanayi sektörlerine yeni yatırımların kazandırılması, üretim ve hizmet süreçlerinde gerekli fiziki ve teknolojik altyapının iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması ve bölgedeki işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine katkı sağlanması

4.4.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Turizm, sağladığı ekonomik ve toplumsal kazanımların büyüklüğü ve kalkınma sürecini hızlandırma özelliğinden dolayı bölge için öncelikli sektörlerin başında gelmektedir. Sektörün diğer bir özelliği ise, değer zincirinde diğer bazı kritik sektörleri barındırmasıdır.

İmalat sanayi bölge genelinde yeterince gelişmemiştir. İmalat sanayiinde katma değeri düşük olan ürünlerin üretilmesi, ürün yelpazesinin çeşitlenmemiş olması, OSB ve KSS'lerdeki altyapı yetersizlikleri, eğitilmiş ve nitelikli iş gücü yetersizliği, ulusal veya uluslararası kalite standartlarında üretimin yapılamaması, pazarlama faaliyetlerine gerekli önemin ve kaynağın ayrılamaması gibi temel sıkıntılar ülke genelinde olduğu gibi bölgede de imalat sanayiinin gelişmemesindeki temel etkenlerdendir.

Yapılan mevcut durum analizleri ışığında, imalat sanayisi yeterince gelişmemiş olan TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde bölgesel kalkınma açısından bu sektör öncelikli olarak müdahale edilmesi gereken alanlar arasında yer almaktadır. İmalat sektöründe bölgeye yeni yatırımların kazandırılması, üretim ve hizmet süreçlerinde gerekli fiziki ve teknolojik altyapının iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması ve bölgedeki işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine katkı sağlanması amacıyla Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı hazırlanmıştır. İlgili program bölgesel ve ulusal ölçekli plan, strateji ve politikalar ile uyumludur.

On Birinci Kalkınma Planında verimliliği odağına alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği, ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme modeli öngörülmektedir. Planda “Makroekonomik Politika Çerçevesi” başlığı altında “Özel sektör yatırımlarının artırılması için yatırım ortamının iyileştirmesinin yanı sıra farklı destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Program On Birinci Kalkınma Planının Hedef ve Politikaları arasında yer alan 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik” başlığı altında ele alınan politikalara bölgesel düzeyde hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır.

Planda yer alan Bölgesel Gelişme başlığı altında belirlenen politika ve tedbirlerde “Görece geri kalmış bölgelerde kentsel ve sınai altyapıların geliştirilmesi, gelişme potansiyelini haiz sektörlerde istihdamın artırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesinin destekleneceği ve kalkınma ajanslarının ise sonuç odaklı programlar ve bölgeye özel yenilikçi destek mekanizmaları ile daha odaklı ve etkili destekler sağlayacağı” ifade edilmektedir.

Bölgesel gelişme ve rekabet edebilirlik açısından ulusal düzeyde koordinasyonu sağlamayı amaçlayan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinde (2014-2023); bölgelerde öne çıkan sektör ve kümelerin etkin kılınması, imalat sanayi yanında turizm gibi hizmet sektörünün de kalkınma yönünde harekete geçirilmesi, yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi ve bölgelerin kalkınma önceliklerine hizmet edecek yatırımların artırılması, yerel potansiyelin değerlendirilerek rekabet gücünün artırılmasında önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi’nin (BGUS) genel amaçları arasında 2. amaç olarak belirlenen “Tüm bölgelerin, potansiyellerinin değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması suretiyle ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sağlaması” amacı ve bölgedeki atıl kalmış, değere dönüştürülmemiş kaynakların ve bölgenin içsel potansiyelinin harekete geçirilmesi hususu programın tasarım aşamasında dikkate alınmıştır. Strateji belgesinde farklı yerleşim yerlerinin kalkınmasına yönelik belirlenen ve bölge illerini kapsayan mekânsal amaçlar, “bölgesel çekim merkezleriyle düşük gelirli yörelerin kalkınmasının tetiklenmesi” ve “yapısal dönüşüm illerinde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve ekonominin canlandırılması” olarak belirlenmiştir. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı, bölgede öne çıkan ve bölge ekonomisi için önemli bir potansiyele sahip sektörlerin geliştirilmesine yönelik yatırımların desteklenmesi ile bölge ekonomisinin geliştirilmesine, sektörel fiziki ve teknolojik altyapının yenilenmesine, verimliliğin yükseltilmesine ve bölgenin rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Programın özel amaçları TRA1 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı’nda belirlenen öncelikli müdahale alanlarına hizmet edecek şekilde kurgulanmıştır. Program, Bölge Planı’nda yer alan; üreticinin teknik kapasitesinin ve niteliğinin artırılması, bölgenin dış ticaret kapasitesinin geliştirilmesi, bölgede markalaşma kültürünün geliştirilmesi ve marka ürünler oluşturulması, bölge için alternatif pazar ağlarının ve pazarlama yöntemlerinin geliştirilmesi, bölgede girişimciliğin ve girişim sayısının artırılması tedbirleri ile de doğrudan örtüşmektedir.

Programın Yerel Kalkınma Fırsatları ve Kaynak Verimliliğine ilişkin önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 3: Sanayi Bölgelerinde faaliyet gösteren veya yeni kurulan işletmelerin fiziki ve teknolojik altyapısının oluşturulması/iyileştirilmesi, ürün kalitesinin ve çeşitliliğinin artırılması, ihracat potansiyelinin geliştirilmesi ve bu işletmelerde kaynak verimliliğinin sağlanması

4.4.2.3 Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı kapsamında elde edilecek çıktı ve sonuçlar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 46: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	Desteklenen Proje Sayısı	Adet	5	Program Kapanış Raporu, Ajans Faaliyet Raporu

Tablo 47: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Fiziki ve Teknolojik Altyapısı Yenilenen Firma/Tesis Sayısı	Adet	10	Proje nihai raporları
Üretilen Yeni Ürün/Hizmet Sayısı	Adet	2	Firma Ürün Katalogları
Sektörde Yeni Faaliyete Geçen İşletme Sayısı	Adet	5	Ticaret ve Sanayi Odası Sicil Kayıtları
Sektörde İstihdam Edilen Kişi Sayısındaki Artış	Kişi	120	SGK Kayıtları

4.4.2.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 2022 Çalışma Programında yer alan Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaç ve hedeflere hizmet etmektedir. Bu kapsamda ilgili SOP komisyonları, Ajans çalışma birimleri arasındaki koordinasyon Program Yönetim Birimi tarafından sağlanacaktır.

4.4.2.5 İzleme ve Değerlendirme

Programın tasarımı, başvuruların alınması, değerlendirmelerin yapılması ve yaralanıcılar ile sözleşmelerin imzalanmasına kadar geçen tüm süreçlere ilişkin iş ve işlemlerden Planlama ve Programlama Birimi, izleme ve değerlendirme sürecindeki iş ve işlemlerden ise İzleme ve Değerlendirme Birimi sorumlu olacaktır.

Tablo 48: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı	PPB, İDB	01/10/2021 31/12/2022	600.000,00 ¹⁹
TOPLAM			600.000,00

4.4.3. Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2

4.4.3.1 Amaç

TRA1 Bölgesi'nde turizm ve imalat sanayi sektörlerine yeni yatırımların kazandırılması, üretim ve hizmet süreçlerinde gerekli fiziki ve teknolojik altyapının iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması ve bölgedeki işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine katkı sağlanması

4.4.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Turizm, sağladığı ekonomik ve toplumsal kazanımların büyüklüğü ve kalkınma sürecini hızlandırma özelliğinden dolayı bölge için öncelikli sektörlerin başında gelmektedir. Sektörün diğer bir özelliği ise, değer zincirinde diğer bazı kritik sektörleri barındırmasıdır.

İmalat sanayi bölge genelinde yeterince gelişmemiştir. İmalat sanayiinde katma değeri düşük olan ürünlerin üretilmesi, ürün yelpazesinin çeşitlenmemiş olması, OSB ve KSS'lerdeki altyapı yetersizlikleri, eğitimli ve nitelikli iş gücü yetersizliği, ulusal veya uluslararası kalite standartlarında üretimin yapılamaması, pazarlama faaliyetlerine gerekli önemin ve kaynağın

¹⁹ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2020 yılı bütçesinden 1.300.000,00 TL, 2021 yılı bütçesinden 1.600.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 3.600.000 TL ve 2023 bütçesinden 3.100.000,00 TL olmak üzere toplam 9.600.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 2.500.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 2.500.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 2.500.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 2.100.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

ayrılmaması gibi temel sıkıntılar ülke genelinde olduğu gibi Bölge’de de imalat sanayiinin gelişmemesindeki temel etkenlerdendir.

Yapılan mevcut durum analizleri ışığında, imalat sanayisi yeterince gelişmemiş olan TRA1 Düzey 2 Bölgesi’nde bölgesel kalkınma açısından bu sektör öncelikli olarak müdahale edilmesi gereken alanlar arasında yer almaktadır. İmalat sektöründe bölgeye yeni yatırımların kazandırılması, üretim ve hizmet süreçlerinde gerekli fiziki ve teknolojik altyapının iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması ve bölgedeki işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine katkı sağlanması amacıyla Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 hazırlanmıştır. İlgili program, bölgesel ve ulusal ölçekli planlar, stratejiler ve politikalar ile uyumludur.

On Birinci Kalkınma Planında verimliliği odağına alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği, ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme modeli öngörülmektedir. Planda “Makroekonomik Politika Çerçevesi” başlığı altında “Özel sektör yatırımlarının artırılması için yatırım ortamının iyileştirmesinin yanı sıra farklı destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Program On Birinci Kalkınma Planının Hedef ve Politikaları arasında yer alan 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik” başlığı altında ele alınan politikalara bölgesel düzeyde hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır.

Planda yer alan Bölgesel Gelişme başlığı altında belirlenen politika ve tedbirlerde “Görece geri kalmış bölgelerde kentsel ve sınai altyapıların geliştirilmesi, gelişme potansiyelini haiz sektörlerde istihdamın artırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesinin destekleneceği ve kalkınma ajanslarının ise sonuç odaklı programlar ve bölgeye özel yenilikçi destek mekanizmaları ile daha odaklı ve etkili destekler sağlayacağı ifade edilmektedir.

Programın özel amaçları TRA1 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı’nda belirlenen öncelikli müdahale alanlarına hizmet edecek şekilde kurgulanmıştır. Program, Bölge Planı’nda yer alan; üreticinin teknik kapasitesinin ve niteliğinin artırılması, bölgenin dış ticaret kapasitesinin geliştirilmesi, bölgede markalaşma kültürünün geliştirilmesi ve marka ürünler oluşturulması, bölge için alternatif pazar ağlarının ve pazarlama yöntemlerinin geliştirilmesi, bölgede girişimciliğin ve girişim sayısının artırılması tedbirleri ile de doğrudan örtüşmektedir.

Programın Yerel Kalkınma Fırsatları ve Kaynak Verimliliğine ilişkin önceliği aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 3: Sanayi Bölgelerinde faaliyet gösteren veya yeni kurulan işletmelerin fiziki ve teknolojik altyapısının oluşturulması/iyileştirilmesi, ürün kalitesinin ve çeşitliliğinin artırılması, ihracat potansiyelinin geliştirilmesi ve bu işletmelerde kaynak verimliliğinin sağlanması

4.4.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 kapsamında elde edilecek çıktı ve sonuçlar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 49: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	Desteklenen Proje Sayısı	Adet	5	Program Kapanış Raporu, Ajans Faaliyet Raporu

Tablo 50: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Fiziki ve Teknolojik Altyapısı Yenilenen Firma/Tesis Sayısı	Adet	5	Proje nihai raporları
Üretilen Yeni Ürün/Hizmet Sayısı	Adet	2	Firma Ürün Katalogları
Sektörde Yeni Faaliyete Geçen İşletme Sayısı	Adet	3	Ticaret ve Sanayi Odası Sicil Kayıtları
Sektörde İstihdam Edilen Kişi Sayısındaki Artış	Kişi	60	SGK Kayıtları

4.4.3.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 2022 Çalışma Programında yer alan Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaç ve hedeflere hizmet etmektedir. Bu kapsamda Ajans çalışma birimleri arasındaki koordinasyon Planlama ve Programlama Birimi tarafından sağlanacaktır.

4.4.3.5. İzleme ve Değerlendirme

Programın tasarımı, başvuruların alınması, değerlendirmelerin yapılması ve yararlanıcılar ile sözleşmelerin imzalanmasına kadar geçen tüm süreçlere ilişkin iş ve işlemlerden Planlama ve

Programlama Birimi, izleme ve değerlendirme sürecindeki iş ve işlemlerden ise İzleme ve Değerlendirme Birimi sorumlu olacaktır.

Tablo 51: Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği-2 Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2	PPB, İDB	01/01/2022 31/12/2022	1.750.000,00 ²⁰
TOPLAM			1.750.000,00

4.4.4. 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı

4.4.4.1 Amaç

Et-süt-arıcılık, tabii kaynaklar ve turizm sektörleri ile imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde teknoloji kullanım kapasitesinin ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi, katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi ve genç istihdamının artırılması.

4.4.4.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Turizm, sağladığı ekonomik ve toplumsal kazanımların büyüklüğü ve kalkınma sürecini hızlandırma özelliğinden dolayı bölge için öncelikli sektörlerin başında gelmektedir. Sektörün diğer bir özelliği ise, değer zincirinde diğer bazı kritik sektörleri barındırmasıdır.

İmalat sanayi bölge genelinde yeterince gelişmemiştir. İmalat sanayiinde katma değeri düşük olan ürünlerin üretilmesi, ürün yelpazesinin çeşitlenmemiş olması, OSB ve KSS'lerdeki altyapı yetersizlikleri, eğitilmiş ve nitelikli iş gücü yetersizliği, ulusal veya uluslararası kalite standartlarında üretimin yapılamaması, pazarlama faaliyetlerine gerekli önemin ve kaynağın ayrılamaması gibi temel sıkıntılar ülke genelinde olduğu gibi bölgede de imalat sanayiinin gelişmemesindeki temel etkenlerdendir.

²⁰ Rekabetçi Sektörlerin Geliştirilmesi Finansman Desteği Programı-2 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2021 yılı bütçesinden 1.000.000,00 TL, 2022 yılı bütçesinden 7.000.000,00 TL ve 2023 yılı bütçesinden 7.000.000 TL olmak üzere toplam 15.000.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir. Bu bütçenin 3.750.000,00 TL'si Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 3.750.000,00 TL'si Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı, 3.750.000,00 TL'si Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve 3.750.000,00 TL'si Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında kullanılacaktır.

Yapılan mevcut durum analizleri ışığında, imalat sanayisi yeterince gelişmemiş olan TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde bölgesel kalkınma açısından bu sektör öncelikli olarak müdahale edilmesi gereken alanlar arasında yer almaktadır. İmalat sektöründe bölgeye yeni yatırımların kazandırılması, üretim ve hizmet süreçlerinde gerekli fiziki ve teknolojik altyapının iyileştirilmesi, verimliliğin artırılması ve bölgedeki işletmelerin ulusal ve uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine katkı sağlanması amacıyla 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı hazırlanmıştır. İlgili program bölgesel ve ulusal ölçekli plan, strateji ve politikalar ile uyumludur.

On Birinci Kalkınma Planında verimliliği odağına alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği, ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme modeli öngörülmektedir. Planda “Makroekonomik Politika Çerçevesi” başlığı altında “Özel sektör yatırımlarının artırılması için yatırım ortamının iyileştirmesinin yanı sıra farklı destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Program On Birinci Kalkınma Planının Hedef ve Politikaları arasında yer alan 2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik” başlığı altında ele alınan politikalara bölgesel düzeyde hizmet edecek şekilde tasarlanmıştır.

Planda yer alan Bölgesel Gelişme başlığı altında belirlenen politika ve tedbirlerde “Görece geri kalmış bölgelerde kentsel ve sınai altyapıların geliştirilmesi, gelişme potansiyelini haiz sektörlerde istihdamın artırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesinin destekleneceği ve kalkınma ajanslarının ise sonuç odaklı programlar ve bölgeye özel yenilikçi destek mekanizmaları ile daha odaklı ve etkili destekler sağlayacağı” ifade edilmektedir.

Bölgesel gelişme ve rekabet edebilirlik açısından ulusal düzeyde koordinasyonu sağlamayı amaçlayan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinde (2014-2023); bölgelerde öne çıkan sektör ve kümelerin etkin kılınması, imalat sanayi yanında turizm gibi hizmet sektörünün de kalkınma yönünde harekete geçirilmesi, yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi ve bölgelerin kalkınma önceliklerine hizmet edecek yatırımların artırılması, yerel potansiyelin değerlendirilerek rekabet gücünün artırılmasında önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nin (BGUS) genel amaçları arasında 2. amaç olarak belirlenen “Tüm bölgelerin, potansiyellerinin değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması suretiyle ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sağlaması” amacı ve bölgedeki atıl kalmış, değere dönüştürülmemiş kaynakların ve bölgenin içsel potansiyelinin harekete geçirilmesi hususu programın tasarım aşamasında dikkate alınmıştır. Strateji belgesinde farklı yerleşim yerlerinin kalkınmasına yönelik belirlenen ve bölge illerini kapsayan mekânsal amaçlar, “bölgesel çekim

merkezleriyle düşük gelirli yörelerin kalkınmasının tetiklenmesi” ve “yapısal dönüşüm illerinde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve ekonominin canlandırılması” olarak belirlenmiştir. Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı, bölgede öne çıkan ve bölge ekonomisi için önemli bir potansiyele sahip sektörlerin geliştirilmesine yönelik yatırımların desteklenmesi ile bölge ekonomisinin geliştirilmesine, sektörel fiziki ve teknolojik altyapının yenilenmesine, verimliliğin yükseltilmesine ve bölgenin rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Programın özel amacı TRA1 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı’nda belirlenen öncelikli müdahale alanlarına hizmet edecek şekilde kurgulanmıştır. Program, Bölge Planı’nda yer alan; üreticinin teknik kapasitesinin ve niteliğinin artırılması, bölgenin dış ticaret kapasitesinin geliştirilmesi, bölgede markalaşma kültürünün geliştirilmesi ve marka ürünler oluşturulması, bölge için alternatif pazar ağlarının ve pazarlama yöntemlerinin geliştirilmesi, bölgede girişimciliğin ve girişim sayısının artırılması tedbirleri ile de doğrudan örtüşmektedir.

Programın öncelikleri şunlardır:

Öncelik 1: Turizm sektöründe yenilikçi uygulamaları geliştirmek ve işletmelerin hizmet kalitesini yükseltmek,

Öncelik 2: Tabii kaynaklar ile et, süt ve arı ürünleri imalatı sektörlerindeki işletmelerin fiziki ve teknolojik altyapısını iyileştirmek ve ürün çeşitliliğini artırmak,

Öncelik 3: İmalat sektöründe hâlihazırda faaliyet gösteren veya yatırım süreci devam eden işletmelerin özellikle genç istihdamı odaklı yatırımlarının hızlandırılmasını sağlamak.

4.4.4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı kapsamında elde edilecek çıktı ve sonuçlar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 52: Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı Çıktı Göstergeleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
2022 Yılı Finansman Desteği Programı	Desteklenen Proje Sayısı	Adet	12	Program Kapanış Raporu, Ajans Faaliyet Raporu

Tablo 53:2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Fiziki ve Teknolojik Altyapısı Yenilenen Firma/Tesis Sayısı	Adet	10	Proje nihai raporları
Üretilen Yeni Ürün/Hizmet Sayısı	Adet	2	Firma Ürün Katalogları
Sektörde İstihdam Edilen Kişi Sayısındaki Artış	Kişi	120	SGK Kayıtları

4.4.4.4. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı 2022 Çalışma Programında yer alan Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaç ve hedeflere hizmet etmektedir. Bu kapsamda Ajans çalışma birimleri arasındaki koordinasyon Planlama ve Programlama Birimi tarafından sağlanacaktır.

4.4.4.5. İzleme ve Değerlendirme

Programın tasarımı, başvuruların alınması, değerlendirmelerin yapılması ve yararlanıcılar ile sözleşmelerin imzalanmasına kadar geçen tüm süreçlere ilişkin iş ve işlemlerden Planlama ve Programlama Birimi, izleme ve değerlendirme sürecindeki iş ve işlemlerden ise İzleme ve Değerlendirme Birimi sorumlu olacaktır.

Tablo 54: 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı	PPB, İDB	01/10/2021 31/12/2022	9.055.905,48 ²¹
TOPLAM			9.055.905,48

4.4.5. Fizibilite Desteği

Ajansımız 2022 yılında Fizibilite Desteği Programı uygulamayı planlamaktadır. Program kapsamında hem Sonuç Odaklı Programlara yönelik hem de potansiyel arz eden ve ilerde Sonuç

²¹ 2022 Yılı Sektörel Yenilikçilik ve İstihdam Finansman Desteği Programı 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacak şekilde uygulanacaktır. Program için 2022 yılı bütçesinden 9.055.905,48 TL ve 2023 yılı bütçesinden 5.944.094,52 TL olmak üzere toplam 15.000.000,00 TL bütçe tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Odaklı Programlara dönüştürülebileceği değerlendirilen alanlarda fizibilitelerin hazırlanması öngörülmektedir. Söz konusu program kapsamında desteklenecek projelerde fizibilitelerin teknik projeler ve keşif metraj da dâhil olarak hazırlanması, bu sayede potansiyel yatırımcılara yatırım önerilerinin daha somut bir şekilde sunulabilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 55: 2022 Yılı Fizibilite Desteği Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Fizibilite Desteği Programı	PPB, İDB	01/01/2021 31/12/2021	2.053.094,52
TOPLAM			2.053.094,52

4.4.6. 2022 Erzurum E-Spor Akademisi GÜdümlü Projesi

E-spor, son dönemlerde dünya çapında önemli düzeyde ivme yakalayan alanlardan biridir. Sektör çok büyük bir ekonomik büyüklüğe ve izlenme düzeyine ulaşmış bulunmaktadır. Farklı yaş gruplarından çocukların ve gençlerin oynayarak, yayın yaparak ya da izleyerek dâhil olduğu e-spor görece kontrolsüz bir şekilde büyümektedir. Milyonlarca çocuğu ve genci ilgilendiren böyle bir alanın kamu eliyle doğru bir şekilde yönlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu doğrultuda Erzurum ilinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve söz konusu kurumlar eliyle yürütülecek bir güdümlü proje tasarlanmıştır.

Proje kapsamında Erzurum Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bir e-spor akademisinin kurulması planlanmaktadır. Bu akademide kullanılacak bilgisayar vb. ekipmanların alımı ile e-sporculara yönelik eğitimler projenin genel çerçevesini oluşturmaktadır.

4.4.6.1. Amaç

Gençlerin istihdam imkânlarının çeşitlendirilmesi ve e-sporun bölgede tanınır hale getirilmesi amacıyla Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı mali desteğiyle Erzurum Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile işbirliği halinde lisanslı e-sporcu yetiştirmek için çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır.

4.4.6.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bakanlık yazısı ile kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idareleri tarafından 2022-2023 yıllarında "Genç İstihdamı" teması altında; dijitalleşmenin etkisiyle gelişmekte olan elektronik spor (e-spor) ve dijital oyunlar hakkında gençlerin bilgilendirilmesi, uygulama alanları ve kariyer imkânları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik

e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirmeler yapılmasının önemi belirtilmiştir.

Teknolojinin getirdiği imkânlarla dünya genelinde git gide daha geniş bir yayılma alanına ulaşan e-spor aynı zamanda profesyonel olarak da icra edilmektedir. Bu sayede e-spor, gençlere yönelik iş imkânları da sunmaktadır. Bu alanda yeteneği olan çocuk ve gençlerin erken yaşlarda tespit edilerek kendi yönelimleri doğrultusunda eğitim imkânlarıyla geliştirilmesi hem bölgemizin ve ülkemizin adını e-spor alanında daha fazla duyurması hem de genç işsizliğinin önlenmesi adına önem arz etmektedir.

Bölgemizde ve özellikle Erzurum ilinde e-sporun bilinirliğinin arttırılması adına çeşitli faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır. Faaliyetlerin hayata geçirilmesiyle gençlere e-spor okuryazarlığı ve dijital yetkinlik kazandırılması, bölgede yetenek taraması yapılması, akabinde Erzurum ilinde turnuva yapılması ve lisanslı e-sporcu ve antrenör yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Paydaşlarla e-spor faaliyetlerine yönelik istişare toplantıları gerçekleştirilmektedir. Şimdiye kadar gerçekleştirilen toplantılarda istişare edilen faaliyet detayları aşağıda yer almaktadır.

Gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler:

- E-spor faaliyetlerine katılacak gençlerin belirlenmesine yönelik başvuruların alınması ve değerlendirilmesi
- E-spor okuryazarlık eğitimi içeriklerinin oluşturulması ve eğitimciler ile görüşmeler gerçekleştirilmesi
- Erzurum'da bir e-spor akademisinin kurulması
- E-spor ile ilgilenen gençlere ve ailelerine gençlerin psikolojilerine yönelik eğitimler verilmesi
- E-spor koçluk eğitimlerinin verilmesi

4.4.6.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 56: Erzurum E-Spor Akademisi Gúdümlü Projesi Çıktı Hedefleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
İşbirliği ve Koordinasyon	Gençlere Yönelik E-Spor Eğitim Sayısı	Adet	5	Toplantı Raporları, Ajans Yıllık Faaliyet Raporu

İşbirliği ve Koordinasyon	E-Spor Koçluk Eğitimleri	Adet	5	Toplantı Raporları, Ajans Yıllık Faaliyet Raporu
İşbirliği ve Koordinasyon	E-Spora Yönelik Paydaş Görüşmesi/Toplantı Sayısı	Adet	3	Toplantı Raporları
İşbirliği ve Koordinasyon	Düzenlenen/Katkı Sağlanan E-Spor Müsabakası Sayısı	Adet	1	Müsabaka Görselleri
İşbirliği ve Koordinasyon	Oluşturulan E-spor Akademisi Sayısı	Adet	1	Proje Nihai Raporu, Fotoğraflar

Tablo 57: Erzurum E-Spor Akademisi GÜdümlü Projesi Bütçe Bilgileri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Erzurum İlinde E-Spor Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	PPB, Erzurum YDO	01.01.2022 31.12.2022	1.200.000,00
TOPLAM			1.200.000,00

4.4.6.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

E-spor alanında faaliyet yürütmek üzere Bakanlık tarafından belirlenen ilgili diğer Ajanslarla değerlendirme görüşmeleri gerçekleştirilecektir. İl bazında ise Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve ilde yer alan üniversitelerin yönetimleri ile eşgüdüm sağlanacaktır.

4.4.6.5. İzleme ve Değerlendirme

E-spor alanında yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirmesi Genel Sekreterlik makamı tarafından belirlenecek komisyon tarafından yürütülecektir.

4.4.7. GÜdümlü Proje Geliştirme Faaliyeti

4.4.7.1. Amaç

Bölge Planı ve Sonuç Odaklı Programlar doğrultusunda bölgede öncelik arz eden alanlar belirlenerek söz konusu alanlarla ilgili güdümlü proje fikirlerinin geliştirilmesi ve olgunlaştırılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi amaçlanmaktadır.

4.4.7.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Güdümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın; bölge planında öngörülen öncelikler ve sonuç odaklı programlar doğrultusunda, konusu ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir. Bu projelerde, bölge plan ve stratejilerine uygun sektörel ihtisaslaşmalar özendirilir. Güdümlü proje desteğini (GPD) diğer mali destek yöntemlerinden farklı kılan esas unsur, ajansın öncülüğü ile başlatılmış olmasıdır. Buradan hareketle Ajansımız bölge planı ve sonuç odaklı planlar doğrultusunda belirlediği alanlar ile ilgili güdümlü proje fikirleri geliştirilecektir.

4.4.8. 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

4.4.8.1. Amaç

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı'nın amacı; uygulandığı illerde, yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır.

4.4.8.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Beşeri sermayenin geliştirilmesi ve kırılgan kesimlerin sosyo-ekonomik hayata katılımının artırılması Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu çerçevede 2019 yılı itibarıyla Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesine alınmış ve söz konusu program kalkınma ajansları marifetiyle uygulanmaya başlanmıştır. 11. Kalkınma Planı'nda da söz konusu programın belirtilen doğrultuda yeniden yapılandırılmasının gerekliliği vurgulanmış ve programın “dezavantajlı kesimlerin (çocuk, genç, kadın, yaşlılar, engelliler vd.) ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, üretkenlik ve yetenek gelişimini destekleyerek istihdam edilebilirliği artırmak amacıyla, sosyal girişimciliği ve sosyal sorumluluk faaliyetlerini de teşvik edecek şekilde” uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda SOGEP;

- Kırılgan kesimlerin üretken yeteneklerini ve sosyo-ekonomik hayata katılım düzeylerini arttırmayı amaçlamakta,

- Kırılgan kesimlerin her bölgede mevcut olmasından hareketle tüm illerde ve GÜdümlü Proje yöntemine benzer şekilde uygulanmakta,
- Öncelik alanları olarak istihdam edilebilirliğin artırılması, sosyal içerme, sosyal girişimcilik ve yenilikçiliğin desteklenmesi ile özel kesimin sosyal sorumluluk uygulamalarının teşvik edilmesini ihtiva etmektedir.

4.4.8.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 58: 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Çıktı Hedefleri

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Ajans Destekleri	Desteklenen SOGEP Projesi Sayısı	Adet	9	Proje Sözleşmeleri, Proje Nihai Raporları
Ajans Destekleri	Dezavantajlı Kesimler İçin Sağlanan İstihdam Sayısı	Kişi	45	Proje Nihai Raporları, SGK Belgeleri
Ajans Destekleri	Sağlanan Toplam İstihdam Sayısı	Kişi	63	Proje Nihai Raporları, SGK Belgeleri
Ajans Destekleri	SOGEP Kapsamında Gerçekleştirilen Toplam Yatırım Tutarı	TL	24.000.000	Program Sonrası Değerlendirme Raporu
Ajans Destekleri	SOGEP Kapsamında Sağlanan Toplam Destek Tutarı	TL	19.000.000	Program Sonrası Değerlendirme Raporu

Tablo 59: 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Bütçe Bilgileri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	PPB, İDB	01.01.2022 31.12.2022	4.779.936,00 ²²
TOPLAM			4.779.936,00

²² 2022 Yılı SOGEP kapsamında KUDAKA Bölgesi'nde uygulanacak projeler için öngörülen toplam destek tutarı 19.119.742,00 TL olup 2022 yılı için bu tutarın 4.779.936,00 TL'sinin tahsis edilmesi öngörülmektedir.

4.4.8.4. Diğer Ajans / Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

SOGEP 2022 kapsamında desteklenen projelerin yürütme süreçlerinde başvuru sahibi veya proje ortağı olarak yer alan kurum/kuruluşlarla yakın iletişim ve işbirliği sağlanacak, paydaşlar doğru bir şekilde yönlendirilerek projelerin azami başarı ile uygulanmasına yönelik tedbirler alınacaktır. Süreç içerisinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının projelere yönelik değerlendirme ve yönlendirmeleri de dikkate alınacaktır.

4.4.8.5. İzleme ve Değerlendirme

SOGEP 2022 kapsamında desteklenecek projelerin izleme ve değerlendirme süreçleri Ajansın İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından yürütülecektir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çalışma Programı, 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184'üncü maddesinde "kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak" olarak belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere ve aynı Kararnamenin 194/1-a ve 196/1-b maddeleri ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 21'inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır. Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı, 2022 yılı faaliyetlerini TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2014-2023), ulusal ölçekli plan ve stratejik dokümanlar ile bölge açısından potansiyel arz eden alanlar esas alınarak belirlenen sonuç odaklı programlar, kurumsal gelişim çalışmaları ve yerel kalkınma fırsatları kapsamında gerçekleştirecektir.

Bölgede turizm sektörünün hizmet kalitesini ve hizmet çeşitliliğini artırmak, sektöre yönelik tanıtım, pazarlama ve destinasyon markalaşması çalışmalarını yapmak, bölgenin turizm kapasitesinin artırılabilmesi amacıyla yeni özel sektör yatırımlarını bölgeye çekmek ve sektöre yönelik girişimciliği geliştirmek özel amaçları ile kurgulanan ***Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı*** ulusal ve bölgesel düzeyde turizme yönelik hazırlanan strateji ve planlar ile bütünlük arz etmektedir. Kar ve kış sporları; kongre, incentive turizmi; tarih ve kültür turizmi; macera ve doğa sporları turizmi; eko-turizm ve sağlık turizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olan bölgede bu potansiyelin harekete geçirilmesi ve yerel halkın turizm gelirlerinden daha fazla pay alması için turizmin tüm alt sektörleriyle geliştirilmesi gerekmektedir. Turizmin

Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı; 2021 yılında hazırlanan hedef pazar analizi ve pazarlama stratejisi ile turizm potansiyelinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılması, sektöre yönelik teknik destek, finansman desteği ve güdümlü proje desteğinin uygulanması faaliyetlerini içermektedir. Gerçekleştirilecek tüm faaliyetler sonrasında gelen turist sayısında % 10 artış hedeflenmektedir. Bu artışın bölgede turizmden elde edilen geliri artıracakı öngörülmektedir.

TRAI Düzey 2 Bölgesi'nde Et, Süt ve Arıcılık Sektörlerinin Geliştirilmesi SOP kapsamında öncelikle bölgede et, süt ve arıcılık sektörlerinde beşeri sermayenin ve insan kaynakları altyapısının güçlendirilmesi, kalite standardizasyonu sağlanmış ve maliyeti düşürülmüş girdi miktarının artırılması, üretilen nihai ürünlerin nitelik ve niceliğinin artırılması ve bu ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte etkin bir şekilde pazarlanmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda sektörel araştırmalar ve fizibilite çalışmaları yapılacak, iyi uygulama örnekleri yerinde görülerek tecrübe paylaşımı yapılacak, sektör işletmelerine kurumsallaşma”, “müşteri ilişkileri yönetimi”, “e-ticaret ve dijital pazarlama”, “tedarik zinciri yönetimi”, “kurumsal kaynak planlaması” ve “toplam kalite yönetimi” gibi başlıklarda danışmanlık ve eğitim hizmeti verilecektir. SOP uygulama döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından ilgili sektörlerde asgarî 120 kişilik ilave istihdam gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Erzurum, Erzincan, Bayburt illeri Tarım ve Orman Müdürlüklerinden alınan bilgilere göre, 2019 yılı sonu itibarı ile Bölge illerinde et ve süt sektörlerinde faaliyet gösteren süt işleme tesislerinin bildirilen kapasite kullanım oranları yaklaşık %30'dur. SOP Uygulama Döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından söz konusu tesislerin toplam kapasite kullanım oranlarının asgarî %15 artması beklenmektedir. Ajans tarafından 2013 yılında et ve süt sektörlerine yönelik olarak uygulanan mali destek programının kapanış raporu ve söz konusu programı da kapsayan etki analizi çalışmaları incelendiğinde, uygulanan benzer programların destek yararlanıcılarının cirolarında asgarî %10'luk bir artış meydana getirdiği tespit edilmiştir. Söz konusu veriler ışığında, SOP Uygulama Döneminin başarıyla tamamlanmasının ardından Ajanstan finansal destek alan işletmelerin cirolarında asgarî %10'luk bir artış olacağı öngörülmektedir.

Tabii Kaynakların Değerlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın başarı ile uygulanıp sonuçlandırılmasıyla birlikte; bölgede yatırım potansiyeli olan tabii kaynakların (doğaltaş, karbondioksit gazı, perlit, krom, mermer, güneş enerjisi, biyokütle, jeotermal) ekonomiye kazandırılması; sektörde AR-GE, yenilikçilik ve teknoloji kullanım seviyesinin yükseltilmesi; istihdamın, insan kaynağı altyapısının, teknik bilgi ile becerinin ve üretim kapasitesinin geliştirilmesi; sektöre bölge içinden ve bölge dışından yeni yatırımcıların kazandırılması

sağlanacaktır. Program sonunda 1 adet yeni ürün üretilecek, 3 işletmenin sektörde faaliyet göstermeye başlaması sağlanacak ve ilgili sektörde 120 kişilik istihdam artışı görülecektir.

6. EKLER

EK 1/B Proje Listesi

EK 1/D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

EK 1/E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

EK 1/F Genç İstihdamı Teması Faaliyetleri

EK 1/B Proje Listesi

Proje Konusu	Sektörü (Tarım, Hayvancılık Enerji vb.)	Uygulama Yeri (İl, İlçe)	Açıklama (Projenin önemi, neden çalışılması gerektiği izah edilmeli)	Projenin Finansman Yöntemi (Özel sektör öz kaynağı, kamu yatırımı, kamu-özel işbirliği, Uluslararası fon, güdümlü proje, devlet destekleri *)	Tahmini Bütçe
Özel Hastane Yatırımı	Sağlık Turizmi	Erzurum, Yakutiye	Özel Hastane Yatırım Fizibilitesi Erzurum ilinde sağlık sektörünün ve sağlık turizminin gelişmesine katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Raporla özel hastane kurulmasının yararlı olup olmadığına ilişkin ekonomik, teknik ve mali değerlendirmeler yapılmış, talep ve ihtiyaç analizi ile olası öngörüler/trendler dikkate alınarak özel hastanenin asgari yatak kapasitesinin ve içindeki ünitelerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Hazırlanmış olan fizibilite raporu doğrultusunda bölgede 35.000 m ² kapalı alana, 25 adet poliklinik yapılan bölüme, 13 cerrahi bölüme 134 hekime, 10 ameliyathaneye ve 250 yatak kapasitesine sahip bir özel hastane yatırımının yapılması hedeflenmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	393.500.000,00 TL

Termalle Entegre Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Yatırımı	Sağlık Turizmi	Erzurum, Aziziye	<p>Erzurum'un Aziziye ilçesi termal su kaynakları bakımından zengindir. Kültür ve Turizm Bakanlığı standartlarına göre ilçenin termal su özellikleri termalizm bakımından bir günde 7.200 kişinin sıcak su ihtiyacını karşılayabilecek seviyededir. Ayrıca söz konusu termal suyun birçok hastalığa iyi geldiği Tıbbî Değerlendirme Kurulu tarafından raporlanmıştır. Bu doğrultuda Aziziye ilçesinin termal su kaynaklarının değerlendirilmesi yatırımın temel hedefleri arasında yer almaktadır.</p> <p>Termalle Entegre Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi yatırımı ile bölgede sağlık turizminin canlanması hedeflenmektedir.</p>	Özel Sektör Yatırımı	25.184.000,00 TL
Dut Pekmezi Üretim Tesisi	Sanayi	Erzurum	<p>Dut pekmezi taze veya kuru dut ekstraktının uygun yöntemlerle asitliğinin azaltılıp durultulmasından sonra tekniğine uygun olarak vakum altında veya açıkta koyulaştırılması ile elde edilen bir ürün olup özellikle Erzurum ilçelerinde yoğun bir şekilde üretilmektedir. Söz konusu ürünü daha profesyonel yöntemlerle üretmek için Erzurum ilinde dut pekmezi üretim tesisi kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak amacıyla fizibilite çalışmaları yürütülmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.</p>	Özel Sektör Yatırımı	12.963.580,00 TL
Gıda Ambalaj Malzemesi Üretimi Tesisi	Sanayi	Erzurum	<p>Erzurum ilinde yatırım potansiyeli bulunan sektörleri belirlemek ve ile yatırımcı çekmek amacıyla Gıda Ambalaj Malzemesi Üretimi Tesisinin kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak ve detaylı fizibilite çalışmalarına altlık oluşturmak üzere bir fizibilite çalışması yürütülmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.</p>	Özel Sektör Yatırımı	55.808.782,00 TL

Pestil, Köme ve Pekmez Üretim Tesis Fizibilite Raporu	Sanayi	Erzurum	Kuruyemiş ve kuru meyve sektörü bölgemizde ve ülkemizde önemli bir yere sahiptir. Geçmişte ülkemizin çeşitli bölgelerinde tamamen el işçiliğine dayalı evsel koşullarda çerez amaçlı yöresel ürün olarak üretilen pestil, köme, pekmez önceleri kişilerin beslenme ihtiyacını karşılarken zaman içerisinde insanlar bu ürünlerin ticari bir potansiyel oluşturabileceğinin farkına varmışlardır. Bölgemiz uygun coğrafi koşulları, iklimi, hammaddeye yakınlığı sebebiyle ilgili ürünlerin üretiminde önemli avantajlara sahiptir. Fakat söz konusu ürünler büyük oranda hane içlerinde, el emeği ile üretilmektedir. Erzurum ilinde üretilmesi planlanan pestil, köme ve pekmez ürün grubu için kuruyemişlerin işlenerek üretiminin yapılması pazarlamasının gerçekleştirilmesine yönelik bir fizibilite çalışması yürütülmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.	Özel Sektör Yatırımı	9.120.630,70 TL
Yerli Yünden Katma Değerli Ürün Eldesi için Uygulama ve Araştırma Merkezinin Kurulması	Sanayi	Erzurum	Erzurum, gerek tek başına gerekse de yakın çevresi ile küçükbaş hayvancılık konusunda bir üretim ve durak noktasıdır. Ancak hayvanlardan elde edilen katma değerli ürün olan yün elyafının bölgede kullanımının bulunmadığı bilinmektedir. Bölgedeki tekstil yatırımı genelde konfeksiyon odaklı olmuştur. Dolayısıyla bölgede yapılacak bir kumaş yatırımının ürüne dönüşme potansiyeli de bulunmaktadır. Yün lüks bir lif olduğu için bu hammaddeden elde edilecek ürünler de bu düzeyde katma değerli olacaktır. Bu nedenle bölgede yün elyafçılığının ve elde edilen iplikten, mamul kumaş yapılabilirliği konusunda farkındalık yaratılması gerekmektedir. Bu noktada, bölgede yetiştirilen ve temin edilen yünün kalitesi ile ürün özellikle iplik elde edilebilirliği, bu iplikten mamul kumaş yapılabilirlik, buna yönelik standart bir işletme yatırımının fizibilitesine yönelik hazırlık çalışmaları yürütülmektedir. Söz konusu çalışmanın uygulanabilir (feasible) olması durumunda ilgili alana yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.	Kamu-Özel İşbirliği	10.000.000,00 TL

ATA Test Merkezi - Gerçek Ortam Soğuk ve Yüksek Rakım Test Merkezi	Sanayi	Erzurum	Erzurum ilinin coğrafi yapısı ve ikliminin elverişli olması sebebiyle ülkemizdeki askeri-sivil kara ve hava araçları, elektronik-optik-mekanik ekipmanlar, jeneratörler ve tekstil sektörü ürünlerinin; yaz, kış, yüksek rakım, açık alan ve kapalı alan test ortamlarını bünyesinde barındırabilecek, gerçek test ortamı sağlayabilecek, laboratuvar alt yapısı hazır, ulaşım kolaylığı bulunan, malzeme testlerini de yapabilecek, test sonuçları temelinde iyileştirme faaliyetlerini yürütebilecek, savunma sanayi ile beraber diğer sektörlere yönelik üretim ve kabul görevlerinde faaliyet gösterecek, güçlü Ar-Ge alt yapısına sahip bir test merkezinin kurulmasına yönelik çalışmalar araştırma çalışmaları yürütülmektedir. Söz konusu çalışmanın uygulanabilir (feasible) olması durumunda ilgili alana yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.	Özel Sektör Yatırımı	25.000.000,00
Tarımda ve Hayvancılıkta Güçlü OSB'ler	Tarım ve Hayvancılık	Erzincan	Genel olarak tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan Erzincan ilinde Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi oluşturulması planlanmaktadır. Erzincan Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'nde tarım ve sanayi entegrasyonunu sağlamak, hayvancılık işletmelerini bir araya toplayarak sevk ve idarelerini tek elden yapmak, yeni yatırımları kolaylaştırmak, hayvan refahı sağlamak, hayvan varlıklarının elektronik ortamda kayıtlarının sağlanması ile teknik ve sağlık hizmetlerinin daha nitelikli hale getirmek, ürün girdisinin temini ve ürünlerin pazar ortamında ve ülkemizde pazarlamasını kolaylaştırmak, hayvancılık işletmelerinin sağlıklı ve kaliteli rekabetçi üretim yapmasında ileri bir seviyeye gitmesi için gerçekleştirilmesi planlanan yatırıma yönelik bir fizibilite çalışması yürütülmektedir. Söz konusu çalışmanın uygulanabilir (feasible) olması durumunda ilgili alana yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.	Kamu Yatırımı	50.000.000,00 TL
Sıvı Karbondiok-	Sanayi	Erzincan	Erzincan Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'nde tarım ve sanayi entegrasyonunu sağlamak, hayvancılık işletmelerini bir araya toplayarak sevk ve idarelerini	Özel Sektör Yatırımı	40.000.000,00 TL

İt Üretim İşletmesi Projesi			tek elden yapmak, yeni yatırımları kolaylaştırmak, hayvan refahı sağlamak, hayvan varlıklarının elektronik ortamda kayıtlarının sağlanması ile teknik ve sağlık hizmetlerinin daha nitelikli hale getirmek, ürün girdisinin temini ve ürünlerin pazar ortamında ve ülkemizde pazarlamasını kolaylaştırmak, hayvancılık işletmelerinin sağlıklı ve kaliteli rekabetçi üretim yapmasında ileri bir seviyeye gitmesi için gerçekleştirilmesi planlanan yatırıma yönelik bir fizibilite çalışması yürütölmektedir. Söz konusu çalışmanın uygulanabilir (feasible) olması durumunda ilgili alana yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.		
Ergan Dağı Master Planı	Turizm	Erzincan	Ergan Dağı Master Planı'nın hazırlanması ile Ergan Dağı K1ř Sporları Merkezi'nin sadece k1ř aylarında değil tüm yıl boyunca turizm ve rekreasyonel açılardan aktif hale gelmesini sağlamak amacıyla turizm değer zincirindeki özel sektörün ve girişimcilerin sayısı ile niteliğinin artırılması ve bölgenin yeni yatırımlar için cazibe merkezi halini alması; bölge turizminin, toplum-turizm entegrasyonu ve topluma dayalı turizm faaliyetleriyle ön plana çıkarılması ve bölgesel düzeyde sektör yönetiminin etkinleştirilmesini sağlanması öngörülmektedir. Söz konusu çalışmanın uygulanabilir (feasible) olması durumunda ilgili alana yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.	Kamu Yatırımı	10.000.000,00 TL
Erzincan İli Yüksek Karbonlu Ferrokrom Tesisi	Sanayi	Erzincan	Erzincan'daki mevcut krom maden ocakları ve potansiyel krom rezervlerinin değerlendirilmesi amacıyla Erzincan ilinde yüksek karbonlu ferrokrom tesisi kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak amacıyla bir çalışma yürütölmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.	Özel Sektör Yatırımı	9.557.847,89 TL

Erzincan İli Meyve Suyu Üretim Tesisi	Sanayi	Erzincan	Erzincan ilinde Elma ve Kayısıdan Meyve Suyu Üretim Tesisi kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak üzere bir çalışma yürütülmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.	Özel Sektör Yatırımı	15.443.600 TL
Erzincan İli Dondurulmuş Tavuk Ürünleri Tesisi	Sanayi	Erzincan	Kanatlı hayvan yetiştiriciliğinin yoğun olarak gerçekleştirildiği Erzincan ilinde sektöre yönelik mevcut potansiyeli değerlendirmek amacıyla dondurulmuş tavuk ürünleri üretim ve paketlenme tesisi kurulmasına yönelik bir çalışma yürütülmektedir. Söz konusu çalışma ile ilgili Bakanlık onayının alınmasını takiben yatırımların gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapılması planlanmaktadır.	Özel Sektör Yatırımı	24.280.000,00 TL

EK1/D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
KUDAKA Erzurum WCT Uluslararası Özel Curling Turnuvasının Düzenlenmesi	TURSOP	Erzurum'un kış sporları, kış turizmi altyapısı ile Sporcu Performans Ölçüm Merkezi gibi diğer olanaklarının uluslararası sporculara tanıtımı	Bölgeye gelen turist sayısında artış	120.000,00 TL	Erzurum	* Erzurum Büyükşehir Belediyesine bağlı Ejder 3200 firması kayak tesislerinin kullanılması maliyetini karşılayacaktır. * Palandöken, Ergen ve Bayburt'ta yer alan oteller konaklama maliyetlerinin karşılanması hususunda katkı sağlayacaktır. * THY Müdürlükleri katılımcıların uluslararası ulaşım maliyetlerinin karşılanması hususunda katkı sağlayacaktır.	PPB ve YDO'lar	Ocak- Aralık ayları arasında
Bölgede Turizme Hizmet Eden Spor Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Tanıtımına Yönelik Etkinliklerin Yapılması	TURSOP	İlgili alanlardaki profesyonel-lerin bölge potansiyelini yerinde görmesi ve tanıtım ağlarına bilgi sunması	Bölgeye gelen turist sayısındaki artış	950.000,00 TL	Erzurum, Erzincan, Bayburt	* Erzurum Büyükşehir Belediyesine bağlı Ejder 3200 firması kayak tesislerinin kullanılması maliyetini karşılayacaktır. * THY katılımcıların uluslararası ulaşım maliyetlerinin karşılanması hususunda katkı sağlayacaktır.	PPB ve YDO'lar	Yıl boyunca

						<p>*Bölgede doğa sporlarına yönelik etkinlikler gerçekleştiren kurum ve kuruluşlarla işbirliği sağlanacaktır.</p> <p>*Üniversite bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Sporcu Performans Ölçüm Merkezi gelen sporculara yönelik hizmet sunumunda katkı sağlayacaktır.</p>		
Bölgede Yöresel Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Etkinlikler Düzenlenmesi	TURSOP	Geleneksel ürün üretiminin teşvik edilmesi, geleneksel yaşam kültürünü ve bu kültürün sunduğu ürünleri korunması ve bunları tanıtarak bölgeye turist çekmede etkili olunması	<p>*Bölgeye gelen turist sayısındaki artış</p> <p>* Bölgede tescil edilmiş coğrafi işaretli ürün/el sanatı sayısındaki artış</p>	300.000,00	Erzurum, Erzincan, Bayburt	<p>Erzurum Büyükşehir Belediyesi konaklama tesisleri düzenlenen etkinliklerdeki misafirlerin konaklama giderlerinde kolaylıklar sağlayacaktır.</p> <p>*Bölgedeki kooperatifler coğrafi işaretli ürünlerin hazırlıkları ve sunumları konusunda kolaylıklar sağlayacaktır.</p> <p>*Ticaret Borsası ürünlerin temin edilmesinde Ajans ile işbirliği içerisinde olacaktır.</p>	PPB ve YDO'lar	Yıl boyunca
Alışveriş Festivali	TURSOP	Yabancı turistlerin alışveriş için yaptığı harcamaların miktarını artırmak ve şehrin bu	*Bölgeye gelen turist sayısındaki artış	500.000,00	Erzurum	Erzurum Valiliği, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, Erzurum Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ve özel sektör temsilcileri ile işbirliği içerisinde çalışılacaktır	PPB YDO'lar	Ocak- Haziran ayları arasında

		potansiyeline dikkatleri çekmek						
Erzurum Kış/Buz Festivali	TURSOP	Erzurum'un kış sporları alanında uluslararası tanınırlığını ve ekonomik kazanımlarını arttırabilmesi	*Bölgeye gelen turist sayısındaki artış	500.000,00	Erzurum	<p>* Erzurum Büyükşehir Belediyesine bağlı Ejder 3200 firması kayak tesislerinin kullanılması maliyetini karşılayacaktır.</p> <p>* Palandöken, yer alan oteller konaklama maliyetlerinin karşılanması hususunda katkı sağlayacaktır.</p> <p>* THY Müdürlükleri katılımcıların uluslararası ulaşım maliyetlerinin karşılanması hususunda katkı sağlayacaktır.</p> <p>*Düzenlenecek etkinliklerde görevli olacak sporcuların yönlendirilmesinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile Spor A.Ş. katkı sağlayacaktır.</p>	PPB YDO'lar	Ocak-Mart ayları arasında
Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı	YKF	Bölgedeki genç işsizliğinin sebeplerini araştırmak ve buna yönelik tedbirler almak amacıyla sektör temsilcilerinin ve	*Bölgedeki genç işsizliğinin sebeplerini ortaya koymak ve çözüm	50.000,00	Erzurum	Bölge TSO'ları, OSB'ler, Teknokentler, Üniversiteler	PPB YDO'lar	Ocak ve Nisan ayları arasında

		gençlerin biraraya getirilerek sorunların ve çözüm önerilerinin tartışılması ve akabinde bu faaliyete yönelik bir raporun hazırlanması planlanmaktadır.	önerilerini geliştirmek					
--	--	---	-------------------------	--	--	--	--	--

EK 1/E Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Yapılacak Araştırma/ Analiz/ Strateji/ Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gereçesi ve Kapsamı
Erzincan İli Kamp- Karavan Turizmi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	Erzincan ilinin, COVID-19 pandemisi sürecinde Dünya'daki seyre paralel olarak ülkemiz turizminde de ağırlığı büyük ölçüde artan kamp ve karavan turizmi bağlamında güçlü bir potansiyele sahip olduğu değerlendirilmektedir. Çalışma ile sözü edilen değerlendirmenin somut ve objektif altlığının oluşturulması amaçlanmaktadır.	Ajans eliyle (Gerektiği durumda hizmet alımı gerçekleştirilecektir.)	Raporun hazırlık sürecinde, gereken hallerde, alanında uzman paydaşların teknik bilgisinden ve tecrübelerinden yararlanmak üzere hizmet alımı gerçekleştirilecektir.
Erzincan İli Lavanta Balı Üretimi Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	Sahip olduğu ayırt edici aroma ile lavanta balının arı ürünleri pazarından aldığı pay her geçen gün artmaktadır. Erzincan ilindeki arı ürünlerinin katma değerli ürünlere dönüştürülmesi bağlamında somut bir ön çalışma gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.	Ajans eliyle (Gerektiği durumda hizmet alımı gerçekleştirilecektir.)	-
Bayburt Kehribarının Ekonomiye Kazandırılmasına Yönelik	Bayburt Kehribarının ulusal ve uluslararası piyasalara entegre olmasının ve ekonomimize kazandırılmasının önünü açmak amacıyla üretim, tasarım ve pazarlama imkânlarının tespiti,	Ajans eliyle	-

Araştırma Raporunun Hazırlanması	potansiyel pazarların ortaya çıkarılması amacıyla bir sektör analizi yapılması amaçlanmaktadır.		
Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu'nun Hazırlanması	7,7 milyar tonluk rezerv ile Dünya perlit rezervlerinin yaklaşık % 74'üne sahip olan Türkiye'nin rezerv açısından önemli bölgelerinden birisi Erzincan ili sınırları içerisinde yer alan Mollaköy sahasıdır. İlde iki önemli sanayi tesisinde perlit işlenmekte ve işlenmiş perlit hem ulusal pazarlara hem de uluslararası pazarlara sunulmaktadır. Erzincan ilinin özellikle katma değerli perlit madeni ürünleri bakımından potansiyelini ortaya koyabilmek amacıyla "Erzincan İli Perlit Madeni Sektörel Araştırma Raporu" hazırlanacaktır.	Hizmet alımı	Raporun hazırlık sürecinde, gereken hallerde, alanında uzman paydaşların teknik bilgisinden ve tecrübelerinden yararlanmak üzere hizmet alımı gerçekleştirilecektir.
TRA1 Düzey 2 Bölge Planı (2024-2028) Hazırlık Çalışmaları	Bölgesel düzeyde sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini ve yerleşmelerin gelişme potansiyelini belirleyen, ulusal düzeydeki politika, plan ve stratejiler ile bölgesel ve yerel düzeyde yürütülecek faaliyetler arasındaki ilişkiyi kurgulayan, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini ve koordinasyonu geliştiren, bölgesel program ve projelere temel oluşturan Bölge Planının hazırlanması amaçlanmaktadır.	Ajans eliyle (kısmî hizmet alımı)	Hazırlık sürecinde kısıtlı düzeyde olmak üzere analiz, gösterim, tasarım, harita ve şemalar, anket vb. çalışmalar ve eğitim ihtiyaçları için hizmet alımı yapılabilecektir.

EK 1/F Genç İstihdamı Teması Faaliyetleri

Genç İstihdamı Teması Faaliyetleri	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekeceği ve Kapsamı
Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı I ve II Çalıştaylarının Düzenlenmesi	Gençlerin istihdam edilmesinde ya da istihdam hayatında olan gençlerin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri bulmak	Ajans eliyle	-
Genç İstihdamı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayları Sonuç Raporları	Gençlerin istihdam edilmesinde ya da istihdam hayatında olan gençlerin yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini rapor haline getirmek	Ajans eliyle	-
TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde İstihdama Yönelik Eğitimler	Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinde bilişim sektöründe uzman yetiştirmek, ilgili sektördeki personel ihtiyacını karşılamak, girişimci keşfi yaparak bölgede "start-up" ların oluşmasını sağlamak	Koordinasyon Ajans eliyle gerçekleştirilecek olup eğitimler hizmet alımı yöntemiyle gerçekleştirilecektir.	-
Öğrencilikten Teknik Personelliğe Geçiş Eğitimleri	Dünyadaki teknolojik ve dijital dönüşüm süreçlerinden uzak kalan mesleki/teknik eğitim ve öğretim kurumları öğrencileri ve mezunlarını yeni üretim trendleri ile buluşturmak.	Ajans eliyle	-